ПАМЯЦЬ, ЗАХАВАНАЯ Ў ПАРТЫЗАНСКІХ ГАЗЕТАХ 5

ШТО АДБЫВАЕЦЦА Ў БРУНЕІ? 10

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

6 КРАСАВІКА 2019 г. СУБОТА

№ 65 (28932)

ЗВЯЗДА

АЎТАРЫТЭТ ПРАВАСУДДЗЯ НЕЗАЛЕЖНАЙ КРАІНЫ

Аляксандр Лукашэнка адкрыў будынак Вярхоўнага Суда і правёў нараду па пытаннях судовай дзейнасці

Фота БелТА.

У фае новага будынка кіраўнік дзяржавы перарэзаў сімвалічную чырвоную стужку, пасля чаго перадаў сімвалічны ключ ад будынка старшыні Вярхоўнага Суда Валянціну Сукалу. Для Прэзідэнта правялі невялікую экскурсію: паказалі залу судовых пасяджэнняў і кабінет суддзяў, а таксама залу Пленума Вярхоўнага Суда. Далей пачалася нарада па пытаннях удасканалення дзейнасці сістэмы судоў агульнай юрысдыкцыі.

«Вельмі хацеў бы, каб гэта быў светлы, добры, чысты дом для ўсёй судовай сістэмы», — сказаў кіраўнік дзяржавы аб новым будынку, дадаўшы, што хоча, каб ад гэтага будынка была належная аддача. Новы будынак, па словах Прэзідэнта, пабудаваны з «запасам» — велічныя залы стануць таксама пляцоўкай для мерапрыемстваў праваахоўных органаў. «Я хацеў, каб ён быў падобны да Палаца Незалежнасці, у адным стылі, калі гэта сімвал незалежнасці, каб гэта было беларускае. Усё тут зроблена рукамі беларусаў і з беларускіх матэрыялаў, як у Палацы Незалежнасці», — адзначыў ён.

«Сённяшняя падзея — знакавая не толькі для судовай сістэмы, але і для краіны ў цэлым, — падкрэсліў беларускі лідар. — І справа не толькі ў будынку, хоць ён атрымаўся сучасны, функцыянальны. Ён сімвалізуе аўтарытэт судовай улады. Такі і павінен быць палац правасуддзя». Але і не гэта галоўнае. Пабудова такога будынка кажа пра тое, што Беларусь раз і назаўжды ў свой час узяла курс на суверэнітэт і незалежнасць, сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён выказаў надзею, што гэты будынак стане такім жа сімвалам суверэнітэту як Палац Незалежнасці.

Запыт на сацыяльную справядлівасць

Што да самой нарады, Прэзідэнт адзначыў важнасць таго, што яна праходзіць у пашыраным складзе. Па яго словах, неабходнасць падобнай сустрэчы наспела даўно: з моманту правядзення падобнага мерапрыемства прайшло восем гадоў.

У сваім выступленні Аляксандр Лукашэнка спыніўся на кірунках, якія ідуць «ад жыцця».

Асноўны крытэрый, якім кіруюцца людзі пры ацэнцы работы судоў, — гэта сацыяльная справядлівасць. Прэзідэнт упэўнены, што сацыяльная справядлівасць з'яўляецца не толькі залогам даверу насельніцтва да судоў і правасуддзя, але і найважнейшым складнікам ідэалогіі беларускай дзяржавы. Запыт на гэтую справядлівасць каласальны ва ўсім свеце.

На яго думку, грамадзяне павінны быць упэўнены, што ў судзе знойдуць абарону сваіх правоў і законных інтарэсаў. Гэта значыць, іх праблему пачуюць, паглыбяцца ў жыццёвую сітуацыю. Прымуць аргументаванае і ўзважанае рашэнне. І вельмі важна, каб чалавеку было зразумела, чаму суд вынес менавіта такое рашэнне.

«Людзі, якія прыйшлі ў суд, павінны верыць у яго здольнасць устанавіць ісціну. Тады ім не прыйдзецца ў пошуку праўды звяртацца — ну да каго ж, вядома, пасля суда — зразумела, да Прэзідэнта. Суддзям трэба быць свабоднымі пры прыняцці рашэнняў. Не баяцца пракуроры. Не залежаць ад меркавання следчых. Не азірацца на мясцовую і іншыя ўлады, кіравацца толькі законам», — падкрэсліў беларускі лідар.

Ён звярнуў увагу, што пры гэтым у цэнтры ўвагі суддзяў заўсёды павінен быць чалавек.

«Трэба пераасэнсаваць бачанне сваёй прафесіі. Быць больш уважлівымі да людзей. А часам і ставіць сябе на іх месца. Толькі такі суд будзе па-сапраўднаму аўтарытэтны і справядлівы», — дадаў ён.

Якасцю, не колькасцю

Другой найважнейшай задачай дзейнасці судовай сістэмы Прэзідэнт назваў фарміраванне моцнага кадравага складу. На яго думку, тут многія пытанні ўжо вырашаныя. Стабілізаваная сітуацыя з цякучасцю кадраў. Павысіўся прэстыж прафесіі і прывабнасць працы суддзі, дзяржава забяспечыла годны ўзровень заработнай платы ў параўнанні з іншымі катэгорыямі, ёсць пэўныя магчымасці для яе павышэння.

«Сёння трэба казаць ужо пра якасць судзейскіх кадраў. Іх належная падрыхтоўка і высокі прафесіяналізм — абавязковая ўмова эфектыўнасці дзейнасці судовай улады, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — У першую чаргу трэба прынцыпова мяняць падыход да кандыдатаў на судзейскія пасады. У суд павінны ісці людзі, якія валодаюць нават не высокімі, а найвышэйшымі маральнымі якасцямі, шырокім кругаглядам, эрудыцыяй і жыццёвым вопытам. Гэта аб'ектыўнае патрабаванне сучаснага грамадства».

Што датычыцца ўзроставага цэнзу для суддзяў — тут судзейскай сістэме трэба вызначыцца самастойна, бо рэдка, але ёсць вопытныя, адказныя, мудрыя і падрыхтаваныя людзі, якія і ў 25 гадоў могуць стаць суддзёй. Узяць той жа вопыт — у якім узросце можна яго атрымаць, пытанне вельмі індывідуальнае, упэўнены кіраўнік дзяржавы.

СТАР. 2

Фота БелТА.

Па палічках

«ЗЯЛЁНАЯ КАРТКА» — ГАРАНТ НАШАЙ ПЕНСІІ

Зараз у краіне адкрыта каля 7,7 мільёна картак сацыяльнага страхавання

Сярэдняя пенсія па ўзросце ў сакавіку склала 393,51 рубля. Сёлета, па звестках Мінпрацы і сацабароны, плануецца падняць сярэдні памер пенсій да 40 % ад сярэдняй зарплаты па краіне. Аб тым, што ўплывае на памер нашых пенсій і чаму трэба задумвацца аб будучай старасці ўжо сёння, а таксама пра зялёную картку сацыяльнага страхавання, расказвае кіраўнік Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Наталля ПАЎЛЮЧЭНКА.

Пенсіі пажылым «плаціць» маладое пакаленне

У нашай краіне дзейнічае салідарная сістэма дзяржаўнага сацыяльнага страхавання, у аснове якой ляжыць прынцып узаемадапамогі пакаленняў. Яе можна сфармуляваць так: пакуль мы працуем, са сродкаў, што адлічваюцца намі (а дакладней, нашымі работадаўцамі), плацяцца пенсіі цяперашнім пенсіянерам. Калі мы працаваць не зможам, нашы пенсіі будуць фарміравацца з адлічэнняў новага пакалення.

Аднак гэта не азначае, што ў будучыні памер нашых пенсій будзе залежаць толькі ад маладога пакалення работнікаў, адзначае Наталля Паўлючэнка. Паўплывае і наша працоўная актыўнасць. А менавіта такія два фактары, як працягласць працоўнай дзейнасці і памер заробку, з якога адлічваюцца ўнёскі ў бюджэт Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва.

Што датычыцца першага фактару, то для прызначэння працоўнай пенсіі ў 2019 годзе патрабуецца мець 17 гадоў працоўнага стажу з выплатай страхавых узносаў (гэта так званы страхавы стаж) і агульны працоўны стаж: мужчынам — 25 гадоў, жанчынам — 20. Штогод патрабаванні да страхавога стажу павялічваюцца на паўгода і ў 2025-м для прызначэння працоўнай пенсіі трэба будзе мець 20 гадоў страхавога стажу.

СТАР. 2

Інавацыі ў адукацыі

Чаму «буксуе» лічбавая трансфармацыя?

Ці ў сілах педагог канкурыраваць з інтэрнэтам і размаўляць на мове вучняў...

Па даных даследавання ЕС, у найбліжэйшы час лічбавыя навыкі спатрэбяцца на 9 з 10 працоўных месцаў, але 169 мільёнаў еўрапейцаў ва ўзросце ад 16 да 74 гадоў (або 44 % ад агульнай колькасці) не маюць базавых лічбавых навыкаў.

Чаму ў Беларусі «буксуе» лічбавізацыя адукацыі? Якой павінна быць школа ў лічбавую эпоху? Пра што трэба клапаціцца найперш — пра наяўнасць у навучальнай установе інтэрнэту на высокіх хуткасцях або пра гатоўнасць педагогаў працаваць з новымі тэхналогіямі? Якімі лічбавымі кампетэнцыямі павінны валодаць вучні і іх настаўнікі? Пра ўсё гэта разважалі ўдзельнікі II Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Лічбавая трансфармацыя адукацыі DTE 2019». Мерапрыемства ўяўляе сабой міжнародную інтэлектуальную пляцоўку для свабоднага абмену ідэямі і вопытам у галіне адукацыі і сучасных інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Без даведак і справаздач

— У нашай краіне дзейнічае правіла: нельга пытацца пра штосьці двойчы, — падкрэсліваe **начальнік аддзела электронных паслуг Міністэрства адукацыі і навукі Эстонскай Рэспублікі Андрэс АРЭМАА.** — Гэта значыць, што калі нейкі сектар ужо валодае інфармацыяй, то іншаму сектару запытваць тую ж самую інфармацыю забаронена.

Трэба растлумачыць, што Эстонія лічыцца адной з самых «прасунутых» у лічбавых тэхналогіях краін свету. Яе яшчэ называюць «тэхналагічнай Меккай». У 2000 годзе эстонскі парламент прыняў закон аб прызнанні доступу да інтэрнэту неад'емным правам чалавека. Рэформы па лічбавізацыі ахапілі абсалютна ўсе сферы грамадства: адукацыю, ахову здароўя, падатковую сістэму, рынак працы і іншыя.

— 99 % усіх сэрвісаў даступныя ў нас анлайн. Ёсць толькі тры сэрвісы, якія такім чынам не дзейнічаюць: нельга заключыць, скасаваць шлюб і набыць жыллё анлайн, — кажа Андрэс. — Выкарыстоўваць усе сэрвісы анлайн грамадзянам дапамагае ID-карта, якая ёсць у кожнага. А з дапамогай мабільнага тэлефона мы можам пакінуць свой лічбавы подпіс.

СТАР. 3

ЦЫТАТА ДНЯ

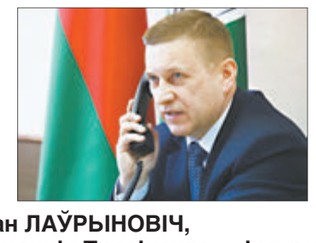

Іван ЛАЎРЫНОВІЧ, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гродзенскай вобласці:

«У Гродзенскай вобласці вырашаны практычна ўсе пытанні, якія паступілі ад жыхароў рэгіёна да «Вялікай размовы». У любой сітуацыі трэба станавіцца на бок грамадзяніна, паглядзець на праблему яго вачыма. Зразумела, што не ўсе пытанні можна зняць імгненна, для вырашэння некаторых патрэбны час, аднак і ў такім выпадку зацягванне на працяглы тэрмін недапушчальнае. Неабходна аргументавана і зразумела тлумачыць людзям прычыны таго ці іншага рашэння, інфармаваць, калі ў рамках закона або з-за эканамічнай неэфектыўнасці зрабіць штосьці ў інтарэсах заяўніка не ўяўляецца магчымым».

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Ілан Маск страціў больш як мільярд долараў за дзве хвіліны

Мільярдэр Ілан Маск страціў 1,1 мільярда долараў за дзве хвіліны пасля адкрыцця таргоў у Нью-Ёрку. Пра гэта паведамляе Bloomberg.

Акцыі яго кампаніі Tesla Inc. абрынуліся на 11 працэнтаў. Гульцы на біржы адрэагавалі такім чынам на навіны пра рэкордныя скарачэнні паставак электрамабіляў да 63 тысяч у першым квартале 2019 года з 90 тысяч у чацвёртым квартале мінулага года. Гэта падзенне акцый скараціла багацце Маска да 22,3 мільярда долараў.

19 лютага Маск размясціў твіт аб планах выпусціць паўмільёна электракараў у 2019 годзе. Камісія па каштоўных паперах (SEC) ЗША палічыла, што гэтае паведамленне можа паўплываць на паводзіны інвестараў. У выніку акцыі кампаніі ўпалі на 5,4 працэнта.

У верасні 2018 года SEC узбудзіла супраць Ілана Маска крымінальную справу. Нагадай стаў твіт аб намеры зрабіць кампанію прыватнай і выкупіць усе акцыі па 420 долараў. Заяўлены кошт быў вышэй за рынкавы, а Маск пасля адмовіўся ад сваіх планаў. Гэта стала падставай западозрыць яго ў махлярстве з мэтай паўплываць на курс акцый. У выніку ён пакінуў пасаду старшыні савета дырэктараў.

ААН заклікала да будаўніцтва гарадоў, якія плаваюць

Плаваючыя гарады дазволяць чалавецтву пазбегнуць глабальнага затаплення ў выніку змены клімату, заявіла намеснік Генеральнага сакратара ААН Аміна Махамед, выступаючы на мерапрыемстве па тэме дасягнення мэт устойлівага развіцця.

Па звестках ААН, амаль 60 % гарадоў з насельніцтвам больш як 300 тысяч чалавек маюць высокую рызыку пацярпець ад цыклонаў, засух, паводак, землятрусаў і вывяржэнняў вулканаў. Прычым у некаторых рэгіёнах такое ўжо адбываецца. «У выніку кліматычных змяненняў павялічваецца рызыка затаплення гарадоў. Паводле некаторых звестак, Бангкок кожны год падтапляецца на два сантыметры, і ўзровень вады ў Сіямскім заліве працягвае падымацца», — канстатавала прадстаўнік сусветнай арганізацыі.

Яна заклікала «будаваць для людзей, а не для аўтамабіляў, будаваць гарады, якія не апынуцца пад вадой у выніку ўздыму ўзроўню мора». «Словам, гарады павінны стаяць на вадзе, а не пад вадой», — сказала Аміна Махамед.

Трамп лічыць, што ЗША, Кітай і Расія маглі б разам скараціць выдаткі на абарону

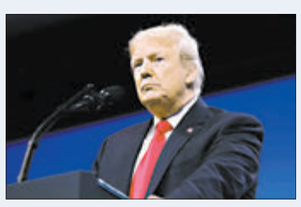

Прэзідэнт Дональд Трамп лічыць, што ЗША, Кітай і Расія маглі б дамовіцца аб скарачэнні выдаткаў на абарону і патраціць гэтыя сродкі на нешта іншае.

«ЗША, Кітай і Расія, усе мы ўкладваем мільярды долараў у зброю, уключаючы ядзерную. Я думаю, што ў гэтым няма ніякага сэнсу», — сказаў кіраўнік Белага дома падчас сустрэчы з віцэ-прэм'ерам Дзяржсавета КНР Лю Хэ. «Тры краіны могуць разам сабрацца і спыніць гэтыя траты, пускаць іх на нешта больш прадуктыўнае для дасягнення доўгатэрміновага міру», — адзначыў ён.

Па словах Трампа, дыялог аб скарачэнні выдаткаў на вытворчасць узбраенняў «можа стаць другім этапам» пасля заключэння гандлёвага пагаднення з Кітаем.

«Лічу, што гэта вельмі добрая ідэя», — сказаў віцэ-прэм'ер Дзяржсавета КНР Лю Хэ ў адказ на заяву кіраўніка Белага дома. Трамп падкрэсліў, што зараз няма ніякіх тэрмінаў для магчымага пачатку такога дыялогу.

КАРАТКА

- **У Віцебскай вобласці на час пасяўной кампаніі ў дапамогу аграрыям дадаткова прыцягнута 1,5 тысячы чалавек.**
- Захваральнасць на ВРІ і грып у Гомелі за апошнія 10 гадоў знізілася больш чым на 22 %.
- **Міністэрства аховы здароўя прапрацоўвае пытанне правядзення бясплатнай спробы ЭКА для шлюбных пар ва ўзросце да 40 гадоў.**

- Філіп Кіркораў сёння будзе адным з гасцей шоу «Макаёнка, 9» на канале Беларусь 1.
- **Магілёвец з 2013 года ўзяў у доўг у некалькіх чалавек больш як Br160 тыс., але вяртаць не збіраўся. Ён затрыманы, заведзена крымінальная справа.**

КАРАЦЬ НЕЛЬГА ДАПАМАГАЦЬ

Нам неабходна сістэма суправаджэння сем'яў з асаблівасцямі

У нашай краіне ў цэлым нядрэнна выбудавана сістэма падтрымкі неўладкаваных сем'яў з дзецьмі. Калі размова ідзе пра залежных бацькоў. Але ёсць іншая катэгорыя сем'яў. Яны вельмі розныя, але маюць дзве агульныя рысы: бацькі ў іх не злоўжываюць алкаголем, але ім пастаўлены той або іншы... дыягназ.

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Сям'я М. стварылася 15 гадоў таму. «Я Наташу адразу палюбіў, — прызнаецца Аляксандр. — Пажаніліся, і жонка зацяжарала двайнятамі. У нас нарадзіліся два сыны».

Роды ў Наталлі былі цяжкімі... Хлопцы з'явіліся на свет неданошанымі. Праблемы пачаліся амаль адразу. Дзеці хварэлі і часта плакалі.

«Нягледзячы на тое, што нам дапамагала бабуля Наталлі, у якой мы жылі, — я памятаю, што мы ўсе не высыпаліся. Досведу ў выхаванні здаровых дзяцей у нас не было, не тое што хворых. Нам было вельмі цяжка», — успамінае Аляксандр. Яшчэ ў радзільні маладых бацькоў папярэджвалі, што з Кірылам і Сашам (так назвалі двайнят) будуць цяжкасці.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

Блізкая ўлада

ТРЭБА БЫЦЬ УЗАЕМНА КАРЭКТНЫМІ

Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Уладзімір ЖАЎНЯК правёў прыём грамадзян у Сянне

Мясцовым уладам трэба быць паважлівымі да людзей і даступна тлумачыць матывацыю таго ці іншага рашэння, тады і пытанняў у грамадзян будзе менш. Такое меркаванне падчас выязнога прыёму грамадзян у Сенненскім райвыканкаме выказаў журналістам намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Уладзімір Жаўняк.

Фота БелТА.

«Такія прыёмы важныя для абмену думкамі і разумення, што адбываецца ў райвыканкамах. Бо часам грамадзяне, прыходзячы да ўладаў на мясцовым узроўні, атрымліваюць некарэктныя адказы, што і нараджае звароты людзей у вышэйстаячыя інстанцыі. Уладам трэба ўважліва выслухоўваць людзей і разбірацца ў іх праблемах», — адзначыў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Сёння на прыём да Уладзіміра Жаўняка прыйшла жыхарка Бешанковіч, якая раней звярталася па дапамогу ў працаўладкаванні да мясцовых уладаў. Маладая маці, якая выхоўвае дзіця адна, шукае работу са студзеня. Была вакансія ў адной з арганізацый раёна, жанчына падыходзіла па патрабаваннях, але кіраўнік арганізацыі адмовіў у працаўладкаванні, спаслаўшыся, што ён яе не ведае. «Такое стаўленне да людзей недапушчальнае. Чалавек падыходзіць, а яго з надуманых прычын не бяруць. Так, часам і грамадзяне займаюць пазіцыю, калі ім прапануюць некалькі вакансій, але людзі з тых ці іншых прычын не згаджаюцца. Трэба быць узаемна карэктнымі і ў вырашэнні пытання зыходзіць з сітуацыі, якая склалася», — сказаў Уладзімір Жаўняк.

Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта дадаў, што ў Віцебскай вобласці вырашаны практычна ўсе пытанні, якія паступілі ад жыхароў рэгіёна падчас «Вялікай размовы». Засталося некалькі, якія патрабуюць дадатковай прапрацоўкі.

На прыём у Сянно многія грамадзяне прыехалі з іншых раёнаў і гарадоў. Людзі звярталіся з пытаннямі па якасці работы міліцыі і следчых, жыллёвымі, медыцынскімі, пенсійнымі праблемамі і іншымі. Па ўсіх дадзены адпаведныя даручэнні.

Паводле БелТА.

ВЫСЛУХАЮЦЬ І ДАПАМОГУЦЬ

Адміністрацыя Прэзідэнта працягвае ажыццяўляць выязныя прыёмы грамадзян у рэгіёнах

У ходзе выезду ў рэгіёны прадстаўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта правядуць у тым ліку і праверку адказаў дзяржаўных органаў на пытанні, якія жыхары раёнаў накіравалі на БелТА падчас акцыі «Ваша пытанне Прэзідэнту» ў рамках падрыхтоўкі і правядзення «Вялікай размовы з Прэзідэнтам». Запісацца на прыём можна па тэлефонах аддзелаў па рабоце са зваротамі грамадзян адпаведных выканаўчых камітэтаў.

Гэтым разам прыёмы пройдуць у Брэсцкай, Віцебскай, Гомельскай, Гродзенскай, Мінскай абласцях і ў Мінску па наступным графіку:

памочнік Прэзідэнта — інспектар па Віцебскай вобласці Віталь ВОЎК правядзе прыём у **Талачынскім райвыканкаме 9 красавіка з 10.00;**

памочнік Прэзідэнта — інспектар па Мінскай вобласці Ігар ЯЎСЕЕЎ у гэты ж дзень будзе праводзіць прыём у **Чэрвеньскім райвыканкаме з 10.00;**

10 красавіка памочнік Прэзідэнта — інспектар па гораду Мінску Віталь ПРЫМА будзе працаваць з **9.00 у Мінскім гарвыканкаме, а начальнік галоўнага ўпраўлення па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Рыгор ШЛЫК — з 14.00** у **Мазырскім райвыканкаме;**

11 красавіка намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Валерый МІЦКЕВІЧ будзе праводзіць прыём у **Сенненскім раёне з 14.00,** а **памочнік Прэзідэнта — інспектар па Брэсцкай вобласці Анатоль МАРКЕВІЧ** прыедзе ў **Камянецкі райвыканкам, дзе з 10.00 да 11.00** правядзе прамую тэлефонную лінію, а **з 11.00** — асабісты прыём. **Ён жа 12 красавіка** накіруецца ў **Бярозаўскі райвыканкам**, дзе таксама **з 10.00 да 11.00** правядзе прамую тэлефонную лінію, а з **11.00** — асабісты прыём. **11 красавіка** ў **Чашніцкім райвыканкаме з 11.00** прыём правядзе **першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення кадравай палітыкі — начальнік упраўлення кіруючых кадраў і дзяржаўных узнагарод Генадзь РАШАЦЬКО;**

12 красавіка ў **Карэліцкім райвыканкаме з 14.00** будзе ажыццяўляць выязны прыём **Ігар СЯКРЭТА, начальнік упраўлення знешняй палітыкі.**

ДОБРАЯ МАГЧЫМАСЦЬ ВЫКАЗАЦЦА

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца 6 красавіка ў аблвыканкамах і Мінгарвыканкаме. З 9.00 да 12.00 на званкі будуць адказваць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭЎСКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Барыс Сяргеевіч ЯФРЭМАЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;

першы намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Генадзь Міхайлавіч САЛАВЕЙ. Тэл. 8 023 233 12 37;

першы намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Іван Алёйзавіч ЖУК. Тэл. 8 015 273 56 44;

першы намеснік старшыні МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Мікалай Мікалаевіч КАРОЦІН. Тэл. 8 022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Мікалай Міхайлавіч РАГАШЧУК. Тэл. 8 017 500 41 60;

старшыня МІНСКАГА гарадскога Савета дэпутатаў Васіль Васілевіч ПАНАСЮК. Тэл. 8 017 222 44 44.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокія спачуванні Шапіру Сямёну Барысавічу, члену Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага і пятага скліканняў, доктару эканамічных навук, прафесару, у сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю БАЦЬКІ.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне доктару эканамічных навук, прафесару, члену Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання Шапіру Сямёну Барысавічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю БАЦЬКІ.

АЎТАРЫТЭТ ПРАВАСУДДЗЯ НЕЗАЛЕЖНАЙ КРАІНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Нельга забываць аб удасканаленні прафесійнага ўзроўню дзеючых суддзяў, для гэтых мэт створаны спецыяльны Інстытут перападрыхтоўкі. «Аднак вы самі, наколькі я інфармаваны, лічыце яго работу нездавальняючай. Вучоба ў ім часам фармальная. Праграмы недастаткова адаптаваныя не толькі на перспектыву, але і да сучаснага жыцця. Пара кардынальна перабудаваць работу гэтага Інстытута, прыцягваць туды найбольш пісьменных, вопытных, падрыхтаваных спецыялістаў, практыкуючых і псіхолагаў. Я думаю, нам гэта пад сілу», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Справа гонару сістэмы

«Непрымальнае, можа быць, і набалелае ў нейкай ступені пытанне барацьбы з карупцыяй у краіне ў цэлым, і, у нейкай ступені, — не скажу, што гэта так ужо распаўсюджана — у судзейскім корпусе. Парадаксальна — суды выносяць вердыкты па карупцыйных злачынствах і ў той жа час асобныя суддзі самі парушаюць закон, — звярнуў увагу Прэзідэнт. — За апошнія некалькі гадоў шэсць вашых калег былі асуджаныя за карупцыю. Не скажу, што мы пракантралявалі ўсю сістэму на прадмет карупцыі, але факт ёсць факт. Вы ведаеце, колькі яшчэ звольнілі тых, хто запляміў сябе».

На яго думку, гэта, безумоўна, кідае цень на ўсіх работнікаў судзейскага корпуса — пры тым, што абсалютная большасць працуе сумленна і добрасумленна.

«Непрымірымая барацьба з карупцыяй — справа гонару самой судовай сістэмы. Чысціня судзейскіх шэрагаў — аснова яе аўтарытэту. Людзей, схільных да злоўжыванняў, нячыстых на руку, трэба выяўляць і неадкладна ад іх пазбаўляцца, таму што далей будзе горш», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аб ролі Вярхоўнага Суда

Сёння Вярхоўны Суд кіруе ўсімі працэсамі жыццядзейнасці судовай сістэмы краіны. Паводле слоў Прэзідэнта, асноўныя абавязкі вышэйшай судовай інстанцыі — дзейнічаць стратэгічна, ініцыятыўна, працаваць на апярэджанне.

У прыярытэце для Вярхоўнага Суда павінна быць аналітычная работа. Магутны інтэлектуальны патэнцыял, які ён змяшчае, неабходна задзейнічаць у поўную сілу. «У першую чаргу гэта датычыцца фарміравання адзіных падыходаў да прымянення заканадаўства ўсімі судамі. Для гэтага варта павысіць якасць працы Пленума і Прэзідыума Вярхоўнага Суда. Іх прававая пазіцыя павінна быць практыкаўтваральнай для ўсіх праваахоўных органаў», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падкрэсліў, што вельмі жадае, каб гэтая нарада стала практычнай і былі вынесены канкрэтныя прапановы. Напрыклад, па інфарматызацыі судовай сістэмы. Сучасныя рэаліі гэтага патрабуюць.

«Выкарыстанне ІТ-тэхналогій у вашай дзейнасці дазволіць рацыянальна зрабіць таннейшым судаводства, скараціць судовыя выдаткі. Суды маюць неабходнае абсталяванне для фіксацыі судовага працэсу. Як вы паўнавартасна будзеце карыстацца гэтымі тэхналогіямі? Што перашкаджае адмовіцца ад папяровых пратаколаў судовага пасяджэння? Сёння ўжо пара пачынаць фарміраванне электронных спраў», — задаў пытанні Аляксандр Лукашэнка.

Да 1 верасня 2020 года ўсе пасяджэнні Вярхоўнага Суда павінны ісці без паперы. Арыенцірам на будучае стане такая ж лічбавізацыя сістэмы для раённых судоў. Падключыць да гэтага працэсу Прэзідэнт параіў ІТ-парк і Аператыўна-аналітычны цэнтр. Лічбавізацыя судовых спраў, на думку кіраўніка дзяржавы, запатрабуе ад супрацоўнікаў большага прафесіяналізму і эстэтыкі. Такія навацыі істотна павышаюць адкрытасць і празрыстасць правасуддзя. Да таго ж укараненне электроннага судаводства ўлічваецца пры складанні міжнародных рэйтынгаў, якія вызначаюць узровень развіцця і інвестыцыйнай прывабнасці дзяржавы.

Не павінен быць Вярхоўны Суд і ўбаку ад галоўных кірункаў развіцця грамадства. «Меры, што прымаюцца па стымуляванні прадпрымальніцкай актыўнасці і развіцці лічбавай эканомікі, патрабуюць прававой абароны гэтых працэсаў з боку судовай улады. Задача Вярхоўнага Суда зрабіць так, каб айчынная судовая сістэма адпавядала найлепшым стандартам правасуддзя, карысталася аўтарытэтам у юрыдычнай супольнасці як нашай краіны, так і за мяжой», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Такі падыход будзе садзейнічаць развіццю інавацыйных тэхналогій, прыцягненню замежных інвестыцый і павышэнню канкурэнтаздольнасці эканомікі.

Пад абаронай Прэзідэнта

Пасля выступленняў старшыні Вярхоўнага Суда Валянціна Сукалы і Генеральнага пракурора Аляксандра Канюка, кіраўнік дзяржавы зноў звярнуўся да прысутных.

Прэзідэнт запэўніў прысутных, што судовая ўлада ў нашай краіне з'яўляецца незалежнай і абароненай.

Аднак, дадаў ён, калі хтосьці з суддзяў з гэтым не згодны, то ў гэтым вінаватыя самі суддзі. «Гэта можа пазначацца толькі адным тэрмінам — кругавая парука», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён таксама расказаў, што вельмі жорстка рэагуе на сітуацыі, калі «начальнікі здымаюць трубку і тэлефануюць суддзям». «Гэта апошні дзень яго [начальніка. — **«Звязда»**] работы», — папярэдзіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы зноў звярнуў увагу, што калі хтосьці замінае суддзям сумленна і справядліва прымаць рашэнні, то заўсёды ёсць выйсце. «Адзін толькі званок. І вы ведаеце, каму патэлефанаваць, акрамя мяне. Літаральна праз гадзіну-дзве я буду пра гэта ведаць», — адзначыў беларускі лідар.

Ён падкрэсліў, што заўсёды стане на абарону суддзяў.

Яшчэ Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што судовай сістэме неабходна ўдасканальвацца, пра гэта вядуцца размовы. Прычым развіццё трэба весці не толькі па асобных кірунках, але і глабальна. Дарэчы, кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што да нас пастаянна прыязджаюць паглядзець на айчынную судовую сферу і вучыцца — а гэта дарагога варта.

«Суддзі і суд — гэта аснова любога жыцця. Я вельмі хачу, каб у нашай першай, незалежнай беларускай дзяржаве, якую мы з вамі стварылі, быў сапраўдны, адказны і справядлівы суд», — заключыў Аляксандр Лукашэнка.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. Марыя ДАДАЛКА.

Проста і зразумела

Выступаючы з дакладам, старшыня Вярхоўнага Суда Валянцін Сукала адзначыў, што неабходна павышаць аператыўнасць аднаўлення парушаных правоў і адкрытасць правасуддзя, а таксама прымаць справядлівыя і зразумелыя людзям рашэнні.

Паводле яго слоў, неабходна ў найбліжэйшы час працягнуць паспяховыя рэформы па павышэнні якасці і аператыўнасці ўсяго працэсу правасуддзя — ад першай да вышэйшай інстанцыі. Валянцін Сукала звярнуў увагу, што людзі хочуць бачыць зразумелыя, жыццёвыя і чалавечыя рашэнні. Працягнецца работа па павышэнні адкрытасці, публічнасці і галоснасці правасуддзя. Судовыя рашэнні будуць публікавацца ў адкрытых банках даных. Найважнейшы кірунак — укараненне сучасных інфармацыйных тэхналогій. Яшчэ, дадаў ён, аналітычная работа павінна быць паднятая на зусім новы ўзровень.

У сваім дакладзе Генеральны пракурор Аляксандр Канюк спыніўся на агульных для суда і пракуратуры пытаннях.

«На працягу пяці апошніх гадоў павялічваецца колькасць спраў, якія пракуроры вярнулі для дадатковага расследавання ў сувязі з дапушчанымі парушэннямі. У выніку — за апошнія сем гадоў (да статыстыкі можна адносіцца па-рознаму, але тым не менш гэта факт) колькасць апраўданых асоб скарацілася ў 11 разоў», — сказаў Аляксандр Канюк.

Паводле слоў Генпракурора, меры, якія прымаюцца, пакуль што не дазваляюць цалкам пазбегнуць памылак у расследаванні крымінальных спраў і падтрымкі дзяржаўнага абвінавачання.

Далажыў Аляксандр Канюк Прэзідэнту і аб выкананні даручэння па скарачэнні ўдзелу пракурораў у грамадзянскім судаводстве. Пасля аналізу працэсу падыходы перагледжаны (у тым ліку і да апеляцыйнага апратэставання). Па выніках колькасць пратэстаў скарацілася на трэць. «У цэлым, паміж Генеральнай пракуратурай і Вярхоўным Судом наладжана канструктыўнае ўзаемадзеянне, якое дапамагае ў выпрацоўцы адзіных падыходаў, што ўзнікаюць у правапрымянальнай практыцы», — рэзюмаваў Аляксандр Канюк.

«Зялёная картка» — гарант нашай пенсіі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Што датычыцца памеру пенсіі, то калі рабіць адлічэнні з мінімальнай заработнай платы, адпаведна, і працоўная пенсія будзе прызначаная мінімальная. Сёлета яна складае 216,71 рубля.

Калі ў чалавека па дасягненні пенсійнага ўзросту не сфарміраваны страхавы стаж, то яму давядзецца пачакаць узросту 65 гадоў (для мужчын) і 60 гадоў (жанчынам) — тады яму будзе прызначана сацыяльная пенсія. Па параметрах гэтага года яна складае 108,45 рубля. Таму трэба задумвацца аб будучай пенсіі і імкнуцца сфарміраваць свае пенсійныя правы сёння.

Персаніфікаваны ўлік — гэта ўлік і захоўванне па кожным застрахаваным чалавеку даных пра стаж, заробак, налічаныя страхавыя ўзносы, узносы на прафесійнае пенсійнае страхаванне і іншыя звесткі, неабходныя пасля для прызначэння пенсіі.

Менавіта з гэтай мэтай у канцы мінулага года быў прыняты ўказ № 500, які даў права ўдзельнічаць у дзяржаўным сацыяльным страхаванні самазанятым фізічным асобам, якія ажыццяўляюць непрадпрымальніцкую дзейнасць. Цяпер яны самі прымаюць рашэнне, будуць яны выплачваць узносы і ў выніку фарміраваць сабе страхавы стаж, а значыць, права на пенсію ў будучыні, ці не. Такую магчымасць атрымалі людзі, што працуюць на сябе: цырульнікі, рэпетытары, спецыялісты, якія аказваюць касметалагічныя паслугі, паслугі па агратурызме, тыя, хто выконвае малярныя, тынкавальныя работы і іншыя.

Па словах Наталлі Паўлючэнкі, за два месяцы дзеяння ўказа ўжо больш за сто чалавек сталі на ўлік у органы фонду і плануюць выплачваць узносы ў бюджэт ФСАН.

Правілы персаніфікаванага ўліку грамадзян мяняюцца

Каб мець магчымасць разлічыць індывідуальны каэфіцыент для пенсіі, з 2003 года ў нашай краіне ўведзена сістэма персаніфікаванага ўліку грамадзян. Пры гэтым на кожнага работніка адкрываецца індывідуальны асабовы рахунак, і яму выдаецца дзяржаўнае пасведчанне сацыяльнага страхавання. Гэта так званая зялёная картка, якая маецца ў кожнага з нас, хто меў ці мае цяпер работу.

У сістэме персаніфікаванага ўліку сёння адкрыта каля 7,7 мільёна індывідуальных асабовых рахункаў. Па 4,8 мільёна з іх звесткі штогод абнаўляюцца. Таксама штогод адкрываецца каля 120 тысяч новых індывідуальных асабовых рахункаў, з іх 81 тысяча (або каля 67 %) афармляецца на маладых людзей ва ўзросце 14—20 гадоў.

З 4,8 мільёна асабовых рахункаў 4,2 мільёна заведзены на асоб, якія працуюць па класічных працоўных дагаворах. На грамадзянска-прававых дагаворах — 200 тысяч застрахаваных асоб, астатнія 400 тысяч — тыя, хто самастойна выплачвае ўзносы (ІП, натарыусы, адвакаты і іншыя фізічныя асобы, а таксама работнікі са змешанай формай працоўнай дзейнасці).

Сёлета былі ўнесены змяненні ў правілы персаніфікаванага ўліку. Калі раней работадаўцы падавалі індывідуальныя звесткі пра работнікаў з адлюстраваннем зарплаты і выплаты ўзносаў адзін раз у год, то зараз будуць рабіць гэта штоквартальна. Гэта дазволіць звесці да мінімуму сітуацыі, калі наймальнік не дае звесткі ў сувязі са спыненнем дзейнасці арганізацыі.

Таксама будзе пашырана форма персаніфікаванага ўліку, якая характарызуе працоўную дзейнасць чалавека. У пералік звестак, акрамя даты прыёму на работу і звальнення, работы па сумяшчальніцтве цяпер уключана інфармацыя аб прафесіі, пасадзе работніка, відзе працоўнага дагавора, даце і нумары загада аб прыёме на работу, пераводзе на іншую пастаянную работу, прысваенні кваліфікацыйнай катэгорыі, звальненні і яго падставе. Усе гэтыя змяненні ўступяць у сілу з 1 ліпеня 2019 года і, паводле слоў спецыялістаў, дадуць магчымасць больш дэталёва праводзіць маніторынг працоўных рэсурсаў і прагназаваць патрэбнасць рынку ў кадрах. А ў будучыні яны стануць асновай для электроннага ўліку працоўнай дзейнасці.

Святлана БУСЬКО.

Даведка «Звязды»

ДАКЛАДНА ПРА ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ

У адпаведнасці з законам, агульнаўстаноўлены пенсійны ўзрост складзе:

у 2019-м: для мужчын — 61 год 6 месяцаў, для жанчын — 56 гадоў 6 месяцаў;

у 2020-м: для мужчын — 62 гады, для жанчын — 57 гадоў;

ў 2021-м: для мужчын — 62 гады 6 месяцаў, для жанчын — 57 гадоў 6 месяцаў;

у 2022-м і ў наступныя гады: для мужчын — 63 гады, для жанчын — 58 гадоў.

Узрост, які дае права на пенсію па ўзросце на агульных падставах, вызначаецца ў дачыненні да каляндарнага года (года звароту па пенсію), а не да даты нараджэння асобы.

Скарбы зямлі

ГЕОЛАГІ ПРАЦУЮЦЬ НА ПЕРСПЕКТЫВУ

Дасягнуты такі ўзровень разведаных запасаў, якога дастаткова, каб кампенсаваць ужо здабытую колькасць сыравіны

Ці ёсць залежы алмазаў у нашай краіне? Гэтае пытанне ўжо некалькі гадоў цікавіць беларусаў. На яго і шэраг іншых пытанняў напярэдадні Дня геолага, які адзначаюць у першую нядзелю красавіка, прадстаўнікі галіны адказалі ў Нацыянальным прэс-цэнтры.

Фота БелТА.

«У 2018 годзе многія задачы, пастаўленыя перад геолагамі, былі выкананы ў поўным аб'ёме, — заявіў **начальнік галоўнага ўпраўлення прыродных рэсурсаў Мінпрыроды Васіль КОЛБ.** — У прыватнасці, адзначу прырост разведаных запасаў вуглевадароднай сыравіны. Для Мінпрыроды ў галіне геалагічнага вывучэння нетраў быў устаноўлены важны паказчык — прырост запасаў нафты на 600 тысяч тон, які толькі РУП «НВЦ па геалогіі» перавыкананы на 106,8 %. «Беларуснафта» ў 2018 годзе забяспечыла прырост запасаў нафты ў аб'ёме 1,67 млн тон. Гэта значыць, што ўдалося дасягнуць такога ўзроўню разведаных запасаў, якіх дастаткова, каб кампенсаваць здабытую колькасць сыравіны».

Таксама ў актыў за мінулы год геолагі могуць запісаць прырост разведаных прэсных падземных водаў у аб'ёме 57,7 тыс. м³/суткі пры плане 45,0 тыс. м³/суткі (128 % ад плана) і мінеральных падземных водаў — 827,6 тыс. м³/суткі пры плане 30,0 тыс. м³/суткі (або больш за 2000 % ад плана).

Летась забяспечаны прырост прамысловых запасаў сыравіны, неабходнай для будаўнічай галіны. Напрыклад, прырост запасаў будаўнічых пяскоў на 152,4 % больш, чым у 2017 годзе, пяскана-гравійнай сумесі — 27 611,2 тыс. м³ (або 138,1 % да 2017 года). У 2018 годзе зацверджаны запасы такога перспектыўнага карыснага выкапня як трэпел. На базе радовішча «Сталёвае» ў Магілёўскай вобласці працуе вытворчасць, цяпер рыхтуецца яшчэ адзін участак для здабычы сыравіны. У наступныя пяць гадоў будзе раскрывацца новае радовішча будаўнічага каменю «Сітніцкае».

Па словах Васіля Колба, разведанае радовішча часцей за ўсё перадаецца ў распрацоўку, гэта значыць, ствараецца новае прадпрыемства. У гэтым зацікаўленыя арганізацыі ўсіх формаў уласнасці. Іх дзейнасць прыносіць добры даход у казну: па выніках 2018 года, фінансавыя сродкі, атрыманыя ад падатку за здабычу карысных выкапняў, склалі больш за 550 млн рублёў.

Прэзідэнт даручыў вывучыць усю тэрыторыю краіны, каб дакладна ведаць, якія карысныя выкапні ў нас ёсць, а якіх — няма. Таксама пастаўлена задача забяспечыць максімальнае скарачэнне імпарту сыравіны, якая ёсць у Беларусі. «Геолагі могуць разведаць радовішча, але трэба пралічваць эканамічную мэтазгоднасць, таму што часам імпартаваць больш выгадна, чым здабываць», — адзначыў прадстаўнік Мінпрыроды.

У той жа час Беларусь сама з'яўляецца экспарцёрам карысных выкапняў. Цяпер вельмі актыўна развіваецца торфаздабыўная галіна. Расце рынак збыту гэтага карыснага выкапня, павялічваюцца разведваемыя плошчы. Торф верхавога тыпу адпраўляецца на экспарт у краіны Еўрасаюза. «Мы маем добрыя паказчыкі як па здабычы, так і па вытворчасці торфу», — сказаў Васіль Колб. Ён падкрэсліў, што ўсім вядомы торф як мясцовы від паліва, аднак ён ужываецца яшчэ ў сельскай і цяплічнай гаспадарках, а таксама прадукты перапрацоўкі торфу выкарыстоўваюцца і ў іншых галінах.

Вядома, што Беларусь будзе паступова адмаўляцца ад пластыкавай тары. Сёння ў нас дастаткова сыравіны — кварцавых пяскоў і магутнасцяў ААТ «Гомельшкло», каб выпускаць неабходную колькасць шкляных бутэлек. Праблема ў іншым: у нас толькі тры прадпрыемствы маюць лініі па разліву пітной і мінеральнай вады ў шкляную тару. Тым не менш пры правільным разліку і мадэрнізацыі прадпрыемстваў пераход на шклатару можна паспяхова ажыццявіць.

З чым не шанцуе Беларусі, дык гэта з каштоўнымі металамі і камянямі. Сціхлі размовы аб рэсурсах золата пад Стоўбцамі, зрэшты, адразу казалі, што на сёння яно занадта глыбока залягае, і здабыча атрымаецца залатой ва ўсіх сэнсах слова.

Нават бурштыну ў нашай краіне здабылі ўсяго толькі 70 тон і прыйшлі да высновы, што гэта эканамічна нявыгадна.

Што датычыцца алмазаў, то, па словах **намесніка генеральнага дырэктара РУП «Навукова-вытворчы цэнтр па геалогіі» Галіны КАЧАНКО,** сёння дакладна сказаць, ці ёсць яны ў нетрах Беларусі, нельга. Яна нагадала, што некалькі гадоў таму была ўскрытая трубка выбуху Жлобінскага поля і там знайшлі два маленькія алмазы. Тады спрабавалі зразумець: гэта выпадковая знаходка ці не. Між тым у Якуціі на пошук алмазаў выдаткавалі больш за 30 гадоў. Геалогія, на думку спецыяліста, гэта тая галіна, якая працуе на перспектыву. Тое, што сёння не выгадна, заўтра можа быць рэнтабельна. Па практыцы, якая склалася, ад разведкі да стварэння вытворчасці праходзіць мінімум пяць гадоў, а бывае, што і 15. «Імгненнай выгады ад геалогіі не варта чакаць», — рэзюмавала Галіна Качанко. Разам з тым, у мэтах умацавання ўласнай мінеральна-сыравіннай базы, якая з'яўляецца асновай нацыянальнай бяспекі краіны, беларускімі геолагамі на пастаяннай аснове прыкладаюцца ўсе намаганні і веды, каб валодаць поўнай інфармацыяй аб наяўных рэсурсах.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.

Чаму «буксуе» лічбавая трансфармацыя?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Еўрасаюзе падлічылі, што толькі за кошт укаранення лічбавага подпісу Эстонія сэканоміла 10 % ВУП. 99 % банкаўскіх транзакцый тут адбываюцца анлайн, і ўсе даўно забыліся, як выглядаюць банкаўскія чэкі...

Сёння назіраецца крытычны разрыў паміж тым, як рыхтуюць у ВНУ, і тым, каго чакаюць у індустрыі і бізнесе.

Эстонская адукацыйная дзяржаўная IT-сістэма (EHIS) уяўляе сабой базу, у якой прадстаўлены даныя ўсіх устаноў адукацыі (ад дзіцячых садкоў да ВНУ), усіх педагогаў і навучэнцаў, а таксама інфармацыя пра іх паспяховасць, вынікі здадзеных экзаменаў і тэстаў, атрыманыя сертыфікаты, пасведчанні, узнагароды і гэтак далей. У Эстоніі няма ніводнай навучальнай установы, якая не прысутнічае ў EHIS. Уся дзяржаўная статыстыка, фінансаванне, друкаванне пасведчанняў аб заканчэнні школы і іншае, што датычыцца кіравання, ажыццяўляецца на падставе даных гэтай сістэмы. Інфармацыя існуе толькі ў электронным выглядзе. Даныя ў EHIS уводзяць праз інтэрнэт непасрэдна самі навучальныя ўстановы. Яны ж адказваюць за іх якасць і праўдзівасць. Калі з'яўляецца нейкая новая інфармацыя, яна павінна быць унесена ў агульную базу на працягу 24 гадзін.

Таксама ў Эстоніі створана вэб-асяроддзе для камунікацыі ў сферы адукацыі — сістэма «электронная школа» (e-School). Праз гэтую платформу настаўнікі адзначаюць наведвальнасць, выстаўляюць ацэнкі і адпраўляюць дамашнія заданні школьнікам. Самі школьнікі могуць выкарыстоўваць платформу для загрузкі выкананага дамашняга задання, а свае найлепшыя работы дадаваць у электроннае партфоліа. Бацькі таксама адсочваюць актыўнасць сваіх дзяцей у школе, праглядаюць іх дамашняе заданне, а пры неабходнасці звяртаюцца да настаўнікаў. У сістэме створаны профілі педагогаў. Гэта як маленькая сацыяльная сетка. Калі настаўнік, дзіця ці бацькі маюць пытанні ці заўвагі, яны пішуць адзін аднаму...

Асобнага прадмета «інфарматыка» ў школьнай праграме ў Эстоніі няма, а лічбавыя кампетэнцыі ў школьнікаў развіваюцца на кожным уроку. Між іншым, з нядаўняга часу для ацэнкі лічбавай кампетэнтнасці навучэнцаў у краіне пачалі ўкараняцца тэсты. Заданні скіраваны на праверку здольнасці навучэнцаў шукаць, упарадкоўваць і апрацоўваць інфармацыю, кантактаваць у лічбавым асяроддзі з захаваннем сеткавага этыкету і чужых правоў на інтэлектуальную уласнасць, уменне ствараць і развіваць уласны лічбавы кантэнт, абараняць персанальныя даныя, вырашаць розныя праблемы, якія ўзнікаюць у лічбавым свеце, разумець прасцейшыя мовы праграмавання...

А сёння ў Эстоніі працуюць ужо над стварэннем прававых рамак для выкарыстання штучнага інтэлекту (этычных і тэхналагічных стандартаў). Рыхтуецца законапраект для вырашэння прававых пытанняў, звязаных са штучным інтэлектам, які павінен унесці юрыдычную яснасць і ўсяліць упэўненасць пры выкарыстанні алгарытмаў у такіх абласцях, як медыцына, адукацыя, транспарт і іншых.

«Сакрэтны рэцэпт» поспеху

— Лічбавая трансфармацыя адукацыі сёння актуальная для многіх краін свету. Большасць з іх пакуль знаходзяцца на этапе пераводу папяровых носьбітаў у лічбавыя (дарэчы, як і мы), але

Андрэс АРЭМАА: «99 % усіх сэрвісаў даступныя ў Эстоніі анлайн».

трэба рухацца далей, мы павінны выкарыстоўваць новыя тэхналогіі для трансфармацыі адукацыйнага працэсу, — разважае **брэнд-дырэктар адзінай платформы электронных сэрвісаў для адукацыі znaj.by Аляксандр ЦЕПЛЯКОЎ**. — Трэба перабудаваць сістэму адукацыі, змяніць цяперашнія ролі настаўніка і вучня. Першы ўжо не можа быць проста «рупарам», а другі — «губкай». Настаўнік павінен пераўвасобіцца ў мадэратара і эксперта, а вучні — адысці ад звычайнага ўзнаўлення пачутай на ўроку інфармацыі і стаць «вырашальнікамі праблем» з развітым крытычным мысленнем.

«У нас няма праблем з тэхналогіямі. Ёсць праблемы з далучэннем навучэнцаў, — лічыць выканаўчы дырэктар New Media Consortium (ЗША) Ідэн Дальстрэм. — Толькі ад чатырох да сямі працэнтаў навучэнцаў матываваныя да вучобы».

Той кантэнт, што генерыруе інтэрнэт, надзвычай цікавы і разнастайны, і вучэбнаму канкураваць з ім вельмі складана. Да 2030 года колькасць навучэнцаў у свеце павінна падвоіцца, і адна з глабальных задач, якія стаяць перад адукацыяй ва ўсім свеце, — забяспечыць уцягнутасць падрастаючага пакалення ў вучобу і ў разы павялічыць колькасць матываваных.

Тэхналогія дапоўненай рэчаіснасці, віртуальная рэчаіснасць, Big Data — усё гэта дазваляе зрабіць вучэбны працэс больш эмацыянальным і менш руцінным. Дапоўненая рэчаіснасць (AR) — адна з самых перспектыўных тэхналогій XXI стагоддзя. Сфера яе прымянення — ад гульнявой індустрыі да медыцыны. З кожным годам тэхналогія ўсё больш удасканальваецца і становіцца карысным інструментам, а не проста забавай.

— «Сакрэтны рэцэпт» укаранення сучасных тэхналогій даволі просты. Спачатку трэба стварыць вобраз (разабрацца, навошта вам тэхналогіі, чаго вы хочаце дабіцца і якую ставіце мэту?). Затым падрыхтаваць педагогаў. Забяспечыць камфортнае існаванне ў лічбавым асяроддзі будзе, напэўна, самым складаным, — канстатуе Аляксандр Цеплякоў. — І толькі затым трэба думаць пра інфраструктуру (інтэрнэт, праграмнае забеспячэнне і «жалеза»). Поспех будзе, калі дзіця зможа навучацца на новым, больш якасным узроўні. Адміністрацыя прэзідэнта Абамы не здолела вырашыць калісьці гэту задачу, проста аблічбаваўшы носьбіты...

Аляксандр Цеплякоў заўважыў, што сёння назіраецца крытычны разрыў паміж тым, як рыхтуюць у ВНУ, і тым, каго чакаюць у індустрыі і бізнесе. Між іншым, 15 кампаній-гігантаў, сярод якіх Google, Apple, IBM, Ernst@Young, Hilton і іншыя, ужо не патрабуюць ад саіскальнікаў прад'яўлення дыплома аб вышэйшай адукацыі. Пад увагу бяруцца толькі іх кампетэнцыі.

У свеце існуе больш як 50 адукацыйных анлайн-платформ, многія з якіх даюць магчымасць навучацца бясплатна. Цяпер доступ да якасных ведаў можна атрымаць з любога пункта на планеце. З'явілася магчымасць, не ўстаючы з канапы, паслухаць вядомых прафесараў і паўдзельнічаць у абмеркаваннях на форумах курсаў. Змяняецца сам фармат навучання. Замест таго, каб атрымліваць тое ж, што і іншыя, можна атрымаць адаптаваны менавіта пад цябе досвед, стварыць персанальную траекторыю навучання.

...І персанальны «целаахоўнік»

Дырэктар галоўнага інфармацыйна-аналітычнага цэнтра Міністэрства адукацыі Павел ЛІС падкрэслівае: «Пытанне хуткасці ва ўкараненні лічбавых рашэнняў — адно з самых надзённых. Лічбавізацыя — гэта магчымасць кіравання сістэмай адукацыі на аснове аналізу вялікіх даных, індывідуальная адукацыйная траекторыя, выбудаваная нейроннай сеткай, праверка дамашніх заданняў штучным інтэлектам і гэтак далей. Зараз я кажу пра нашы чаканні. Але ў рэчаіснасці мы сутыкаемся з неразуменнем неабходнасці лічбавай трансфармацыі, жаданнем скінуць усё на IT-сектар, непрыняццем інавацый. Мы не ўмеем працаваць з негатыўным вопытам, памылкамі і рабіць з іх правільныя высновы... Даводзіцца канстатаваць і няўзгодненасць дзеянняў паміж рознымі галінамі. Лічбавая трансфармацыя — не мода і не часовая з'ява, як хтосьці памылкова думае, а працэс, у які трэба паглыбіцца як мага хутчэй».

Павел ЛІС: «Пытанне хуткасці ва ўкараненні лічбавых рашэнняў — адно з самых надзённых...»

Ёсць і такая праблема, як жаданне аблічбоўваць пры адсутнасці адпаведных навыкаў і кампетэнцый. Сёлета пры ГІАЦ Мінадукацыі плануецца адкрыць адукацыйны цэнтр па павышэнні IT-кампетэнцый выкладчыкаў, адміністратараў і менеджараў па такіх адукацыйных праграмах, як асновы вэб-распрацоўкі, рэляцыйныя базы даных у інфармацыйных працэсах, бяспека інфармацыйных тэхналогій, бяспечная работа ў інтэрнэце. Навучанне будзе накіравана на прасоўванне IT-тэхналогій і ўключэнне ў гэтыя працэсы педагогаў. Акрамя таго, асаблівая ўвага будзе аддадзена стасункам педагогаў і кіраўнікоў устаноў адукацыі з вучнямі і іх бацькамі ў сацыяльных сетках і месенджарах.

Асноўным правадніком лічбавай трансфармацыі з'яўляецца педагог — гэта ўсе разумеюць, але чым сёння даводзіцца займацца ў школах? Вось толькі невялікі пералік папер, якія рыхтуюцца ва ўстановах адукацыі: штомесячна здаюцца справаздачы па арганізацыі харчавання, па занятасці навучэнцаў, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, наведванні сацыякультурных устаноў. Штоквартальна — аб выкананні плана мерапрыемстваў у рамках Дзяржаўнай праграмы «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека», па прафілактыцы суіцыдальных паводзінаў і спажывання наркатычных і псіхатропных рэчываў, па тэматыцы і часе правядзення бацькоўскіх сходаў.

Сацыяльны пашпарт установы адукацыі рыхтуецца раз у паўгоддзе. Падаецца інфармацыя па аздараўленні навучэнцаў у летні перыяд, па дзейнасці дзённых лагераў у канікулярны час, інфармацыя аб правядзенні выпускных вечароў і апошніх званкоў. Рыхтуюцца справаздачы па месячніку здаровага ладу жыцця, прававога выхавання, прафілактыцы гвалту ў сям'і, бяспечнай жыццядзейнасці, інфармацыя аб вакцынацыі дзяцей і шмат іншай. Электронныя дзённікі і журналы ў абавязковым парадку дублююцца на папяровых носьбітах...

Ці спросціць жыццё школам

Асобнага прадмета «інфарматыка» ў школьнай праграме ў Эстоніі няма, а лічбавыя кампетэнцыі ў школьнікаў развіваюцца на кожным уроку.

Рэспубліканскае інфармацыйна-адукацыйнае асяроддзе, якое зараз ствараецца? Мяркуецца, што адзіная платформа ахопіць усе ўзроўні адукацыі, стане часткай электроннага ўрада, адпаведна, закрые ўсе патрэбы ў зборы і апрацоўцы даных.

Рэгістр навучэнцаў ужо напаўняецца інфармацыяй. У ідэале неабходна, каб даныя туды паступалі адразу з рэгістра насельніцтва, — гэта дасць магчымасць зняць з настаўнікаў велізарны пласт работ, вырашыцца і праблема ўсенавучання. Па сутнасці, з'явіцца лічбавы партрэт навучэнца, які аб'яднае інфармацыю пра ўстановы адукацыі, у якіх ён навучаўся, у тым ліку і дадатковай адукацыі, яго паспяховасць, медыцынскі складнік, спартыўныя дасягненні, атрыманыя на конкурсах і алімпіядах дыпломы. Маючы звесткі пра паспяховасць навучэнцаў у засваенні тых ці іншых прадметаў па ўсёй краіне, можна будзе прымаць кропкавыя кіраўніцкія рашэнні па карэкціроўцы, напрыклад навучальных праграм, па дапамозе пэўным рэгіёнам і пэўным навучальным установам, прагназаваць размеркаванне патокаў па розных установах адукацыі пасля заканчэння школы. На платформе будуць прадстаўлены таксама рэгістр устаноў адукацыі (ён мадэрнізуецца) і рэгістр педагагічных работнікаў (знаходзіцца ў працэсе стварэння).

Кансультант па бяспецы асабістага профілю, куратар інфармацыйнай бяспекі і кіберследчы — вось тры самыя перспектыўныя прафесіі найбліжэйшай будучыні.

На думку **начальніка аддзела інфармацыйных тэхналогій і абароны інфармацыі ГІАЦ Мінадукацыі Максіма БАГАТКІ**, асабліва будуць запатрабаваныя кансультанты па бяспецы асабістага профілю. Гэта будуць персанальныя «целаахоўнікі» вашых персанальных даных: яны будуць сачыць і за вашым іміджавым складнікам, каб вы не выстаўлялі ў сеціве непажаданы кантэнт, які зможа вам нашкодзіць ці скампраметаваць.

— Кожны чалавек хоча адчуваць сябе абароненым. Але калі раней людзі закрывалі акаліцы і вешалі вялікія замкі, то сёння ўсіх хвалюе інфармацыйная бяспека і пагрозы, з ёй звязаныя, — падкрэслівае спецыяліст. — Між іншым, толькі за чацвёрты квартал 2018 года ад хакерскіх атак у свеце пацярпелі 765 мільёнаў чалавек, было страчана 50 мільёнаў долараў. І 53 % усіх пагроз былі накіраваныя на атрыманне доступу да персанальных даных.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота прадастаўлена ГІАЦ Мінадукацыі.

24 ТЫСЯЧЫ ЗАЯВАК СА 106 КРАІН...

І конкурс тры чалавекі на месца

Праграма па наборы валанцёраў на II Еўрапейскія гульні, якая працягвалася паўтара года, завершана. Начальнік упраўлення па рабоце з валанцёрамі фонду «Дырэкцыя II Еўрапейскіх гульняў 2019 года» Надзея АНІСАВЕЦ адзначае, што арганізатарам удалося дасягнуць прыкметных вынікаў.

«Было пададзена 24 168 заявак кандыдатамі са 106 краін свету. Для работы на форуме неабходна восем тысяч валанцёраў плюс 700 чалавек — для рэзерву, — расказвае Надзея. — *Працаваць яны будуць у 34 функцыянальных кірунках. Прычым іх задзейнічаюць не толькі ў Мінску на аб'ектах Гульняў, але і па ўсёй Беларусі: у рэгіянальных фан-зонах, а таксама ў пунктах пропуску праз дзяржаўную мяжу, дзе яны будуць дапамагаць гасцям, спартсменам і балельшчыкам»*.

Конкурс на вакантнае месца склаў тры чалавекі. У Дырэкцыі адзначаюць, што часам даводзілася адмаўляць вельмі вопытным кандыдатам. У выніку на Гульнях будзе працаваць каля 300 замежных валанцёраў, астатнія валанцёры з Беларусі. Для іх ужо прайшла серыя агульных трэнінгаў, напярадзе функцыянальныя і аб'ектавыя трэнінгі. Цяпер валанцёры прыступілі да работы на першым неспартыўным аб'екце — Міжнародным экіпіровачным і акрэдытацыйным цэнтры.

Арганізатары вылучаюць тры тыповыя партрэты валанцёраў II Еўрапейскіх гульняў: малады валанцёр — студэнт, дарослыя людзі, якія маюць досвед работы на буйных спартыўных мерапрыемствах і «сярэбраныя валанцёры» — людзі, якія не могуць прапусціць такое мерапрыемства, нягледзячы на тое, што ўжо не маладыя. Дарэчы, самым дасведчаным валанцёрам на Гульнях у Мінску стане 81-гадовая прадстаўніца Вялікабрытаніі, у партфоліа якой вялікая колькасць Алімпійскіх гульняў. Яна будзе працаваць у функцыянальным кірунку «Камунікацыі».

Першы намеснік генеральнага сакратара Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Іна Лемяшэўская нагадала, што ў рамках пагаднення з Дырэкцыяй прадугледжана навучанне 300 валанцёраў навыкам аказання першай дапамогі па міжнародным стандарце.

Таксама па яе словах, узнікла дадатковая патрэба ў падрыхтоўцы сцюардаў (да 1,1 тысячы) для аб'ектаў Гульняў.

У ТЭМУ

4—5 красавіка ў Мінску прайшла Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «II Еўрапейскія гульні — 2019: псіхолага-педагагічныя і медыка-біялагічныя аспекты падрыхтоўкі спартсменаў». На канферэнцыі абмяркоўваліся сістэмы спартыўнага адбору, падрыхтоўкі атлетаў і трэнераў, сучасныя тэхналогіі псіхалагічнага і медыцынскага суправаджэння. Удзел у мерапрыемстве прынялі міністр адукацыі Ігар Карпенка, старшыня Каардынацыйнай камісіі II Еўрапейскіх гульняў Спірас Капралас і рэктар БДУФК Сяргей Рэпкін, больш за 200 навукоўцаў, прадстаўнікоў устаноў вышэйшай адукацыі, спартыўных школ і арганізацый, федэрацый па відах спорту з Беларусі, Расіі, Украіны, Арменіі, Узбекістана, Літвы, Польшчы і Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Сталічны ЧАС

● Імянныя прыватызацыйныя чэкі «Жыллё» праіндэксаваны ў Мінску, паведамляе БелТА. Індэкс росту кошту будаўніцтва жылля ў параўнанні з яго коштам на 31 снежня 1991 года для індэксацыі чэкаў устаноўлены ў памеры Вr18,019. Гаворка ідзе пра выкарыстанне грамадзянамі і членамі іх сем'яў, якія стаяць на ўліку для паляпшэння жыллёвых умоў, для выплаты паявога ўзносу ў жыллёвым або жыллёва-будаўнічым кааператыве, фінансавання індывідуальнага або калектыўнага жыллёвага будаўніцтва, рэканструкцыі аднакватэрных, блакіраваных жылых дамоў, долевага ўдзелу ў жыллёвым будаўніцтве, набыцця жылля шляхам куплі, а таксама для пагашэння запазычанасці па крэдытах банкаў (уключаючы выплату працэнтаў за карыстанне імі) і пазыках юрыдычных асоб, выкарыстаных на ўказаныя мэты.

● Сёлета ў сталіцы на аўтастаянках плануецца абсталяваць 20 велапарковак, яны з'явяцца ва ўсіх раёнах горада, паведаміў БелТА галоўны інжынер дзяржаўнага аб'яднання «Гаражы, аўтастаянкі, паркоўкі» Пётр Пруднікаў. Аб'яднанне вывучае попыт на паслугу, мінчане па тэлефоне арганізацыі або на аўтастаянках могуць пакідаць заяўкі аб неабходнасці захоўвання роварaў. «Да нас паступаюць такія званкі, праводзім конкурс на закупку канструкцый. Мяркуецца, што пляцоўкі будуць размешчаны на 32 месцы кожная», — расказаў Пётр Пруднікаў. Усяго на балансе аб'яднання знаходзяцца больш за 100 аўтастаянак, на шасці з іх абсталяваны велапаркоўкі. З 8 красавіка тарыф на захоўванне роварaў складзе Вr7 у месяц, для кліентаў, з якімі заключаны дагаворы захоўвання транспартных сродкаў, — Вr5. Велапаркоўкі ў сталіцы сталі ўладкоўваць з 2009 года.

Извещение о проведении 10 мая 2019 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Электромодуль»

Предмет торгов
«Здание реципиентной станции» общей площадью 164,5 кв. м, инв. номер в ЕГРНИ 630/С-74287, расположенное по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, 143/28
Сведения о земельном участке: площадь – 0,1459 га, кадастровый номер – 623850100003002857
Начальная цена: 37 616,27 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 3 700,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «Электромодуль», ул. Великий Гостинец, 143, 222310, г. Молодечно.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предметов торгов в соответствии с протоколом о результатах торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Электромодуль», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 10 мая 2019 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 08.04.2019 по 04.05.2019 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(0176) 74-72-04 (ОАО «Электромодуль»)

«Слуцкаму краю» — сто гадоў

Раённая газета «Слуцкі край» у сакавіку адзначыла сто гадоў. Гэта свята не толькі для калектыву выдання, але і наогул для ўсіх жыхароў рэгіёна, падпісчыкаў і чытачоў. Бо любімая «раёнка» заўжды была з імі, як кажуць, і ў горы, і ў радасці.

— Наша газета — адна з найстарэйшых у краіне. Для нас гонар працаваць у выданні з такой багатай гісторыяй. Гонар быць пераемнікамі найлепшых традыцый журналістаў-папярэднікаў выдання, людзей таленавітых, натхнёных, адважных, творчых, бясконца адданых сваёй справе, — гаворыць **галоўны рэдактар Ірына КАВАЛЕНКА.** — Да юбілею выдання журналісты пачалі рыхтавацца загадзя. На працягу гэтага года расказвалі пра «Слуцкі край», людзей, якія рабілі газету раней, няштатных аўтараў і чытачоў, пра тых, каму газета стала сапраўдным памочнікам, каму дала пуцёўку ў прафесію.

Неаднаразова выданне мяняла назву: «Плуг і молат», «Вясковы будаўнік», «Ленінскі шлях», «Праўда на рубяжы», «За сацыялістычную Радзіму», «Шлях Ільіча». Асобная старонка — Вялікая Айчынная вайна. На акупаванай ворагам тэрыторыі 1 красавіка 1943 года пачала выходзіць на беларускай мове газета «Народны мсцівец» — орган Слуцкага падпольнага раённага камітэта Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі. Рэдакцыяй газеты ў 1943 годзе быў выдадзены паэтычны зборнік беларускага паэта Анатоля Астрэйкі «Слуцкі пояс».

У 2015 годзе газета «Слуцкі край» стала пераможцам XI Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая Літара» ў намінацыі «Найлепшыя матэрыялы культурнай і гісторыка-краязнаўчай тэматыкі».

Падрыхтавала Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

«Звязда» віншуе калег з самавітым юбілеем.

КАЛЯНДАР СТАРЫХ ПАШТОВАК

У Мінску выдадзены перакідны каляндар «Адзіныя гістарычныя карэнні Расіі і Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі/ 2019».

Дванаццаць месяцаў — дванаццаць старых паштовак. Калі быць дакладным — рэпрадукцый старых паштовак. Усе ілюстрацыі — з калекцыі мінскага збіральніка даўніны лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра Ліхадзедава. Студзень знаёміць нас з помнікам расійскаму імператару Аляксандру II. Люты — з Рускай настаўніцкай семінарыяй (раней у гэтым будынку размяшчаўся каталіцкі манастыр і шасцікласнае вучылішча дамініканскага ордэна). Сакавік у календары прадстаўляе Пушкінскую вуліцу ў Брэст-Літоўску. Следам — філакартычныя сустрэчы з красавіком і іншымі месяцамі. Надзвычай цікавае падарожжа!

Калекцыянер Уладзімір Ліхадзедаў у гэтым творчым праекце аб'яднаўся з Пасольствам Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

— Гэта не першы мой зварот да расійскай тэматыкі, — расказвае Уладзімір Аляксеевіч. — Дружба нашых народаў на працягу розных гістарычных часін сталася асновай і маіх выставак, і многіх публікацый з выкарыстаннем даўно выдадзеных паштовак, а таксама тэмай маіх кніг і альбомаў у серыі «У пошуках страчанага», што пабачылі свет у розных выдавецтвах Беларусі. Арыгінальнае дызайнерскае рашэнне, цікавае паліграфічнае выкананне ў выпадку з календаром дазваляе выкарыстоўваць рэпрадукцыі як звычайныя паштоўкі, дазваляе адпраўляць іх у вандроўку па розных адрасах.

Ужо сам па сабе каляндар «Адзіныя гістарычныя карэнні Расіі і Беларусі ў перыяд Расійскай імперыі/ 2019» — калекцыйны прадмет, які будзе, несумненна, прыцягваць увагу і па-за межамі 2019 года.

Сяргей ШЫЧКО.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ

НАШЫ ЗАПАСЫ ВЫРАСЛІ НА 150 МІЛЬЁНАЎ ДОЛАРАЎ

Золатавалютныя рэзервовыя актывы нашай краіны на 1 красавіка склалі 7 мільярдаў 245,6 мільёна долараў (у эквіваленце).

Такім чынам, за сакавік міжнародныя рэзервы выраслі на 150,5 мільёна долараў (на 2,1 працэнта) пасля росту ў лютым 2019 года на 77,5 мільёна (на 1,1 працэнта). Вядома, што ў сакавіку ўрадам і Нацыянальным банкам краіны выканана знешніх і ўнутраных абавязацельстваў у замежнай валюце на суму каля 316 мільёнаў долараў.

Сяргей КУРКАЧ.

БРЭСТ — КУЛЬТУРНАЯ СТАЛІЦА СНД

У пятніцу Брэст афіцыйна стаў культурнай сталіцай Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Сертыфікат, які пацвердзіў гэты статус, уручыў сустаршыня Міждзяржаўнага фонду гуманітарнага супрацоўніцтва дзяржаў — удзельнікаў СНД Міхаіл ШВЫДКОЙ.

Гэта ўрачыстая падзея адбылася на гала-канцэрце майстроў мастацтваў у брэсцкім комплексе «Віктарыя». Канцэрт сабраў многіх вядомых артыстаў і заслужаныя калектывы. У іх ліку — Дзяржаўны ансамбль танца Беларусі, рускі народны аркестр «Масква», украінскае вакальна-інструментальнае трыа «Лелія», кампазітар Яўген Дога і спявак Рэнат Ібрагімаў. Да святочнай падзеі прымеркаваныя і выстаўка майстроў жывапісу, круглы стол «Інтэграцыя нацыянальных культур у сучасным свеце».

У БРЭСЦЕ АДКРЫЛІ НОВЫ ЗАВОД

Завод па вытворчасці лакаў і фарбаў узведзены ў свабоднай эканамічнай зоне «Брэст».

Прадпрыемства створана кампаніяй «Дыском», якая ўваходзіць у міжнародны канцэрн DAW SE (Германія), яно працягвае тэхналагічны ланцуг са створаных раней вытворчасцяў сухіх будаўнічых сумесяў і водна-дысперсійных фарбаў.

На заводзе наладжана вытворчасць алкідных лакаў і эмаляў па арыгінальных рэцэптурах. Магутнасць завода на першым этапе складзе тры тысячы тон прадукцыі ў год.

— Адкрыццём трэцяга па ліку завода ў Беларусі мы працягваем развіццё як нашай уласнай інвестыцыйнай палітыкі, так і дзяржаўнай стратэгіі па імпартазамяшчэнні. У будаўніцтва завода ўкладзена 2 мільёны еўра, тут створана 20 рабочых месцаў — сказаў **генеральны дырэктар замежнага прадпрыемства «Дыском» Віктар НАУМАВЕЦ**.

Большая частка прадукцыі брэсцкага прадпрыемства будзе накіроўвацца на экспарт, пастаўкі запланаваныя ў Расію, Украіну, Грузію.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«АДНАЎЛЕННЕ СВЯТЫНЬ. КРЫНІЦЫ БЕЛАРУСІ»

Пад такой назвай 12 красавіка стартуе абноўлены рэспубліканскі праект БРСМ.

У гэты дзень валанцёры руху БРСМ «Добрае Сэрца» і байцы студэнцкіх атрадаў з усіх куткоў Беларусі зойдуцца навядзеннем парадку на Мсціслаўскай зямлі ў Магілёўскай вобласці.

У цэнтры ўвагі маладзёжнага клопату будзе добраўпарадкаванне тэрыторыі Свята-Пустынскага Успенскага мужчынскага манастыра і адной з трох яго гаючых крыніц. Актывісты БРСМ ачысцяць ад леташняга лісця, сухастою і бураломy прылеглую да манастыра тэрыторыю, закладуць на ёй сад з 75-ці пладовых дрэў і ўстановяць лаўкі.

Вялікая работа плануецца і па ўладкаванні крыніцы, якую ў народзе называюць Ефрасіннеўскай. Сіламі добраахвотнікаў БРСМ плануецца рэканструяваць лесвіцу з парэнчамі, якая вядзе да крыніцы і зробіць над ёй навес, абсталяваць каптажную камеру для зручнасці набору гаючай вады пілігрымамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МІСІЯ — ЗЛАМАЦЬ СТЭРЭАТЫП

Зрабіць шчаслівым ляжачага хворага можна, упэўнены фізіятэрапеўт дзіцячага хоспіса

Юрый Абадзінскі працуе ў сферы, якую традыцыйна лічаць жаночай. Афіцыйна назва яго прафесіі гучыць як медыцынская сястра па ЛФК. Ён займаецца з дзецьмі са складанымі дыягназамі ў Беларускім дзіцячым хоспісе (і ламае стэрэатыпы, што працаваць з малымі могуць толькі жанчыны). Юрый упэўнены, што жыццё нават з самай цяжкай хваробай можна пастарацца зрабіць камфортным. А яго місія — дапамагчы ў гэтым.

ПРА ВЫБАР ПРАФЕСІІ

Яго Юрый называе выпадковым. А для яго вайсковай сям'і, дзе ўсе былі звязаны з палётамі і небам, дзе нават маці — кандыдат у майстры па парашутным спорце, ён увогуле стаў нечаканым. Спачатку, як і бацькі, Юрый захапляўся парашутным спортам, меў трэці разрад. А ў медыцынскае вучылішча вырашыў паступаць за кампанію з сяброўкай, праўда, навучанне адразу спадабалася. Пасля службы ў войску, папрацаваўшы нейкі час масажыстам у паліклініцы, Юрый перайшоў у дзіцячы цэнтр карэкцыйна-развівальнага навучання і рэабілітацыі, займаўся з дзецьмі з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. Там упершыню адчуў, што атрымлівае задавальненне ад працы, бо дапамагае тым, хто мае ў гэтым вялікую патрэбу, і кожны дзень бачыць вынікі — прагрэс сваіх выхаванцаў.

— Далей мой выбар быў ужо асэнсаваны. Я вырашыў удасканальваць веды ў сферы рэабілітацыі дзяцей і паступіў у акадэмію фізвыхавання (цяпер універсітэт фізічнай культуры. — **Аўт.**) на факультэт адаптыўнай фізічнай культуры.

Пасля пэўны час ён працаваў у адным з санаторыяў інструктарам па лячэбнай фізкультуры, аднак прызнаецца, што сумаваў па рабоце з асаблівымі дзецьмі. Усё стала на свае месцы, калі аднойчы ён звольніўся з санаторыя і перайшоў у дзіцячы хоспіс.

ПРА «ХАТНЮЮ» ПРАЦУ

Асноўная работа фізічнага тэрапеўта з дзецьмі, якія знаходзяцца пад апекай хоспіса, — па дамах. Прычым важна не толькі выканаць пэўныя практыкаванні, але і навучыць ім бацькоў. Бо займацца з такімі дзецьмі варта штодзень.

— Фізічны тэрапеўт павінен валодаць і мануальнымі тэхнікамі, і прыёмамі масажу, ведаць біямеханіку — як рухаюцца рукі, ногі, а таксама фізіялогію: у якую позу дзіця можна пасадзіць, пакласці ці паставіць, — пералічвае спіс кампетэнцый Юрый. — Знаходзячыся ў паліятыўнай групе, дзіця можа пражыць і 20, і 40 гадоў. Наша задача — палепшыць якасць жыцця, зрабіць яго больш камфортным. Мы працуем

і з асяроддзем, якое акружае, і з бацькамі, і з самім дзіцем. Прычым работа камандная: фізіятэрапеўт, псіхолаг, медсястра — кожны ўносіць нешта сваё. Мая задача — не толькі выканаць пэўныя практыкаванні, а зрабіць так, каб дзіцяці было зручна сядзець, ляжаць. Мэбля павінна быць індывідуальна прыстасавана да гэтага малога. Часта даводзіцца адаптаваць тыя рэчы, якімі яно карыстаецца: перарабляць крэсла, ложак, падказваць бацькам, як можна ўдасканаліць ці дзе набыць штосьці адпаведнае.

Працуе Юрый у праграме мабільнай абілітацыі, якая прадугледжвае выезды да дзяцей, што жывуць па-за межамі сталіцы. Прыкладны радыус — 150 кіламетраў. На практыцы часам атрымліваецца значна больш.

— Працуем па запыце — выязджаем туды, дзе малому неабходна наша дапамога. Учора, напрыклад, наведваў дзіця ў вёсцы Грабянёва ў Аршанскім раёне, гэта больш за 200 кіламетраў у адзін бок. Спачатку аказваю дапамогу, кансультую і, калі бачу, што мая прысутнасць патрэбна ў далейшым, планую новыя візіты. Канешне, я мала часу праводжу дома, і для сям'і гэта мінус. Але плюс у тым, што адчуваю сябе запатрабаваным на рабоце і задаволены ёй.

Яшчэ адна праграма — камандная абілітацыя — прадугледжвае выезды некалькіх спецыялістаў у іншыя гарады на тыдзень. Паездкі па ўсёй Беларусі, у апошні месяц супрацоўнікі хоспіса пабывалі ў Магілёве і Мсціславе. У першы дзень наведвання фізічныя тэрапеўты і псіхолагі праводзяць навучальныя семінары з бацькамі асаблівых дзяцей і спецыялістамі. У астатнія дні — практычная работа з дзецьмі паліятыўнай групы.

Работа ў паліятыве патрабуе пастаяннага навучання — стажыруюцца супрацоўнікі хоспіса ў Італіі, Польшчы, Вялікабрытаніі. Зараз Юрый вучыцца на двухгадовых курсах Бобат-тэрапіі ў Маскве.

— У аснове работы фізічнага тэрапеўта ў хоспісе ляжыць якраз Бобат-тэрапія. Там, дарэчы, нас вучаць правільна ставіць мэту ў рабоце з кожным дзіцем. Калі яна дасягальная, тады будзе вынік.

ПРА ВЫНІКІ

Практычна кожнае дзіця, з якім працуюць спецыялісты хоспіса, развіваецца і робіць крокі наперад. Праўда, для гэтага павінны прыкладаць намаганні і бацькі, на якіх кладзецца асноўная нагрузка. Хоць для звычайных людзей часта такі прагрэс можа падацца нязначным, для самога дзіцяці і яго блізкіх — гэта неверагодныя намаганні і вялікі поспех.

— Уявіце малое з цяжкім захворваннем, якое прагрэсуе, — спінальнай мышачнай атрафіяй: дзіця знаходзіцца на апараце штучнай вентыляцыі лёгкіх, з трахеастомай, цалкам прыкавана да ложка і можа толькі паварушыць двума пальцамі. Увесь час яно ляжыць і глядзіць у столь. У працэсе работы мы знаходзім розныя позы, у якіх яно адчувае сябе добра: і фізіялагічна, і камфортна. Разам з бацькамі мы павярнулі яго на бок, падумалі як аблегчыць яму рух рукой — і дзіця паварушыла рукой, каб пагуляць! Гэта вялізны для яго крок, бо задзейнічана вялікая колькасць суставаў. І такіх прыкладаў шмат. Самае важнае — правільна паставіць мэту, над якой будзеш працаваць з дзіцем.

ПРА ДРЭННЫЯ НАВІНЫ І ПРАФЕСІЙНАЕ ВЫГАРАННЕ

— Працаваць з цяжка хворымі дзецьмі кожны дзень — гэта нескладана, — упэўнены Юрый. — Негатыў — гэта адсутнасць разумення ў нашым грамадстве, што такое паліятыў. Часам даводзіцца чуць, што няма сэнсу працаваць з такімі дзецьмі. На мой погляд, кожны чалавек, жывучы ў грамадстве, павінен адчуваць абароненасць. Любы з нас раптоўна можа трапіць у паліятыўную групу — ісці праз дарогу, папасці пад аўтамабіль і назаўсёды застацца ляжачым хворым. Таму нельга пакідаць сам-насам бацькоў дзяцей, якія не маюць так званага рэабілітацыйнага патэнцыялу.

— Здараецца, хтосьці з выхаванцаў памірае...

— Дыягназы ў нашых дзяцей такія, што яны могуць сысці ў любы момант. Смерць — гэта заўсёды цяжка. Але працуючы ў паліятыве, штодзённа назіраем вынікі сваёй дапамогі. Я бачу дзіця, якое есць праз гастрастому, яму спастычнасць не дазваляе прыняць нейкую позу, за яго дыхае апарат... Але яно ўсміхаецца, бо я нешта памяняў, навучыў бацькоў, і я бачу, што яму добра. Вось гэта пераважае любы негатыў. З дыягназам «хранічная ныркавая недастатковасць» можна пражыць некалькі дзесяцігоддзяў, і ўсе мы робім так, каб дзіця ўдзельнічала ў жыцці, а не было назіральнікам. Многія лічаць, што хоспіс — гэта месца, дзе людзі паміраюць. На самай справе хоспіс — гэта месца, дзе людзі пачынаюць жыць лепш.

Вельмі часта выхаванцы хоспіса здзіўляюць сваіх куратараў. Гэта заўсёды ўзнімае настрой. І з'яўляецца добрай прафілактыкай прафесійнага выгарання.

— Дзеці развіваюцца, якая б хвароба ў іх ні была. Многае залежыць ад бацькоў і ад нас, у які бок памяняецца дзіця. Яно можа памяняцца і ў горшы бок, з'явіцца другасныя ўскладненні. Але калі мы разам з бацькамі працуем, стан мяняецца да лепшага. Часам здараюцца настолькі рэзкія перамены, што немагчыма не здзівіцца. Дзіця, якое не магло сядзець без поўнай падтрымкі, праз нейкі час самастойна сядзіць! Гэта той выпадак, калі яно перасягае пастаўленую табой мэту. Але мы, безумоўна, улічваем, што дыягназы складаныя, і ніколі не чакаем, што дзіця яе перасягне. Часта нават захаваць яго на пэўным узроўні — ужо дасягненне. Хвароба можа прагрэсаваць, і стан будзе пагаршацца. Яшчэ нядаўна дзіця магло сядзець, а зараз не можа. Але давайце зробім так, каб яно было шчаслівым лежачы.

***P. S.** Ужо 25 гадоў Беларускі дзіцячы хоспіс дапамагае цяжкахворым дзецям бясплатна, існуючы толькі на ахвяраванні.*

Алена КРАВЕЦ.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

КАРАЦЬ НЕЛЬГА ДАПАМАГАЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Я проста разрываўся паміж работай і домам, а дзеці плакалі! Мне здавалася, што яны ўвесь час плачуць». Потым бацькі заўважылі, што Саша стаў сінець. Аказалася, у малога сардэчная недастатковасць. Была патрэбна аперацыя. Нервы, хваляванні, рэабілітацыя... Перамаглі. Дзеці раслі, надышоў час ісці ў садок. І тут пачаліся праблемы ўжо іншага роду.

«Нас пастаянна выклікалі ў яслі: то малыя кагосьці паб'юць, то цацкі забяруць, то нешта разаб'юць, то істэрыкі ўчыняюць... Узнікалі праблемы і з бацькамі іншых дзяцей, і з выхавальнікамі. Гэта такі ціск, калі ўсе незадаволены тваімі дзецьмі. Ды і дома з імі не заўсёды ўдавалася справіцца. Паспрабавалі перавесці ў іншы садок... І там узніклі тыя ж самыя праблемы. Спецыялісты прапанавалі нам аддаць дзяцей у карэкцыйную ўстанову. Так было афіцыйна прызнана, што ў іх ёсць асаблівасці ў развіцці. Але мы ўсё ж спадзяваліся, што малыя перарастуць. На жаль, цуду не здарылася...»

«Каб аформіць дэкрэтны на бацьку, патрэбна заключэнне УКК, што маці не можа выконваць свае абавязкі. Аднак заключэнне немагчыма атрымаць, пакуль чацвёртае дзіця не адбяруць з сям'і! Але навошта ім заключэнне пасля адабрання дзіцяці?»

Калі надышоў час ісці ў школу, іх накіравалі адразу ў дапаможную, для дзяцей з асаблівасцямі ў развіцці. Кірылу і Сашу далі інваліднасць. У хуткім часе ў сям'і нарадзіўся трэці хлопчык Максім. Ён быў здаровы і развіваўся згодна са сваім узростам.

«Разумееце, мы гадавалі сваіх дзетак як умелі. Лічу, што ў малых было ўсё неабходнае: адзенне, ежа, кнігі, цацкі... У той дзень я быў вельмі стомлены. У дзяцей здарылася чарговая істэрыка. Я не ведаў, што рабіць... Сарваўся... Прызнаю сваю віну, паступіў непедагагічна — адлупцаваў іх. Разумею, што нельга прымяняць фізічнае пакаранне для малых. Зараз дзякуючы нашым органам апекі скончылі з жонкай некалькі курсаў па выхаванні дзяцей. Але тады здарылася

Алена КАШЫНА дапамагае сем'ям, якія аказаліся ў крызісным становішчы.

ўсё хутка: прыехала міліцыя і дзяцей адабралі. На камісіі высветлілі, што мая жонка мае дыягназ «лёгкая разумовая адсталасць». І ўсё. Аказалася, яна не можа выхоўваць дзетак паводле дыягназу, а я... Мяне пазбавілі бацькоўскіх правоў. Як жа так? Мы дзесяць гадоў выхоўвалі нашых дзетак, і ўсё было нармальна. А тут раз... І наша кватэра пустая».

Старэйшых дзяцей накіравалі ў дапаможную школу-інтэрнат, а малога забрала свячка пад апеку... Наташа ў той час не працавала. У Аляксандра сталі вылічваць грошы на дзяцей у памеры 70 працэнтаў ад заробку. Жыве сям'я ў Оршы, дзе зарплаты невялікія. У выніку пасля аплаты камунальных паслуг на жыццё не заставалася грошай... Па сутнасці, карміла іх бабуля за сваю невялікую пенсію. Так і жылі, пакуль знаёмыя не падказалі звярнуцца да Алены Кашынай. Гэта жанчына валанцёрыць: дапамагае сем'ям, якія аказаліся ў крызісным становішчы, мае юрыдычную адукацыю, раней працавала прыёмнай мамай, а зараз — апякун.

«Сям'я была проста ў адчаі, — расказвае Алена. — Яны пакутавалі ад разлукі са сваімі дзецьмі і, па сутнасці, галадалі. Я была настолькі ўражана

Аляксандр і Наталля.

іх расказам, што адразу кінулася ім дапамагаць. Разумееце, аддзел адукацыі зрабіў быццам бы ўсё правільна. Але ніхто не ўлічваў асаблівасці сям'і. У гэтых людзей проста не хапае кампетэнцый, каб нават паспрабаваць паменшыць памер адлічэнняў і не вісець на шыі ў бабулі...»

Праз некаторы час яны здолелі дабіцца змяншэння адлічэнняў на дзяцей. Дамагліся, каб бабулі Наталлі далі пад апеку старэйшых хлопцаў. Наталля аформілася даглядаць уласных дзяцей і атрымлівала дапамогу ад дзяржавы. Кожны дзень ходзіць да сваёй бабулі дапамагаць выхоўваць малых. Аляксандр не пакідаў спробы аднавіцца ў бацькоўскіх правах і вярнуць усіх дзяцей у сям'ю. У хуткім часе ў Наталлі нарадзілася дачка Ангеліна, і жанчына пайшла ў дэкрэт. Муж разумее, што жонка мае пэўныя абмежаванні і ёй патрэбна дапамога. Больш за тое, Наталля працягвае хадзіць дапамагаць сваёй бабулі, але ўжо з немаўляткам на руках. Бацька ж увесь дзень на працы і часта наведвае сацыяльны прытулак, каб пад наглядам спецыялістаў размаўляць па скайпе са сваім трэцім сынам, якога апекуны павезлі з сабой у Расію. Па законе зносіны павінны быць зафіксаваны, гэта адна з умоў вяртання дзяцей дамоў.

«Мы паспрабавалі аформіць дэкрэтны водпуск на мужа, бо ў Наталлі ж дыягназ і яна быццам бы не можа выхоўваць дачку, — разважае Алена Кашына. — Але ж у нас не атрымалася. Каб аформіць дэкрэтны на бацьку, патрэбна заключэнне УКК, што маці не можа выконваць свае абавязкі. Аднак заключэнне немагчыма атрымаць, пакуль чацвёртае дзіця не адбяруць з сям'і! Але навошта ім заключэнне пасля адабрання дзіцяці? Тады мужу ўжо і дэкрэтны будзе непатрэбны! Яму патрэбен водпуск, каб даглядаць дзіця і дапамагаць жонцы».

Усё ж вырашылі і гэту праблему. Аформілі Наталлю як рамесніка, і тады Аляксандр атрымаў дэкрэтны водпуск. Такім чынам дапамагалі адно аднаму, разрываючыся паміж домам, дзецьмі, якія выхоўваюцца бабуляй, і сацыяльным прытулкам. Але ўзнікае пытанне: чаму людзі павінны шукаць нейкія шчыліны ў заканадаўстве, каб проста зберагчы сваю сям'ю?

«Канешне, складанасці ў гэтай сям'і ёсць, — кажа Алена.— Але я катэгарычна не згодна з тымі, хто заяўляе, што такім людзям нельга нараджаць і стварацца сем'і. Права стварацца сям'ю і жыць разам са сваімі дзецьмі павінна быць ва ўсіх. Так, яны адрозніваюцца ад іншых, але гэта не дазваляе іншым вызначаць жыццё такіх сем'яў. Сёння ж нікога ўжо не абураюць пандусы. Усе нармальна ставяцца да людзей з інваліднасцю... Разумеюць, што для іх трэба крыху змяніць нашае асяроддзе, і яны змогуць нармальна жыць побач з моцнымі і здаровымі людзьмі. Па сутнасці, такім сем'ям, дзе бацькі маюць пэўны дыягназ, патрэбен той жа «пандус».

Думаецца, надышоў час стварыць нейкую сістэму, якая б забяспечвала суправаджэнне такіх сем'яў. Ну і сапраўды: залежных наведваюць цэлымі камісіямі, і калі патрэбна прывесці чалавека на працу, нават з міліцыяй прывядуць! Да тых жа матуль, у якіх нарадзіліся двайняты, і пажылых людзей прыходзяць дапамагаць сацыяльныя работнікі. А людзі з дыягназам, якія не ўпісваюцца ў гэту сістэму, аказваюцца сам-насам са сваёй бядой. Адны сустракаюць дзяцей і пакутуюць, іншыя шукаюць дапамогу, спадзеючыся на міласць тых, хто побач. Так, напрыклад, сям'я Ігара з Маладзечна доўга дабівалася дапамогі. Ігар са сваёй жонкай сляпыя. У іх нарадзілася двое дзетак. З кожным годам бацькам станавілася цяжэй выхоўваць малых. Што рабіць? Аддаць дзяцей у дзіцячы дом? Сярод блізкіх сяброў сям'і быў чалавек, які дапамагаў ім час ад часу. Ён і пагадзіўся жыць побач. Але як аформіць сваіх дзяцей пад апеку гэтаму чалавеку? Яны накіраваліся ў аддзел адукацыі і прызналіся, што самі ўжо не спраўляюцца. Іх дзецям патрэбен апякун, які будзе дапамагаць з выхаваннем. «Справа ў тым, што мы не хочам нікуды аддаваць нашых малых, — тлумачыць Ігар. — Але каб ім назначылі апекуна, зноў жа патрэбна атрымаць заключэнне УКК, а каб атрымаць гэтае заключэнне, нам трэба зрабіць так, каб нашы дзеці аказаліся ў небяспечным становішчы! Мы не хочам, каб нас каралі за тое, што мы НЕ МОЖАМ даглядаць дзяцей як здаровыя людзі... Нам проста патрэбна дапамога». Хочацца адзначыць,што дзяржаўныя органы звычайна ідуць насустрач такім сем'ям. Але не кожнай сям'і шанцуе сустрэць на сваім жыццёвым шляху чалавека з вялікім сэрцам. І тады сем'і з апошніх сіл выкручваюцца, прыдумляюць розныя «схемы», каб быць побач са сваімі дзеткамі. А тыя, хто не здолеў знайсці выйсце, пакутуюць ад разлукі. Па сутнасці, пакутуюць праз тое, што ў іх ёсць дыягназ.

Напрыклад, тыя ж Аляксандр і Наталля — уразлівая сям'я. У Наталлі лёгкая ступень разумовай адсталасці. Калі сям'я жыла разам з бабуляй, у іх было пэўнае суправаджэнне ад роднага чалавека. Дзеці раслі, а бабуля дапамагала Наталлі. Як толькі яны пераехалі ў сваю кватэру, хутка страцілі дзяцей. Ва ўпраўленні па адукацыі Аршанскага раёна, куды мы звярнуліся па каментарый на конт гэтай сітуацыі, сказалі: «Задача органаў апекі — здзяйсняць абарону правоў і законных інтарэсаў дзяцей, чые бацькі не выконваюць ці неналежным чынам выконваюцьускладзеныя на іх абавязкі па выхаванні і ўтрыманні дзяцей».

«Мы не хочам, каб нас каралі за тое, што мы НЕ МОЖАМ даглядаць дзяцей як здаровыя людзі... Нам проста патрэбна дапамога».

Наталля і Аляксандр і рады былі б выконваць свае абавязкі належным чынам, але не хапае ў іх для гэтага кампетэнцый. З боку спецыялістаў з сям'ёй усё ж праводзілася праца згодна з заканадаўствам: «Органы апекі не толькі кантралююць, але і аказваюць дзейсную падтрымку і дапамогу такім сем'ям: псіхолага-педагагічную, прававую, матэрыяльную, садзейнічаюць у працаўладкаванні бацькоў, каб дзяцей не прыйшлося разлучаць з імі», — гаворыцца ў каментарыі. Але здаецца, сям'я мае патрэбу не ў часовым, а ў рэгулярным суправаджэнні. Дзеці растуць, і іх патрэбы таксама мяняюцца. Наталля і Аляксандр любяць сваіх малых і гатовы іх выхоўваць, але ім патрэбны чалавек, які проста ў пэўны момант падкажа, што рабіць, не чакаючы крызіснага стану, калі дзяцей ужо трэба забіраць. Калі б сям'ю наведваў спецыяліст, які б мог падказаць бацькам, як сябе паводзіць падчас істэрыкі ў дарослых дзяцей, як прывучыць малую да гаршка, як правільна гатаваць ежу для першага прыкорму і да т. п., то, магчыма, сям'я сёння не пакутавала б ад расставання. Спецыяліст абыдзецца дзяржаве значна танней, чым утрыманне трох дзяцей у дзяржаўнай установе. А малыя будуць расці ў сваёй сям'і і не атрымаюць адну з самых цяжкіх дзіцячых траўмаў — наступствы ад страты сваіх родных.

Тым больш у нашай краіне ёсць досвед вырашэння такіх праблем. Так, у 90-я гады ў нас не праводзілі работу з бацькамі, у якіх ёсць залежнасць. Звычайна дзеці траплялі ў дзяржаўную ўстанову, калі ў сям'і ўжо здаралася трагедыя ці малыя заставаліся ўвогуле без нагляду дарослых. Дзеці пасля адабрання з сям'і маглі месяцамі ляжаць у бальніцах, пакуль афармляліся дакументы. Сёння выпрацавана сістэма дапамогі такім сем'ям. З залежнымі праводзіцца сур'ёзная работа: іх уладкоўваюць на працу і лечаць. Органы аховы і правапарадку наведваюць іх дома, праводзяць з імі прафілактычныя гутаркі. Дзеці падчас прафілактычнай працы з бацькамі жывуць у спецыяльна створаных сацыяльных прытулках. Здаецца, надышоў час звярнуць увагу і на сем'і, у якіх ёсць пэўныя асаблівасці і патрэбнасці.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

❍ Кампетэнтна

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, культуры і навуцы Ірына РЫНЕЙСКАЯ:

— Права мець і выхоўваць сваё дзіця ёсць у любой сям'і, у тым ліку і ў сем'яў, дзе бацькі маюць інваліднасць ці іншыя захворванні. Адзначу, што ў нашай краіне ўмовы падтрымкі такіх сем'яў усё больш удасканальваюцца. Як прыклад, не так даўно ўведзена сацыяльная паслуга няні, якая аказвае дапамогу па доглядзе дзіцяці сем'ям, у якіх бацькі з'яўляюцца інвалідамі першай ці другой групы.

Безумоўна, праца ў гэтым кірунку павінна весціся і далей у рэчышчы міжведамаснага ўзаемадзеяння: органаў аховы здароўя, адукацыі, сацыяльнай абароны, дэпутацкага корпуса і грамадскіх арганізацый. У сістэме падтрымкі такіх сем'яў важныя два ключавыя моманты — здароўе і бяспека дзіцяці і гатоўнасць і здольнасць бацькоў яго выхоўваць.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **WWW.BELTORGI.BY**.

Продавец: ОАО «Агрокомбинат «Приднепровский» (УНП 700018291) в лице антикризисного управляющего Волчка В. И.

Третьи повторные публичные торги в электронной форме будут проведены: **22 апреля 2019 г.** 09.00–17.00 на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY. Извещение о ранее проведенных торгах опубликовано в газете «Республика» от 22.02.2019 г.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС
1	Автомобиль грузовой специальный цистерна ZIL-130, 1988 г. в., кузов № 2748810	2 240,00
2	Трактор МоАЗ 49011, 2008 г. в., зав. № 40000051	7 280,00
3	Трактор Беларус-892, 1999 г. в., зав. № 08019479	6 500,00
4	Комбайн зерноуборочный самоходный КЗС-1218-10 «ПАЛЕССЕ», 2008 г. в., гос. № ТВ-6 3072	12 780,00
5	Экскаватор ЭО2621, 1984 г. в., гос. № 8705 МД	2 100,00
6	Капитальное строение с инв. № 700/С-103892, Могилевский р-н, Кадинский с/с, 24/2. здание инв. № 814, севернее аг. Романовичи, площадь – 1255.0 кв. м, назначение – здание специализированное животноводства, включая мебель; капитальное строение с инв. № 700/С-103894, Могилевский р-н, Кадинский с/с, 24. здание инв. № 683, севернее аг. Романовичи, площадь – 924.1 кв.м, назначение – здание специализированное животноводства, включая мебель; капитальное строение с инв. № 700/С-103893, Могилевский р-н, Кадинский с/с, 24/1. здание инв. № 684, севернее аг. Романовичи, площадь – 1031.0 кв. м, назначение – здание специализированное животноводства, включая мебель	140 000,00
7	Капитальное строение с инв. № 700/С-104270, Могилевский р-н, Р-122, 15-й км, 1, площадь – 2361.2 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – страусиное ранчо, Емкость 38 куб. м (закопана на страус.ранчо под канализацию), 1шт., 2009 г. в., инв. № 2677	254 880,00

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698 53 03, Игорь.

Для участия в торгах необходимо в срок по 19.04.2019 г. 17.00: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация»; 2) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY; 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее - в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY).

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Оформление результатов торгов в день их проведения.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а так же аукционный сбор. После этого, между продавцом и победителем торгов в течение десяти дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27., тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, **WWW.BELTORGI.BY**

Продавец: ОАО «Рапс» (УНП 600068480) Минский р-н, аг. Крупица, ул. Садовая, 20, тел. 8017 506-91-51. Публичные торги в электронной форме будут проведены: **13 мая 2019 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке **WWW.BELTORGI.BY.**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС
1	Комбайн зерноуборочный самоходный КЗС-1218-10 «Палессе GS12», зав. № 1594, 2009 г. в. с жаткой	31 920,00
2	Комбайн зерноуборочный самоходный КЗС-1218-03 «Палессе GS12», зав. № 01875, 2010 г. в. с жаткой	43 680,00
Местонахождение – Минский р-н, аг. Крупица, междвор ОАО «Рапс», тел. для осмотра +375 29 113-79-43		

Для участия в торгах необходимо в срок по 11.05.2019 г. 17.00: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация»; 2) далее подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте **WWW.BELTORGI.BY**; 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее – в информации лота на сайте **WWW.BELTORGI.BY**).

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, уплатить аукционный сбор, заключить договор купли-продажи.

Прачытаў — перадай другому: *сумесны праект газеты «Звязда» і Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі*

«Пакуль людзей забівалі, аркестр выконваў фашысцкія маршы»

Пра якія злачынствы фашыстаў сведчаць партызанскія газеты

«...Па пажарышчах адзінока бадзяюцца пагарэльцы. Каля абломкаў печы маці і чацвёра дзяцей пякуць бульбу. Два старыя недзе дасталі абгарэлыя дошкі і робяць труну для свайго суседа, цела якога яшчэ ляжыць на месцы гібелі — у кустах каля рэчкі, дзе стары хаваўся ад самалётаў. Асколкам бомбы знесла яму чэрап... Па вуліцы бяжыць, захлёбваючыся плачам, звар'яцелая жанчына сярэдніх гадоў. Падчас бамбардзіроўкі яна згубіла сваю пяцігадовую дачушку і зараз не можа яе знайсці.
А над суседняй вёскай кружыцца згрыза чорных фашысцкіх сцярвятнікаў, густа кідаючы ўніз запальныя бутэлькі і бомбы... І так кожны дзень. У Ветрынскім раёне фашысцкай авіяцыяй спалена за апошні час больш за 50 вёсак...» Гэтыя радкі — з «Чырвонай звязды» за 30 кастрычніка 1943 года. Падпольныя і партызанскія газеты, якія выдаваліся на акупаванай тэрыторыі Беларусі, сведчаць пра масавыя забойствы мірных жыхароў. На іх старонках можна знайсці назвы спаленых вёсак, прозвішчы закатаваных людзей і жахлівыя аповеды пра злачынствы, што адбываліся на нашай зямлі.

Тактыка выпаленай зямлі

Непамерныя падаткі, якімі спачатку нямецкая акупацыйная ўлада абкладала насельніцтва, у 1943 годзе змяніліся сапраўдным рабаваннем: у сялян забіралі скаціну, прадукты, рэчы. У Мінскай, Гомельскай, Палескай, Магілёўскай абласцях спецыяльныя брыгады, створаныя акупантамі, адбіралі хлеб проста з палёў. Каб асудзіць насельніцтва на голад, у жніўні 1943 года немцы знішчалі палеткі, забаранялі пад страхам пакарання збіраць ураджай. Так, дзевяць фашысцкіх сцярвятнікаў наляцелі на палеткі вёсак Зелянковічы і Зубарэвічы. Самалёты абстрэльвалі з кулямётаў людзей, што працавалі на полі, кідалі бомбы і запальныя шашкі ў стагі і копы.

«Прайдзіце па вёсках Гаравыя, Лазовікі, Зарэчча — і вы ўбачыце выбітыя шыбы, паламаныя рамы, ушчэнт разбітыя дзверы...

Так выглядае кожная наша хата. Усё, што ў ёй было з гаспадарчых рэчаў — самавары, сталовыя лыжкі і відэльцы, аконныя завесы і ручкі, — забрана, відаць, на ваенныя справы. Астатняе — бязлітасна знішчалася. Лапці і тыя рваліся на кавалкі. Падвергліся вобыску нават смеццевыя ямы і прыбіральні», — скардзіліся сяляне партызанам, іх ліст друкуецца ў кастрычніку 1943 года ў «Чырвонай звяздзе».

Але самае страшнае, калі за рабаваннем ішлі масавыя расправы над жыхарамі — жывымі спальвалі сотні людзей, нікому не давалі шанцаў выжыць.

У газеце «Большэвіцкая трыбуна» (орган Барысаўскага гаркама і райкама КП(б) Б)) за 15 красавіка 1943 года знаходжу артыкул пра трагедыю ў Хатыні: «22 сакавіка фашысцкае звяр'ё ўварвалася ў вёску Хатынь Каменскага сельсавета Плешчаніцкага раёна. Усіх жыхароў вёскі яны сагналі ў два хлявы, насупраць дзвярэй хлявоў паставілі кулямёты. Хлявы абклалі саломай і запалілі. Калі палаючыя дахі пачалі абвальвацца на жанчын, старых і дзяцей, яны сталі выбягаць з хлявоў, а фашысты расстрэльвалі іх з кулямётаў. Усяго загінула ў агні і было расстраляна 304 чалавекі, паранена 9 чалавек. Усе дамы і халодныя пабудовы вёскі спалены». Таксама газета расказвае пра іншыя вёскі, якія былі знішчаны фашыстамі ў гэты час, — Богуты, Ляды, Прылепы, Пагарэльцы...

Пра вясковыя трагедыі ў газеты пісалі вяскоўцы, якім удалося ацалець, ці партызаны, якія пасля пагромаў прабіраліся на месцы трагедыі. Сведкі апісваюць жахлівыя падзеі, называюць прозвішчы ахвяр, — сярод якіх цяжарныя жанчыны, немаўляты, старыя. «Мы, сяляне вёсак Заполле, Камаровічы, Боркі, Фаставічы, праз газету «Звязда» хочам расказаць усім працоўным аб тых жудасных і крывавых злачынствах, якія ўчынілі гітлераўцы ў нашых вёсках у сакавіку месяцы 1943 года.

Раніцай, як зграя дзікіх звяроў, наляцелі гітлераўскія бандыты на вёску Заполле. На гэты раз яны не страляліс аўтаматаў і кулямётаў, а з нажамі ў руках урываліся ў хаты і выразалі адну сям'ю за другой. Ні малым, ні старым, ні хворым не давалі літасці. Выразалі ўсіх пагалоўна.

Ад крывавых рук гітлераўскіх людаедаў загінулі Ева Талецкая і Ганна Карнейчык з малымі дзецьмі. Стасю Трухановіч і трое яе дзяцей яны закалолі штыкамі. Нямецкія душагубы запалілі вёску. А потым лавілі яшчэ застаўшыхся старыкоў, жанчын, дзяцей і кідалі жывымі ў агонь...»

31 жніўня 1943 года «Чырвоная звязда» друкуе ліст партызанаў, якія абяцаюць адпомсціць ворагу за гібель ні ў чым не вінаватых людзей: «Нядаўна фашысцкія зверы спалілі зажыва ў вёсцы Гурц 60-гадовую Данішэўскую Вікторыю. 38-гадовай Цюлькевіч Еве гітлераўскія людаеды адрубілі рукі і ногі, а пасля жалезным крукам зачапілі за падбародак і павесілі. Яе 14-гадовую дачку Ядзю таксама павесілі. Такіх фактаў фашысцкіх звярстваў можна прывесці дзясяткі...»

Вяскоўцаў закопвалі паўжывымі ў зямлю, заганялі на мінныя палі, закідвалі трупамі калодзежы, а часам кідалі туды і жывых. У вёсцы Вужынец Калінкавіцкага раёна немцы спалілі больш за сто двароў. 30 старых і дзяцей яны кінулі жывымі ў калодзеж і засыпалі зямлёй. У Хойніцкім раёне людзей секлі сякерамі, рэзалі і калолі кінжаламі....

Газеты сведчаць пра дзікія, вар'яцкія забойствы. «Нечуваным мукам падверглі нямецкія дзікуны 70-гадовую Сокал Ганну, грамадзянку вёскі Міхедавічы Петрыкаўскага раёна. Ёй злупілі з рук скуру, збілі ўвесь твар, а потым павесілі. 89-гадоваму Налецка Арцёму яны выкалалі вочы. Акуліч Агапу, 65 год, бандыты абклалі саломай і спалілі». «Гэта яны, фашысцкія канібалы, прывязалі да слупа і спалілі 80-гадовага дзеда Ціта Ушака ў Какуевічах. Гэта яны выкалалі вочы Маланні Ходзька ў Бабунічах. Гэта яны нацкавалі сабак на сялян вёскі Нязнанне, запраглі ў калёсы нашых людзей у Зарэчцы», — расказваў у жніўні 1943-га «Большэвік Палесся», ён жа напісаў пра трагічную смерць калгасніцы Гэлі Царык з вёскі Макраны Глускага раёна. Змучаную і збітую прыкладамі жанчыну заперлі з грудным дзіцем у хаце, напоўненай саломай і падпалілі. А калі яна з немаўляткам выскачыла з палаючай хаты ў акно, злавілі, звязалі разам з дзіцем вяроўкамі і кінулі ў агонь.

На расправу выпраўлялі не толькі нямецкія гарнізоны, вёскі бамбілі з самалётаў. «Чорныя трубы, як помнікі вялікіх злачынстваў гітлераўскіх мярзотнікаў, радамі высяцца на месцах квітнеючых беларускіх сёл і вёсак. Іх дзясяткі і сотні, гэтых мірных паселішчаў, ад якіх засталіся толькі назвы. Гэты жудасны малюнак можна назіраць у Сенненскім, Талачынскім, Бешанковіцкім, Чашніцкім, Лепельскім і другіх раёнах Беларусі. На вуліцах і агародах злавесна зіяюць вялікія варонкі. Гэта вылюдак Гітлер супраць старых, жанчын і дзяцей пасылае бамбардзіроўшчыкі, якія загружаны запальнымі сумесямі і фугасамі бомбамі... Вось Рыдомльская воласць Талачынскага раёна. У ёй уцалелі пакуль толькі дзве вёскі, усе астатнія спалены. У Рыдомлі гітлераўскія паплечы з абыякавасцю прафесійных забойцаў разарвалі дзясяткі людзей, кідалі ў полымя, у калодзежы старых і дзяцей. Зусім нядаўна, у лістападзе, гітлераўскія гады спалілі адзінаццаць вёсак Сенненскага раёна — Алексінічы, Зяньковічы, Шынкова, Барок, Леснікова, Казадой, Ляўкова, Рай, Вялікае Сяло, Жохава, Лугі. Усяго згарэла 578 дамоў... У другіх вёсках гітлераўскія разбойнікі на самалётах ганяліся за жанчынамі і дзецьмі, якія ўцякалі з палаючых хат, асыпалі градам куль («Чырвоны хлебароб», 5 снежня 1943 года).

Некаторым вяскоўцам давялося пражыць не адну расправу. Людзі

«Большэвік Палесся» расказвае пра жудасныя забойствы.

«Большэвіцкі сцяг». Нумар за 14 ліпеня 1943 года апісвае, што сталася з гарадскім пасёлкам Рудзенск.

«Чырвоны хлебароб». Партызаны клянуцца адпомсціць за спаленыя вёскі.

са спаленых вёсак хаваліся ў балотах і лясах, туліліся ў наспех вырытых зямлянках, але і там да іх дабіраліся фашысты падчас карных аперацый. «Ратуючыся ад расстрэлаў і ўгону ў Германію звыш 10 000 мірных грамадзян хаваліся ў Шчаглоўскім лесе. Немцы абкружылі лясны масіў, на працягу некалькіх дзён абстрэльвалі яго з артылерыі і мінамётаў, а затым бамбардзіравалі. Гітлераўцы забілі за гэты час, па далёка не поўных даных, звыш 2000 мірных жанчын старых і дзяцей», — паведамляў «Чырвоны хлебароб» 18 сакавіка 1943 года.

У фашысцкай няволі

Бывала, частку людзей у вёсцы спальвалі, а працаздольнае насельніцтва вывозілі. Вайна, якая зацягнулася, выклікала ў Германіі востры дэфіцыт рабочых рук. Праблема вырашалася за кошт захопленых тэрыторый. З Беларусі было вывезена каля 400 тысяч чалавек. Часта нявольнікі гінулі ў дарозе ад голаду, хвароб і нямецкіх куль.

«Было гэта восенню 1942 года. Вёску Аляксандраўка Ельскага раёна акружылі з усіх бакоў гітлераўцы. Закрыўшы ўсе выхады з вёскі, яны сілком сабралі ўсю моладзь і, як жывёлу, пагналі ў Ельск. А там, у хлявах і абгароджаных калючым дротам кашарах, пад узмоцненай аховай жандармаў і паліцэйскіх, ужо знаходзіліся сотні юнакоў і дзяўчат, якія прайшлі «камісію» альбо чакалі сваёй чаргі.

Так праходзіла чарговая адпраўка нявольнікаў у Германію. Толькі з ад-наго Ельскага раёна было загнана ў фашысцкае рабства больш 3000 чалавек», — пісаў «Большэвік Палесся» ў сакавіку 1943 года. На акупаванай тэрыторыі вялася прапаганда, каб завабіць моладзь на працу ў Германію. А партызанскія і падпольныя друкарні праз газеты і ўлёткі паказвалі, што насамрэч чакае хлопцаў і дзяўчат у Нямеччыне. У тым ліку яны друкавалі і лісты остарбайтараў.

«Хлебоўскага я даўно ўжо не бачыла, затое Буракоўскага бачу кожны дзень. Жыву добра, як дзядзька Зміцер, што на канцы сяла...» — такі ліст быў атрыманы з Германіі ў вёсцы М. Бацькі адразу разгадалі, што дачка галадае, замест хлеба яе кормяць бураками, а дзядзька Зміцер — жабрак, вядомы ва ўсіх навакольных вёсках.

«Большасць маіх сябровак выйшла замуж за англійскіх лётчыкаў. Я напішла сабе сукенку з адным рукавом. Мабыць, таксама выйду за лётчыка...» І тут разгадка была хуткай. Часта нявольнікаў адпраўлялі працаваць на нямецкія ваенныя заводы, якія бамбілі саюзнікі. Многія работнікі загінулі ў выніку англійскіх бамбардзіровак. А аўтарка ліста, відаць, засталася без рукі і чакае сваёй гібелі...

Бясплатная рабочая сіла выкарыстоўвалася і непасрэдна на захопленай тэрыторыі. «Васілевіцкі торфазавод немцы ператварылі ў нявольнічы лагер. Зараз там тамяцца ў страшэнных пакутах 450 савецкіх грамадзян, з іх 230 падлеткаў ва ўзросце ад 12 да 14 гадоў.

Ад цямна да цямна працуюць нявольнікі, атрымліваючы два разы ў дзень поліўку з бураковага бацвіння. За малейшую дробязь немцы б'юць совецкіх людзей шампаламі, прыводзячы іх да беспрытомнасці. Ад пабояў і непасільнай працы многія сталі інвалідамі. У лагеры шырока распаўсюджаны эпідэмічныя захворванні», — пісаў «Большэвік Палесся» ў жніўні 1943 года.

«Новы парадак»

Партызанскія і падпольныя газеты пісалі і пра так званы новы парадак, які фашысты ўсталявалі на захопленых тэрыторыях. Расказвалі пра пакаранні падпольшчыкаў і застрашвальныя аперацыі, гвалтаванні дзяўчат, пра знішчэнне яўрэяў, пра тое, як дзяцей разрываюць на кавалкі і выкідваюць у вокны, як людзей атручваюць газам у машынах смерці, прызваных «душагубкамі», пра тое, што любы бандыт, які знаходзіцца на нямецкай службе, можа беспакарана чыніць расправу. «Гітлераўцы вывезлі ў Германію ўсе харчовыя запасы, якія ім удалося захапіць у Слоніме, і горад асудзілі на голад. Увесь гандаль з прыходам фашыстаў спынен. Гітлераўцы выдаюць у дзень па 200 грамаў хлеба тым, хто працуе ў іх. Захворваемасць і смяротнасць ад голаду набылі каласальныя памеры. Колькасць насельніцтва, у параўнанні з даваеннай, у многа разоў зменшылася. І над усім гэтым запусценнем, голадам, разбурэннем узнімаецца ўстаноўленая на кірмашнай плошчы шыбеніца — сімвал гітлераўскага «новага парадку», — пісала «Чырвоная звязда» ў лютым 1944 года...

«Гарадскі пасёлак змяніў сваё аблічча. Ён стаў могілкамі працоўных. Школа, клуб, магазіны сталі камерамі смерці. Электрычныя слупы ператвораны ў шыбеніцы. Чалавечай крывёй забрызганы тратуары... Тысячы забітых замучаных жанчын, дзяцей, старыкоў ляжаць у гэтых ямах. Дзясяткі рук без пальцаў, выламаных ног тырчаць з зямлі і нібы просяць дапамогі...

Немцы закрылі нашы школы і ператварылі іх у камеры смерці... У нашых школах мучаць людзей, ломяць ім рукі, ногі, выбіваюць вочы», — пісала пра трагедыю Рудзенска ў ліпені 1943 года газета «Большэвіцкі сцяг».

З пажоўклых старонак можна дазнацца пра малавядомыя забойствы людзей, знайсці інфармацыю пра злачынствы, пра якія раней яшчэ нідзе не згадвалася. «Пасля няўдалай блакады партызанскіх атрадаў гітлераўскія мярзотнікі ў чэрвені гэтага года прывязлі ў Мінск мірных грамадзян з некалькіх вёсак Лагойскага раёна. Аддзяліўшы моладзь, гітлераўцы пагналі яе на катаржныя работы ў Нямеччыну. Астатніх жа — старых, жанчын і дзяцей, прыгналі на могілкі і пачалі знішчаць.

Каб заглушыць крыкі, плач, стогны расстрэльваемых людзей, фашысцкія звяры прывялі на месца гэтай бойні духавы аркестр. У той час, калі гэтыя людаеды знішчалі ні ў чым не павінных грамадзян, аркестр выконваў фашысцкія маршы. Пад музыку было знішчана больш за 300 чалавек», — пісала «Большэвіцкая трыбуна» ў кастрычніку 1943 года.

Партызанскія і падпольныя газеты яшчэ чакаюць сваіх даследчыкаў. Яны могуць расказаць пра месцы, дзе адбываліся як масавыя забойствы, так і пакаранні асобных сем'яў за сувязь з партызанамі. Яны дапамогуць вярнуць памяць пра ахвяр Вялікай Айчыннай, якіх мы дагэтуль не палічылі.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

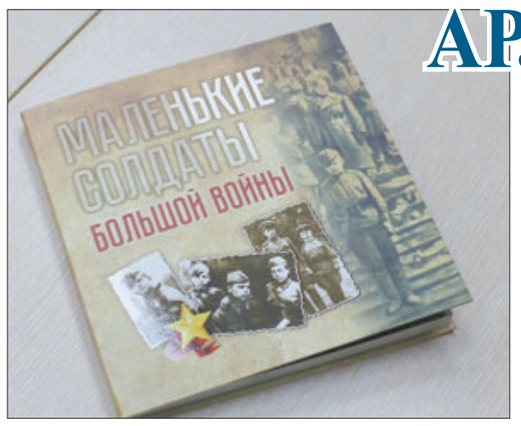

АРЛЯНЯТЫ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ

У Мінску прэзентавалі кнігу пра маленькіх герояў вялікай вайны

50 гадоў пошукавых работ, перапіскі, вывучэння архіваў — столькі спатрэбілася нашчадкам, каб сабраць 1,5 тысячы біяграфій землякоў, якія ў юным узросце сталі ўдзельнікамі антыфашысцкай барацьбы, знаходзіліся на фронце, ваявалі ў падпольных і партызанскіх атрадах у часы Вялікай Айчыннай вайны. 223 чалавекі з Батальёна беларускіх арлянят сталі героямі дакументальна-гістарычнай кнігі «Маленькія салдаты вялікай вайны».

«ГЭТА часам неверагодныя, але не прыдуманыя, сапраўдныя гісторыі, якія мы збіралі паводле дакументаў, што прыносілі самі ветэраны ў музей імя Батальёна беларускіх арлянят, іхніх анкет, асабістых фотаздымкаў, журналісцкіх матэрыялаў», — адзначае **аўтар-укладальнік кнігі Уладзімір ВАВУЛА.** Збіральніцтвам архіўных матэрыялаў пра юных удзельнікаў вайны ён захапіўся яшчэ ў 1968-м, калі прыйшоў працаваць старшым важатым у школу і шмат хадзіў з піянерамі ў пошукавыя экспедыцыі, вёў перапіску з ветэранамі, збіраў выразкі па адной з газет і часопісаў. Цяпер гэты вялікі архіў захоўваецца ў народным музеі Батальёна беларускіх арлянят у сталічнай школе № 67 і ў музеі баявой славы батальёна пры гімназіі № 7, а нашчадкі ветэранаў працягваюць пошукавую справу — бо, па звестках даследчыкаў, у Беларусі з нямецка-фашысцкімі захопнікамі ваявалі народзіны з дарослымі звыш 20 тысяч непаўналетніх хлопцаў і дзяўчат.

...У 1971 годзе ў дзіцячай газеце «Зорька» быў апублікаваны загад № 1 за подпісам Героя Савецкага Саюза Віктара Лівенцава — аб стварэнні Батальёна беларускіх арлянят, куды залічваліся былыя юныя ўдзельнікі Вялікай Айчыннай: сыны палкоў, юнгі, падпольшчыкі і партызаны (ад 1927 года нараджэння і маладзейшыя). У батальён было залічана 757 чалавек, было зладжана дзевяць злётаў беларускіх арлянят. Каля 100 з іх сёння жывуць у Беларусі, 10 — у Мінску, у тым ліку начштаба батальёна Васіль Князеў. Неўзабаве пасля пачатку вайны ён застаўся сіратой: бацьку расстралялі за сувязь з партызанамі, маці разам з іншымі жонкамі партызан фашысты доўга катавалі і таксама расстралялі, а самога Васіля выратавалі партызаны, якія знайшлі падлетка, збітага нямецкімі ботамі, у канаве... Пазней, ужо ў складзе рэгулярных войскаў, Васіль Князеў прайшоў сотні франтавых кіламетраў і сустрэў перамогу ў 11-гадовым узросце ў Берліне. «Тысячам дзяцей, чыіх бацькоў знішчылі фашысты, проста няма куды было схавацца, няма куды ісці. Іх падбіралі на дарогах вайны байцы Чырвонай Арміі, партызаны, падпольшчыкі, і для многіх гэта быў не толькі паратунак, але і магчымасць адпомсціць за сваіх родных. Хоць не дзіцячая гэта справа — вайна», — уздыхае Васіль Аляксеевіч. І тут жа згадвае пра самага юнага абаронцу Сталінграда Сяргея Алёшкава. 6-гадовы хлопчык быў адзначаны медалём «За баявыя заслугі» за тое, што выратаваў свайго прыёмнага бацьку, камандзіра палка Вараб'ёва, якога заваліла ў бліндажы пад артабстрэлам — малы рукамі раскопваў завал, а потым паклікаў сапёраў, якія дапамаглі дастаць кантужанага, але жывога камандзіра...

«Канешне, крыж божа, каб нашым унукам, праўнукам давялося перажыць усё тое, што некалі перажылі мы, — заўважае Васіль Князеў. — Але я ўпэўнены, што цяперашнія хлопцы і дзяўчаты, выхаваныя ў духу любові да сваёй Радзімы, пры неабходнасці паўстануць на абарону роднай зямлі, як зрабілі гэта іх аднагодкі падчас Вялікай Айчыннай вайны».

Уражальных гісторый у кнізе «Маленькія салдаты вялікай вайны» мноства: пра юных сувязных партызанскіх атрадаў, пра падлеткаў, якія паўтарылі подзвіг Сусаніна і завялі ворага ў балоты, пра сыноў палка, якія дайшлі праз усю Еўропу да Берліна, пра выхаванцаў музычнага ўзвода, якіх вайна заспела ў Брэсцкай крэпасці, пра герояў бітваў за Маскву і Кёнігсберг, пра піянераў, чыімі імёнамі названыя амаль паўтара дзясятка марскіх і рачных караблёў. І гэта толькі невялікая частка архіва — а таму, спадзяецца куратар кнігі, галоўны рэдактар «Зорьки» Людміла Грамовіч, кніга атрымае працяг і стане важнай часткай патрыятычнага выхавання сучасных дзяцей і падлеткаў. Пакуль жа летапіс Батальёна беларускіх арлянят адзначыць свой сімвалічны дзень нараджэння па ўсёй краіне і нават за яе межамі: так, адзін з асобнікаў кнігі днямі адправіцца ў Маскву, зацікавіліся выданнем прадстаўнікі Італіі і іншых еўрапейскіх краін.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 24-63-14.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 221887008601000105, площадью 0,1845 га по адресу: Витебская обл., Городокский р-н, Пальминский с/с, д. Хоботы, ул. Центральная, 9А для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (р. Лужеснянка, оз. Вымно), придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильной дороги, охранная зона электрических сетей напряжением до и свыше 1000 В. **Начальная цена**: 2000,00 бел. руб. **Размер задатка:** 200,00 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с BY82AKBB36003160870090000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Пальминский сельсовет)

Дата, время и место проведения аукциона: 10.05.2019 в 09.30. по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, г. Браслав, ул. Советская, 119 в Браславском районном исполнительном комитете. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 08.04.2019 с 8.30 по 04.05.2019 до 16.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Для участия в аукционе приглашаются** граждане Республики Беларусь, негосударственные юр. лица Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан, негосударственных юр. лиц Республики Беларусь). **Условия:** обратиться в течение 2 месяцев со дня проведения аукциона в Городокское бюро РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру» за гос. регистрацией права на зем.участок; гражданин в течение 1 года, а негосударственное юридическое лицо в течение 6 месяцев со дня государственной регистрации возникновения права на зем. участок – приступить к занятию данного зем. участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство) для чего: в установленном порядке разработать, согласовать и утвердить проектную документацию на строительство объекта и подключение его к инженерным коммуникациям; получить в отделе архитектуры и строительства, жилищно-коммунального хозяйства Городокского райисполкома разрешение на строительство объекта; снять из-под пятен застройки на занимаемом зем. участке плодородный слой почвы и использовать его для благоустройства территории участка; соблюдать обязанности землепользователя зем. участка, предусмотренные ст. 70 и 89 Кодекса Республики Беларусь о земле

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 220882003601000239, площадью 0,1626 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Далековский с/с, аг. Богино, участок № 32 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (оз. Богинское, к2, к10), охранная зона особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»), охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 В. **Начальная цена**: 5000,00 бел. руб. **Размер задатка:** 500,00 бел. руб. Реквизиты для внесения задатка: р/с BY58AKBB36003120300050000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Далековский сельсовет)

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 220885601801000047, площадью 0,1312 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Бужаны, участок № 5 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (оз. Буже), охранная зона особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»). Начальная цена: 3 000,00 бел. руб. Размер задатка: 300,00 бел. руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY42AKBB36003120500010000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Межанский сельсовет)

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым № 220885601801000046, площадью 0,1211 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Бужаны, участок № 6 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона реки, водоема (оз. Буже), охранная зона особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»). Начальная цена: 3 000,00 бел. руб. Размер задатка: 300,00 бел. руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY42AKBB36003120500010000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Межанский сельсовет)

Дата, время и место проведения аукциона: 10.05.2019 в 15.00. по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, г. Браслав, ул. Советская, 119, в Браславском райисполкоме. **Срок внесения задатка и приема документов:** с 08.04.2019 с 8.30 по 04.05.2019 до 16.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Для участия в аукционе приглашаются** граждане Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан Республики Беларусь). **Условия**: обратиться в течение 2 месяцев со дня утверждения протокола аукциона за гос. регистрацией прав на зем. участок в Браславское бюро Полоцкого филиала РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру»; разработать и утвердить в установленном порядке проектно-сметную документацию на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года; произвести занятие (освоение) зем. участка не позднее 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство жилого дома; до начала строительства снять плодородный слой почвы в местах размещения строений и сооружений и использовать его в соответствии с проектной документацией

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение зем. участка, размер начальной цены и задатка

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 220881253101000022, площадью 0,2500 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Видзовский с/с, д. Старый Двор, участок № 1 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранные зоны рек и водоемов (озеро Секлы), придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. Нач. цена: 4 000,00 руб. Задаток: 400,00 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY44AKBB36003120200020000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Видзовский сельсовет)

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 220881253101000023, площадью 0,2475 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Видзовский с/с, д. Старый Двор, участок № 2 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранные зоны рек и водоемов; придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. Нач. цена: 4 000,00 руб. Задаток: 400,00 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY44AKBB36003120200020000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Видзовский сельсовет)

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым № 220885614801000065, площадью 0,2498 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Струсто, участок № 1 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения: водоохранные зоны рек и водоемов (озеро Струсто); охранные зоны особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»), придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. Нач. цена: 3 000,00 руб. Задаток: 300,00 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY32AKBB36003120500010000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Межанский сельсовет)

Лот № 4. Земельный участок с кадастровым № 220885614801000066, площадью 0,2499 га, по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Струсто, участок № 2 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения: водоохранные зоны рек и водоемов (озеро Струсто); охранные зоны особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»), придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. Нач. цена: 3 000,00 руб. Задаток: 300,00 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY42AKBB36003120500010000000 «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 300594330, код платежа – 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Межанский сельсовет)

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 23.04.2019 в 12.00 по адресу: г. Браслав, ул. Советская, 119, в Браславском райисполкоме. **Срок внесения задатка и приема документов:** с 08.04.2019 с 8.30 по 22.04.2019 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. **Для участия в аукционе приглашаются** граждане Республики Беларусь, консолидированные участники (двое и более граждан Республики Беларусь). **Условия:** обратиться в течение 2 месяцев со дня утверждения протокола аукциона за гос. регистрацией прав на зем. участок в Браславское бюро Полоцкого филиала РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру»; разработать и утвердить в установленном порядке проектно-сметную документацию на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года; произвести занятие (освоение) зем. участка не позднее 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство жилого дома; до начала строительства снять плодородный слой почвы в местах размещения строений и сооружений и использовать его в соответствии с проектной документацией

Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе гражданин, юр. лицо подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юр. лица – доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр. лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, а представители граждан и юр.лиц, уполномоченные должностные лица юр. лиц – документ, удостоверяющий личность. При подаче документов уполномоченное лицо предъявляет доверенности, выданные гражданами, юр. лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем.участка. Конт. тел.: (0212) 24-63-14, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

Проведение четвертых повторных торгов по продаже имущества ООО «Черный егерь»

№ лота	Наименование лота	Начальная цена, руб.	Сумма задатка 5 %, руб.	Шаг торгов 5 %, руб.
1	Здание придорожного кафе (не завершенный строительством единый объект недвижимого имущества, инв. № 614/U-34310)	121 255,86	6 062,79	6 062,79

Местонахождение: **Минская обл., Смолевичский р-н, автодорога М1/Е30 Брест (Козловичи) – Минск – граница РФ (Редьки), 379 км (лево).**

Характеристики объекта:

В состав единого объекта недвижимого имущества входят:

незавершенное законсервированное 2-этажное здание придорожного кафе с цокольным этажом (инв. № 614/U-34310), процент готовности основного строения 44 %, цокольного этажа – 73 %, общая площадь здания 284,2 кв. м;

не завершенные строительством недвижимые улучшения (строительно-монтажные работы по возведению 2-го этажа придорожного кафе), в т. ч. строительные материалы;

земельный участок с кадастровым номером 624800000001000909 (право аренды).

Торги в форме открытого аукциона будут проведены по адресу: г. Минск, ул. Антоновская, д. 2, каб. 18.

Начало – **25 апреля 2019 г. в 10.00**.

Письменная заявка на участие в торгах и копия документа, свидетельствующего об оплате задатка, должна быть подана с 09.00 06.04.2019 по 18.00 23.04.2019 по адресу организатора торгов: 220029, г. Минск, а/я 103.

Задаток на участие по лоту составляет 5 % от его начальной цены и должен быть перечислен по **23.04.2019** на расчетный счет продавца – ООО «Черный егерь», 222201, Минская обл., г. Смолевичи, ул. Торговая, д. 14В, р/сBY14TECN 3012 1363 1001 4000 0000, в ОАО «Технобанк», г. Минск, ул. Кропоткина, д. 44, код TECNBY22, УНП 690821358, назначение платежа: задаток по лоту (наименование лота и его номер) для участия в торгах **25.04.2019.**Организатор торгов: ООО «БизнесУэй», г. Минск, ул. Антоновская, д. 2, ком. 18, тел. +375 (29) 165-33-65. Продавец: **ООО «Черный егерь».** Ознакомиться с лотом можно в будние дни с 09.00 до 17.00 по месту нахождения лота, предварительно согласовав время прибытия. Цена без НДС (УСН). В случае признания торгов несостоявшимися по причине участия одного претендента лот может быть продан ему с его согласия по цене, увеличенной на 5 % от начальной цены. Победителем торгов (претендентом на покупку) возмещаются затраты на организацию и проведение торгов в размере **1310,64 руб.** Срок подписания договора купли-продажи по 05.05.2019. Правила и порядок проведения торгов, оформление участия в открытых торгах указаны на сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве www.bankrot.gov.by в разделе «Должник – ООО «Черный егерь» – имущество – реализация»

ФРАНСАБАНК FRANSABANK

«Франсабанк» Открытое акционерное общество

Республика Беларусь,
г. Минск, пр-т Независимости, 95А
тел. (017) 389 36 36, факс (017) 389 36 37
office@fransabank.by www.fransabank.by

Бухгалтерский баланс на 1 января 2019 г.

Наименование банка «ФРАНСАБАНК» ОАО

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	5.1	12 427	10 179
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		1	10
4	Средства в Национальном банке	1103	5.2	9 635	7 260
5	Средства в банках	1104	5.3	6 546	12 907
6	Ценные бумаги	1105	5.4	21 826	17 866
7	Кредиты клиентам	1106	5.5	75 951	47 730
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5.6	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	5.7	18 795	19 238
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	5.8	228	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	5.9	225	-
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113	5.10	1 114	749
15	**ИТОГО активы**	**11**		**146 748**	**115 939**
16	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
17	Средства Национального банка	1201	5.11	-	-
18	Средства банков	1202	5.12	26 142	20 956
19	Средства клиентов	1203	5.13	71 096	50 348
20	Ценные бумаги банка	1204	5.14	923	-
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	5.15	843	675
24	ВСЕГО обязательства	120		99 004	71 979
25	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
26	Уставный фонд	1211	5.16	20 453	16 525
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213	5.17	1 990	1 536
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	5.18	13 844	13 877
30	Накопленная прибыль	1215	5.19	11 457	12 022
31	**ВСЕГО собственный капитал**	**121**		**47 744**	**43 960**
32	**ИТОГО обязательства и собственный капитал**	**12**		**146 748**	**115 939**

Отчет о прибылях и убытках за 2018 год

Наименование банка «ФРАНСАБАНК» ОАО

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Симв-вол	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		8 754	10 168
2	Процентные расходы	2012		3 354	3 084
3	Чистые процентные доходы	201	6.1	5 400	7 084
4	Комиссионные доходы	2021		2 362	2 378
5	Комиссионные расходы	2022		414	387
6	Чистые комиссионные доходы	202	6,2	1 948	1 991
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	6,3	1	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	6,4	20	(10)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	6,5	4 875	3 551
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	6,6	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	6,7	(438)	(607)
12	Прочие доходы	208	6,8	1 279	131
13	Операционные расходы	209	6,9	11 361	9 453
14	Прочие расходы	210	6,10	366	301
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		2 234	3 600
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		471	578
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		1 763	3 022
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22		0,0252	0,0475
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

Отчет об изменении собственного капитала за 2018 год

Наименование банка «ФРАНСАБАНК» ОАО

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Симв-вол	Наименование статей собственного капитала					
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	**Остаток на 1 января 2017 г.**	**3011**	**16 042**	**-**	**1 110**	**12 429**	**13 899**	**43 480**
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	483	-	426	(407)	(22)	480
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	3 022	-	3 022
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	483	x	426	(909)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	-	(2 542)	x	(2 542)
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(2 542)	x	(2 542)
2.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	22	(22)	-
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	**Остаток на 1 января 2018 г.**	**3013**	**16 525**	**-**	**1 536**	**12 022**	**13 877**	**43 960**
	Раздел II. За отчетный год							
4	**Остаток на 1 января 2018 г.**	**3011**	**16 525**	**-**	**1 536**	**12 022**	**13 877**	**43 960**
5	Изменения статей собственного капитала	3012	3 928	-	454	(565)	(33)	3 784
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	1 763	-	1 763
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	454	(454)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	3 928	-	-	(1 907)	x	2 021
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	3 928	-	x	x	x	3 928
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(1 907)	x	(1 907)
5.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	33	(33)	-
5.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
6	**Остаток на 1 января 2019 г.**	**3013**	**20 453**	**-**	**1 990**	**11 457**	**13 844**	**47 744**

Сведения о совокупном доходе период

Наименование банка «ФРАНСАБАНК» ОАО

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211		1 763	3 022
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		-	-
	В том числе				
2.1	переоценка основных средств и прочего имущества	3012121		-	-
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		1 763	3 022

Отчет о движении денежных средств за 2018 год

Наименование банка «ФРАНСАБАНК» ОАО

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Симв-вол	Пункт примечаний	2018 г.	2017 г.
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	70100		8 459	10 469
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(3 382)	(3 317)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		2 360	2 370
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(413)	(387)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		1	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		20	(10)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		4 874	3 551
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		-	-
10	Прочие полученные доходы	70108		1 278	925
11	Прочие уплаченные расходы	70109	8	(10 757)	(8 883)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(497)	(582)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		1 943	4 136
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		(226)	(299)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(2 259)	(17)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		52	2 302
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	8	(26 378)	3 369
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	8	38	(90)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(28 773)	5 265
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		3 571	(17 411)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		18 302	6 605
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303		900	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		33	129
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		22 806	(10 677)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		(4 024)	(1 276)
29	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(574)	(707)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		-	14
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		(92 640)	(80 035)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		90 398	101 552
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(2 816)	20 824
37	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
38	Эмиссия акций	72100		3 927	-
39	Выкуп собственных акций	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		(1 907)	(2 542)
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		2 020	(2 542)
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		597	771
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		(4 223)	17 777
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740		x	29 545
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741		25 322	x

Председатель Правления

А. В. Игнатов

Главный бухгалтер

Л. Б. Паденова

Дата подписания: 27 марта 2019 г.

УНП 100755021

Ernst & Young LLC
Klary Tsetkin st., 51A, 15 th floor
Minsk, 220004, Republic of Belarus
Tel: +375 (17) 240 42 42
Fax: +375 (17) 340 42 41
www.ey.com/by

ООО «Эрнст энд Янг»
Республика Беларусь, 220004, Минск,
ул. К. Цеткин, 52 А, 15-й этаж
Тел.: +375 (17) 240 42 42
Факс: +375 (17) 340 42 41

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по финансовой отчетности, состоящей из годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности «Франсабанк» ОАО и форм отчетности о соблюдении пруденциальных норм, подготовленных по итогам деятельности за период с 1 января 2018 года по 31 декабря 2018 года

Г-ну Игнатову Александру Владимировичу
Председателю Правления «Франсабанк» ОАО

Акционерам, Наблюдательному совету, Аудиторскому комитету и Правлению «Франсабанк» ОАО

Национальному банку Республики Беларусь

Аудиторское мнение

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности «Франсабанк» Открытого акционерного общества (далее — «Франсабанк» ОАО или «Банк»), состоящей из годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – «годовая финансовая отчетность»), состоящей из бухгалтерского баланса Банка на 1 января 2019 года (Форма 1), Отчета о прибылях и убытках Банка за 2018 год (Форма 2), Отчета об изменении собственного капитала Банка за 2018 год (Форма 3), Отчета о движении денежных средств Банка за 2018 год (Форма 4), Примечаний к годовой финансовой отчетности, а также форм отчетности о соблюдении пруденциальных норм по состоянию на 1 января 2019 года (далее «финансовая отчетность»).

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь, открытом акционерном обществе «Банк развития Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 507 «Об утверждении Инструкции по составлению годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями Республики Беларусь, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки годовой финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее – «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

Формы отчетности о соблюдении пруденциальных норм подготовлены руководством Банка на основе указанной выше годовой финансовой отчетности. В соответствии с Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 31 октября 2006 года № 172 «Об установлении форм отчетности и утверждении Инструкции о порядке составления и представления банками, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и небанковскими кредитно-финансовыми организациями пруденциальной отчетности в Национальный банк Республики Беларусь», формы отчетности о соблюдении пруденциальных норм Банком, достоверность которых требуют подтверждения Аудиторской организацией по состоянию на 1 января 2019 года состоят из:

– расчета достаточности капитала и величины левереджа (Форма 2801);

– отчета о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подтвержденным кредитному риску и операциям, не отраженным на балансе (Форма 2807);

– расчета ликвидности – Раздел I «Расчет величины покрытия ликвидности и чистого стабильного фондирования» (Форма 2809).

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность, состоящая из годовой финансовой отчетности и составленных на ее основе форм отчетности о соблюдении пруденциальных норм, достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение «Франсабанк» ОАО по состоянию на 1 января 2019 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств за 2018 год в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности» настоящего заключения. Нами соблюдались принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита — это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита годовой финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этим вопросам. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанного ниже вопроса служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой финансовой отчетности.

Ключевой вопрос аудита

Специальные резервы на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам

Оценка уровня специальных резервов на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам (далее — «специаль

Извещение о проведении 17 апреля 2019 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «БЕЛРЫБА»

№ предмета торгов	Предмет торгов (наименование и состав продаваемого имущества)	Местонахождение предмета торгов	Начальная цена предмета торгов (бел. руб., без учета НДС)	Размер задатка (бел. руб.)
1	Изолированное нежилое помещение склада общей площадью 410,4 кв. м с инв. № в ЕГРНИ 640/D-29388; склад – авторефр. H-13 X 32-53KA; весы электронные BW 150; весы электронные BTM-300; камера KXH 31,21; кондиционер SM 226 SF (R-404A); кондиционер SB 331 SF (R-404A); кондиционер SB 331 SF (R-404A); кондиционер ACS-247 HR; контейнер холодильный CARRIER; система ком. учета электроэнергии (внутр. проводки) на складе; система KXH 6,61; система СБ 211 С; шкаф холодильный серии «Рапсодия» R 1400 M	г. Слуцк, ул. Базарная, д. 53 (складское помещение)	103 551,88	10 300,00
2	Торговое помещение (магазин) общей площадью 212,2 кв. м с инв. № в ЕГРНИ 633/D-3484 (здание магазина Нарочь, инв. № 001.00.76.1462); онета-ларь Crystallite 20, (инв. № 004.21.07.1991); бонета-ларь Crystallite 20, (инв. № 004.21.07.1992); бонета-ларь Crystallite 20, (инв. № 004.21.07.1993); весы электронные Штрих-принт Ф4, (инв. № 004.00.08.2096); витрина холодильная «Двина» 150 ВСн-0,47-1,13-1-4X, (инв. № 004.00.09.2608); витрина холодильная «Двина» 150 ВНУ-0,3-1-OX, (инв. № 004.00.09.2442); воздухоохладитель EACM-90E/R, (инв. № 004.04.10.3176); пожарно-охранная сигнализация Нарочь, (инв. № 004.00.08.2087); система видео-наблюдения магазин к. п. Нарочь, (инв. № 603887); холодильная витрина 535-930-10, (инв. № 004.21.03.1552); шкаф Polair ШХ-0,7 ДСН, (инв. № 004.21.07.1996); шкаф универсальный с дверью купе R1400VC, (инв. № 004.00.08.2132); шкаф холодильный R1400 VS, (инв. № 004.00.08.2184); шкаф холодильный R1400 VS, (инв. № 004.00.08.2185)	Мядельский р-н, к. п. Нарочь, ул. Набережная, 15-1	37 548,15	3 700,00
3	Агрегат И7-ИВБ/2.00.000; бункер со шнековым дозатором; дозатор весовой Р6-АВМ-15; микродозатор И7-ИВБ/4; ручная мешкозашивочная машина; рыборезка Т1-ИЖС-1-01; сепаратор ФСЦП-1/0,5; установка мельничная И7-И; установка насосная И7-ИЖР (2 единицы); устройство комплект-ное; цистерна д/бульона и жира; шнек сырьевой РМУ-5.01.01; скруббер стеклопластиковый СПК-Б-1-100, Украина	г. Минск, пер. Стебенева, 2	278 831,61	27 800,00
4	Автомат упаковочный вертикальный ВАЭМ-1 с мультиголовочным дозатором, инв. № 120853		33 375,35	3 300,00
5	Весы Bizerba, инв. № 603763		1 320,50	132,00
6	Витрина холодильная «Нарочь» 1150 ВСн-0,47-1,13-1-4X, инв. № 004.00.09.2701		1 516,85	151,00
7	Витрина холодильная «Нарочь» 180 ВН-0,63-1,47-1-0O, инв. № 004.00.09.2816		2 391,67	239,00
8	Витрина холодильная ВХС 1,5/1,1 М, инв. № 004.00.08.2124		1 573,95	157,00
9	Витрина холодильная ВХС 1,5/1,1 М, инв. № 004.00.08.2129		1 147,42	114,00
10	Головоотсекающая машина, инв. № 2017		24 709,50	2 400,00
11	Две единицы автоклава в одном модуле (2133/2134), инв. № 2133		113 629,50	11 300,00
12	Дозатор TG2/150, инв. № 2454		44 716,50	4 400,00
13	Дозировочно-перекручивающий автомат с формовщиком фрикаделек, инв. № 2076		29 451,06	2 900,00
14	Емкость для перемешивания и темперирования, инв. № 2072		2 242,00	220,00
15	Инъектор для посола (ручной) ПМ-ФМШ-05, инв. № 603862		1 202,27	120,00
16	Ленточная пила для мяса K 330 K 330S, инв. № 2194		4 662,42	460,00
17	Машина для закатки банок, модель MVT-34/3, инв. № 2121		3 121,65	312,00
18	Машина для снятия кожицы с овощей, инв. № 2448		10 383,50	1 030,00
19	Машина фасовочно-упаковочная модели «ПАСТПАК-Р2», инв. № 007.14.09.2702		29 019,57	2 900,00
20	Моечные машины для овощей модель ATIR III, инв. № 2093		6 583,50	658,00
21	Мойка, инв. № 2097		1 032,90	103,00
22	Напольные весы с въездной рампой 1500 кг, инв. № 2014		10 566,34	1 000,00
23	Напольные весы с въездной рампой 1500 кг, инв. № 2393		10 566,34	1 000,00
24	Настольный дозатор пряного солевого раствора, инв. № 120695		6 114,31	611,00
25	Овощерезка, инв. № 2094		6 537,77	653,00
26	Овощерезка, инв. № 2447		4 760,77	476,00
27	Опрокидывающаяся жарочная установка (опрокидывающаяся сковорода), инв. № 2068		14 335,87	1 400,00
28	Опрокидывающаяся жарочная установка (опрокидывающаяся сковорода), инв. № 2069		14 335,87	1 400,00
29	Опрокидывающий варочный котел, инв. № 2418		25 287,25	2 500,00
30	Опрокидывающий варочный котел, вариант отопления паром, инв. № 2070		25 805,95	2 500,00
31	Опрокидывающий варочный котел, вариант отопления паром, инв. № 2071		25 286,97	2 500,00
32	Слайсер S.A.M. 308 CS, инв. № 120697		11 513,72	1 100,00
33	Транспортер предварительного охлаждения, инв. № 2201		5 092,38	500,00
34	Установка для потрошения рыбы, инв. № 2041		9 367,00	936,00
35	Установка для сухой панировки для нанесения стандартных сортов панировочной муки, инв. № 2199		14 183,30	1 400,00
36	Установка для сырой панировки, инв. № 2197		11 969,36	1 100,00
37	Устройство для мягкой нарезки лосося, инв. № 2487		66 977,65	6 600,00
38	Устройство для нарезки полосками для листовых овощей, инв. № 2088		8 083,65	800,00
39	Устройство для нарезки полосками для листовых овощей, инв. № 2414		8 836,21	880,00
40	Устройство мягкой нарезки лосося модель WSM 100 D/A, инв. № 603836		59 652,75	5 900,00
41	Филетировочная машина 1968 для мелкой рыбы, инв. № 2019		23 717,99	2 300,00
42	Флюкс – эксцентрический винтовой насос для насадки на 200 литровую стандартную тележку, инв. № 2441		3 049,50	300,00
43	Фритюрница-стандарт, инв. № 2200		21 128,00	2 100,00
44	Чекопечатающее устройство, инв. № 2486		1 320,50	132,00
45	Чекопечатающее устройство (Цифровые весы), инв. № 2225		1 320,50	130,00
46	Чекопечатающее устройство (Цифровые весы), инв. № 2224		1 320,50	130,00
47	Чешуесъемная машина, инв. № 2029		665,00	66,00
48	Чешуесъемная машина, инв. № 2028		665,00	66,00
49	Шкуросъемная машина для сельди/соленой рыбы, инв. № 2406		6 736,56	670,00
50	Электронный уничтожитель, инв. № 2519		263,32	26,00
51	Электронный уничтожитель, инв. № 2518		263,32	26,00
52	Этикеровочная машина, автомат предназначена для банок с резьбовыми крышками, цилиндрические – для са, инв. № 2461		33 898,01	3 300,00

Продавец имущества: ОАО «БЕЛРЫБА», пер. Стебенева, 2, 220024, г. Минск, тел. (017) 365-79-24.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛРЫБА», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, не позднее окончания срока приема документов на участие в торгах.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 17 апреля 2019 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 08.04.2019 по 15.04.2019 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 365-70-90 (ОАО «БЕЛРЫБА»)

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Банк БелВЭБ», 220004, г. Минск, пр-т Победителей, 29
Предмет аукциона	
Лот 1	**Отделение лифтового узла с боксом разгрузки ценностей** (вспомогательное (подсобное) помещение, не относящееся к жилищному фонду) общей площадью 135,9 кв. м, инвентарный номер 200/D-121766, по адресу: г. Витебск, ул. Замковая, 4, пом. 1
Начальная цена с НДС 20 % – 138 314,35 бел. руб. (снижена на 30 %)	
Лот 2	**Склад с пристройкой гаража на 6 боксов и бытовым блоком** (здание многофункциональное) общей площадью 332,1 кв. м, инвентарный номер 200/C-39244, по адресу: г. Витебск, ул. Терешковой, д. 11. Составные части и принадлежности: пристройка
Сведения о земельном участке: пл. **0,1302** га, предоставлен продавцу для обслуживания многофункционального здания на праве постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав на земельный участок, расположенный в: охранной зоне магистральных трубопроводов, площадь 0,0063 га; охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0007 га; охранной зоне сетей и сооружений канализации, площадь 0,0001 га; охранной зоне линий электропередачи напряжением до 1000 В, площадь 0,0039 га; охранной зоне линий электропередачи напряжением до 1000 В, площадь 0,0005 га; охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0001 га	
Начальная цена с НДС 20 % – 294 494,92 бел. руб. (снижена на 30 %)	
Лот 3	**1/10 доли в праве собственности на капитальное строение** (здание административно-хозяйственное), с общей площадью капитального строения 2486,7 кв. м, инвентарный номер 422/C-3271, по адресу: Гродненская обл., г. Щучин, ул. Пушкина, д. 26. Составные части и принадлежности: кирпичная пристройка (Б 1/к), подвал, сушилка, холодная пристройка (6)
Сведения о земельном участке: пл. **0,5681** га, предоставлен продавцу для содержания и обслуживания административного здания на праве постоянного пользования (доля 1/10)	
Начальная цена с НДС 20 % – 49 139,89 бел. руб. (снижена на 20 %)	
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY	
Задаток 10 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона: в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 15.02.2019 г.	
Аукцион состоится 03.05.2019 в 12.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.04.2019 до 17.00** по указанному адресу	
Тел.: +375 17 280-36-37; 8 029 317-95-42. E-mail: auction@cpo.by	

ВТБ ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность банка в соответствии с НСФО на 1 января 2019 г. в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: www.vtb-bank.by.

УНП 101165625.

Бухгалтерский баланс на 1 января 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	3	33 626	30 310
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	4	255 558	207 855
5	Средства в банках	1104	5	90 104	10 451
6	Ценные бумаги	1105	6	217 819	289 789
7	Кредиты клиентам	1106	7	831 839	644 701
8	Производные финансовые активы	1107	8	5	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	9	1 897	1 477
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	10	43 528	46 199
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	11	1 569	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	12	849	5 994
13	Отложенные налоговые активы	1112	13	408	371
14	Прочие активы	1113	14	17 754	11 838
15	ИТОГО активы	11		1 494 956	1 248 985
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		4	14
18	Средства банков	1202	15	330 697	205 850
19	Средства клиентов	1203	16	913 320	843 479
20	Ценные бумаги банка	1204	17	168	15 195
21	Производные финансовые обязательства	1205	18	-	171
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	19	23 482	14 152
24	ВСЕГО обязательства	120		1 267 671	1 078 861
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		117 562	77 962
27	Эмиссионный доход	1212		3 432	3 432
28	Резервный фонд	1213		10 074	8 695
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		32 061	33 494
30	Накопленная прибыль	1215		64 156	46 541
31	ВСЕГО собственный капитал	121	20	227 285	170 124
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		1 494 956	1 248 985

Отчет о прибылях и убытках за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		106 546	123 434
2	Процентные расходы	2012		44 256	44 330
3	Чистые процентные доходы	201	21	62 290	79 104
4	Комиссионные доходы	2021		63 442	38 414
5	Комиссионные расходы	2022		5 223	4 433
6	Чистые комиссионные доходы	202	22	58 219	33 981
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	23	(64)	123
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	24	13 970	17 008
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	25	(2 788)	(5 388)
11	Чистые отчисления в резервы	207	26	11 378	33 448
12	Прочие доходы	208	27	9 003	4 571
13	Операционные расходы	209	28	79 392	65 535
14	Прочие расходы	210	29	2 562	2 100
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		47 298	28 316
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		3 755	730
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		43 543	27 586
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	30	14,8675	10,6152
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

Отчет об изменении собственного капитала за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала					
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 1 января 2017 г.	3011	77 962	3 432	7 854	35 551	30 458	155 257
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	841	10 990	3 036	14 867
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	27 586	3 107	30 693
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	841	(841)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками):	30123	-	-	-	(15 826)	x	(15 826)
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(15 826)	x	(15 826)
2.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	71	(71)	-
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2018 г.	3013	77 962	3 432	8 695	46 541	33 494	170 124
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 1 января 2018 г.	3011	77 962	3 432	8 695	46 541	33 494	170 124
5	Изменения статей собственного капитала	3012	39 600	-	1 379	17 615	(1 433)	57 161
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	43 543	(929)	42 614
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	1 379	(1 379)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками):	30123	39 600	-	-	(24 844)	x	14 756
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	39 600	-	x	x	x	39 600
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(24 844)	x	(24 844)
5.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	504	(504)	-
5.9	прочие изменения	30126	-	-	-	(209)	-	(209)
6	Остаток на 1 января 2019 г.	3013	117 562	3 432	10 074	64 156	32 061	227 285

Сведения о совокупном доходе за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	43	43 543	27 586
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		(929)	3 107
	В том числе:				
2.1	переоценка основных средств и прочего имущества	3012121	43	(929)	3 107
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121	43	42 614	30 693

Отчет о движении денежных средств

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 г.	2017 г.
1	2	3	4	5	6
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70100		109 436	119 575
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(43 756)	(47 853)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		60 833	37 651
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(5 091)	(5 089)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		(64)	123
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		37 063	62 040
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		(2 788)	(5 388)
10	Прочие полученные доходы	70108		9 202	5 254
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(69 261)	(61 527)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(3 794)	(607)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		91 780	104 179
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		(3 252)	(5 169)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(10 473)	67 651
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		94 681	(49 191)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		(213 668)	(81 658)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		(6)	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		1 328	(10 089)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702		(131 390)	(78 456)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		164 264	(30 290)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		37 798	52 048
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг банка	70303		(15 019)	(6 960)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		(171)	171
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		2 091	(5 286)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		188 963	9 683
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70	44	149 353	35 406
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(11 112)	(3 015)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		111	20
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		(420)	(480)
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		(1 084 904)	(1 056 692)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		1 084 904	1 112 567
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	44	(11 421)	52 400
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп акций собственной эмиссии	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных акций собственной эмиссии	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		(24 844)	(15 910)
42	Внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	72104		-	-
43	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72	44	(24 844)	(15 910)
44	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73	44	2 043	4 330
45	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74	44	115 131	76 226
46	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	44	x	242 085
47	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	44	357 216	x

Исполняющий обязанности
Председателя Правления Ю.М. Алымов

Главный бухгалтер М.В. Дудко

Дата подписания 27 февраля 2019 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), подготовленной по итогам деятельности за период с 1 января 2018 года по 31 декабря 2018 года

Г-ну Алымову Юрию Михайловичу
И. о. Председателя Правления ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Акционерам, Совету Директоров, Аудиторскому комитету и Правлению ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Национальному банку Республики Беларусь

Аудиторское мнение

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь) (далее – «ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)» или «Банк»), состоящей из годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – «годовая финансовая отчетность»), состоящей из Бухгалтерского баланса Банка на 1 января 2019 года (Форма 1), Отчета о прибылях и убытках Банка за 2018 год (Форма 2), Отчета об изменении собственного капитала Банка за 2018 год (Форма 3), Отчета о движении денежных средств Банка за 2018 год (Форма 4), Примечаний к годовой финансовой отчетности.

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь, открытом акционерном обществе «Банк развития Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 507 «Об утверждении Инструкции по составлению годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями Республики Беларусь, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки годовой финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее – «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

По нашему мнению, прилагаемая годовая финансовая отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) по состоянию на 1 января 2019 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств, за 2018 год в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» настоящего заключения. Нами соблюдались принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

В отношении указанного ниже вопроса наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» нашего заключения, в том числе по отношению к этому вопросу. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанного ниже вопроса, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой финансовой отчетности.

Ключевой вопрос аудита Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита

Специальные резервы на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам

Оценка уровня специальных резервов на покрытие возможных убытков по кредитам клиентам (далее – «специальные резервы») в соответствии с требованиями Постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 28 сентября 2006 г. № 138 «Об утверждении Инструкции о порядке формирования и использования банками, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и небанковскими кредитно-финансовыми организациями специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе» является ключевой областью суждения руководства Банка. При оценке кредитных рисков в значительной степени используются профессиональное суждение и допущения, а также производится анализ различных факторов, включая финансовое состояние заемщ

Наш культурны асяродак
Жырандоля
Выпуск № 11 (453)

Вольга ДАШУК:

«З ГЕРОЯМІ ФІЛЬМАЎ МЫ І ДРЭВЫ РАЗАМ ВАЛІЛІ»

ЛЮБЛЮ гэтую пару: калі на гарызонце з'яўляюцца вядомыя беларускія дакументалісты Вольга Дашук і Віктар Аслюк — заўсёды разам: на мерапрыемствах, здымках, паказах, у кінашколе, у цітрах — прастора становіцца быццам больш адэкватнай. Рэжысёры кінастудыі «Беларусьфільм» з гумарам, эмоцыямі, шалёным бэкграўндам, што да кіно, што да фестываляў, што да кантактаў з людзьмі, перабіваюць адно аднаго і расказваюць каштоўнае, заслухацца. Вольга, дачка неабвержнага аўтарытэта ў беларускай дакументалістыцы Віктара Дашука і жонка другога бясспрэчнага майстра і таксама Віктара, што прынёс нацыянальнай кінастудыі, напэўна, найбольшую, ды яшчэ і з вялікім адрывам, колькасць фестывальных узнагарод, і сама займае ў гэтым мастацтве сваё пачэснае месца. Жыццё аўтаркі фільмаў «Не адзін», «Партрэт», «Сяргей Плыткевіч. Чалавек з фотаапаратам», «Адзіная такая», «Полацкі вальс» запаўняюць здымкі, пітчынгі, кінафестывалі, нарэшце, выкладанне. Хоць мне, як гледачу з чаканнямі, усё ад яе нечага не хапае. У гэтым чаканні нейкага асаблівага фільма я вырашыла распытаць, як працавалася над тымі, што ўжо ёсць, ды, вядома ж, не толькі пра гэта.

— У вашай апошняй знятай на «Беларусьфільме» карціне «Полацкі вальс» ёсць замілавальны і надзвычай натуральны момант, у якім герой — кампазітар Васіль Граноўскі, — шчыруе над тэкстам песні. Як вы змаглі яго заспець і не спудзіць камерай і сваёй прысутнасцю?

— Васіль — плённы кампазітар і паэт, ён можа «апець» што заўгодна. У яго ўжо больш за сто песень: пра прыродны заказнік «Чырвоны Бор», полацкі гасцінічны комплекс «Славянскі», раённы загс, ракетную часць у Капавішчах, вайну ў Сірыі, смерць Аляксандра Ціхановіча, украінскую рэвалюцыю і гэтак далей. Якраз калі мы здымалі Васіля, з ім звязаліся з нафтаправода «Дружба» і заказалі напісаць гімн прадпрыемства па іх тэкставых нататках. Васіль мусіў пакласці іх на мелодыю, але тэкстам застаўся не надта задаволены, таму пачаў яго ўдасканальваць. А наконт таго, як не спудзіць героя камерай, мы ж адразу, як сустрэнемся, чалавека ніколі не здымаем, толькі пасля доўгага працэсу збліжэння.

— А як вы працуеце, калі хочаце, каб здымачная група была для героя незаўважнай і ў фільме ён быў самім сабой?

— У студэнтаў-рэжысёраў працы з героем прысвечаны цэлыя курсы, але калі коратка, да чалавека трэба падысці настолькі блізка, каб усталяваць асаблівыя адносіны і выклікаць давер. Метадаў многа, але пастаянная ўмова — быць шчырым і адкрытым, можна і пра сябе расказаць тое, што, бадай, ты б і не хацеў гаварыць. Гэта вымагае тыдняў, таму адной з праблем працы на «Беларусьфільме» з'яўляецца адсутнасць часу на тое, каб сысціся з героем. Многія сур'ёзныя дакументальныя карціны робяцца гадамі, а на студыі «Летапіс» гэта немагчыма, з двума-трыма тыднямі здымак ты непазбежна прайграеш, часам нават думаеш, як табе ўвогуле нешта ўдаецца. Дарэчы, з Васілём Граноўскім збліжэнне адбылося, можна сказаць, маланкава. За два тыдні да пачатку здымак я ў балетным класе пашкодзіла нагу. Да доктара не пайшла, ляжала дома, потым устала і паехала на Кракаўскі кінафестываль, дзе многа хадзіла, і вярнулася ў Мінск, калі назаўтра ўжо трэба было выязджаць у Полацк на здымкі. Васіля я тады яшчэ мала ведала. Нага мне адчувалася, але балела ўжо менш, а да таго, што яна ў розных месцах ацякала і па ёй перамяшчаліся сінякі, я неяк прызвычаілася. Тым не менш здаровы сэнс падказваў, што варта праверыцца. І вось я еду ў Полацк, званю Васілю і асцярожна кажу, што прыеду трохі пазней, а тым часам пашукаю якога доктара... І Васіль тут жа кінуўся дапамагаць: ён знайшоў у паліклініцы траўматолага, адседзеў за мяне чаргу, зайшоў разам са мной на прыём... Аказалася, што ў мяне пералом, з якім я хадзіла два тыдні! Карацей, у кабінет я ўвайшла ў басаножках на абцасах, а выйсці без дапамогі Васі ўжо не магла: мяне загіпсавалі і забаранілі наступаць на нагу. Васіль мяне, можна сказаць, вынес. Потым дастаў мне мыліцы. Я аказалася яму абавязанай і ад яго залежнай, і карысць ад гэтага была толькі адна — мы з маім героем адразу сталі бліжэйшыя.

— Нават калі здараецца такі кантакт, ці магчыма зняць чалавека такім, якім ён з'яўляецца насамрэч?

— Хутчэй, не. Людзі ўсё роўна ўсведамляюць, што іх здымаюць, камера так ці інакш умешваецца ў жыццё. Аднак стараешся зрабіць што толькі можна, каб гэта было незаўважна. Калі планы з яўнай рэакцыяй на здымку застаюцца, пры мантажы яны выразаюцца, і ствараецца ілюзія адсутнасці камеры. І наадварот, бываюць фрагменты, у якіх раптам праглядае сутнасць героя, ён становіцца безабаронным, напрыклад у час эмацыянальнага ўзрушэння ці нейкай крайняй адкрытасці. Добра памятаю здымку Віктара Залаціліна — мастака, які жыве ў вёсцы на беразе Нёмана, — для карціны «Не адзін». У фільме ёсць надзвычай шчыры эпізод, дзе Віктар расказвае, як паміраў яго сабака, што быў для яго ўсім. Гэтая сцэна адбылася нечакана для нас абаіх, бо спачатку размова была нейкай змушанай: я стаяла каля камеры і размаўляла з Віктарам, які сядзеў на падлозе побач са сваёй карцінай. Яго рост — метр трыццаць адзін, таму ў нас не магло быць блізкага кантакту. Але як толькі я села на падлогу і паглядзела яму ў вочы, нешта моцна памянялася і Віктар расказаў мне пра сваё гора...

— Вы даволі шмат здымалі ў вёсцы. Асноўным матывам беларускіх дакументальных фільмаў пра вёску, прынамсі па маіх назіраннях, застаецца яе паступовае знікненне і зарастанне быллём. Ці сапраўды, калі шукаць тут тэмы для кіно, у выніку непазбежна запаноўвае песімістычны настрой?

— Я гэта так не ўспрымаю. Вось вазьміце: ясна, што кожны чалавек калі-небудзь памрэ. Ці гэта песімістычна? Не, вядома, яно ацэньваецца ў іншых катэгорыях. А разбураныя, пакінутыя хаты і вуліцы, якія зарастаюць, выклікаюць такі светлы элегічны сум, можна сказаць, паэтычны настрой. Руіны, заняпад, разбурэнне, адыход — гэта ж цэлая плыня ў гісторыі мастацтва, вечная творчая крыніца. То, відаць, непазбежны гістарычны працэс — урбанізацыя, якая ў нас адбываецца зараз, а ў Заходняй Еўропе адбылася, скажам, гадоў дзвесце таму. Вёскі, нават у такім стане, маюць вялікі сэнсавы і візуальны патэнцыял. Сляды ранейшага жыцця даюць пластычныя магчымасці, забяспечваюць кінематаграфічную выразнасць, якая цалкам адсутнічае, напрыклад, у сучаснай прымітыўнай, уніфікаванай кватэры. Да таго ж я ўпэўненая, гэта важна занатоўваць, бо хроніка — асэнсаваная, а не павярхоўная тэлевізійная фіксацыя — заўсёды з'яўлялася непасрэднай функцыяй дакументальнага кіно.

«Многія сур'ёзныя дакументальныя карціны робяцца гадамі, а на студыі «Летапіс» гэта немагчыма, з двума-трыма тыднямі здымак ты непазбежна прайграеш».

— Калі вы прыязджаеце да герояў, як вы наладжваеце сумесны побыт? Ці частуюць яны вас? Ці бавіце нейкі час разам без камеры? Ці просяць яны вас у нечым дапамагчы?

— Мы не маем мажлівасці плаціць героям за ўдзел. Часам гэта добра, бо нейкія рэчы на здымках «дасягаюцца», іх дабіваешся мэтанакіравана і са складанасцямі. А калі ўдзел героя аплачаны, ён за грошы іграе сам сябе, рэжысёр яго выкарыстоўвае і гэта можа быць яўна відаць у фільме. А бывае, асабліва калі чалавек не надта забяспечаны, усведамляеш, што ён марнуе на твае здымкі шмат часу замест таго, каб нешта зарабіць. Тады цяжка, што ніяк не можаш яму дапамагчы. Вядома, здымкі — толькі частка адносін, не менш істотна тое, што адбываецца да іх пачатку і паміж. Праца з героем якраз і праяўляецца тады, калі ты бавіш з ім час — размаўляеш, цікавішся, распытваеш, назіраеш за ім у розных абставінах, часам трэба разам схадзіць у лазню. Бывае, асабліва калі герой жыве далёка ў глухмені, а ты прыязджаеш надоўга, няма куды схадзіць пад'есці. Тут сустракаюцца людзі, што самі не паабедаюць, а цябе з апошняга будуць намагацца накарміць ды яшчэ і з сабой мёду ці самагону даць. Зразумела, і мы купляем прадукты. Бывае, у нечым дапамагаем, каб зрабіць здымкі менш клопатнымі і каб пасля нашага ад'езду героям не прыйшлося шмат што прыбіраць. І дрэвы разам валілі... З Васілём Граноўскім мы правялі незвычайны час, авантурны і стыхійны, як сам Васіль. Хадзілі ў пешую экспедыцыю ў баршчэўнік: ён пабіўся аб заклад, што пакажа нам пяціметровую расліну, і выйграў. Праўда, сярод высокага зарасніку Васіль заблукаў, а зразумела, і мы з ім. Клялі ўсё на свеце, асабліва калі Вася пракладваў дарогу і біў палкай ва ўсе бакі, а на яго ляцеў сок. Неяк вытрымалі. Не ведаю, ці правільна гэта, але іншы раз трэба згадзіцца на прапанову героя, каб ён бачыў сур'ёзнасць тваіх намераў. Адзін неяк павёў мяне ў хлеў паказваць нованароджаную цялушку. Для мяне гэта быў страшэнны гонар, бо гаспадар выказаў давер, не пабаяўся, што я ўраку яго жывёліну. Таму я з энтузіязмам пайшла, хоць для такога паходу была неналежным чынам абутая.

На здымках з паламанай нагой.

— Калі я паглядзела фільм «Партрэт», які вы здымалі паводле ідэі карціны «Галовы, што гавораць» Кшыштафа Кеслёўскага, я падумала, што ў параўнанні з выказваннямі палякаў у 1980-м думкі сённяшніх беларусаў спрошчаныя і засяроджаныя на сабе. Вы згодны з такой высновай?

— Не, нязгодная. Па-першае, кірунак думак герояў у гэтым выпадку залежыць не ад іх саміх, а ад рэжысёрскага рашэння. Па-другое, у гэтых фільмаў розныя задачы. Кеслёўскі — пры іншых умовах, у іншы гістарычны час — зрабіў абсалютна класічную стужку і прадэманстраваў, што «галовы, якія гавораць» можа быць не абразлівым тэрмінам, а мастацтвам. Ён загадзя абмяркоўваў з героямі, што яны скажуць, да таго ж у 80-я гады ў сацыялістычнай Польшчы выспявалі змены, таму размовы пра ўнутраную свабоду ды ідэалы дэмакратыі былі вельмі актуальнымі. Трэба быць ідыётам, каб рашыцца паўтарыць Кеслёўскага. Зразумела, я такую мэту і не ставіла. Я хацела ўзяць блізкі формаўтваральны прынцып і паспрабаваць паказаць, якія думкі ў галовах беларусаў. Усё прамоўленае ў маім фільме — экспромт, ніхто не ведаў загадзя, якое пытанне я задам, а пыталася я не пра сацыяльна-палітычныя справы, а пра агульныя рэчы з чалавечага вопыту. Таму ўсё гучыць непасрэдна, некаторыя выказванні падобныя да споведзяў. Для мяне гэта быў вельмі цікавы досвед: я пагаварыла прыкладна са ста героямі і не раз пераканалася, што кожная асоба — цэлы свет, таямніца і глыбіня. І не раз была ўзнагароджана нечаканымі і шчырымі прызнаннямі. Хіба можна казаць пра спрошчанае мысленне, калі васьмігадовая дзяўчынка прызнаецца, што хацела б пражыць усё жыццё з адным чалавекам? Ці яе равесніца кажа, што марыць дажыць да старасці гадоў, «каб я ўсё пабачыла». Ці бабуля пад дзевяноста, калі я пытаюся, чаго б ёй яшчэ хацелася, з сэрцам адказвае: «Замуж выйсці па-іншаму!» Значыць, боль ад памылкі не сышоў, і, магчыма, яна нікому ніколі ў гэтым не прызнавалася. Дарэчы, і ў Кеслёўскага так: апошнія тэксты ў фільме мяняюць кірунак. Вельмі старая бабуля, удава, кажа, што два тыдні таму пахавала мужа і больш ад жыцця нічога не хоча. А стагадовая старая на пытанне аб жаданнях адказвае ўжо не пра дэмакратыю і мір ва ўсім свеце, а што хацела б даўжэй жыць. Гэта вечнае.

— Як за той час, што вы працуеце на «Беларусьфільме», змяніліся ўмовы стварэння кіно? Ці гэтыя змены да лепшага?

— За той час, што я працую, умовы і працэс стварэння кіно змяніліся не толькі на «Беларусьфільме». Я пачынала, калі яшчэ здымалі на 35-міліметровую кінастужку, а гэта абсалютна іншыя тэхналагічны алгарытм і драматургічныя падыходы. Рабіць кіно было магчыма толькі на вялікіх студыях накшталт «Беларусьфільма», рэжысёрамі праходзілі адзінкі. Зараз, асабліва ў апошняе дзесяцігоддзе, калі з'явілася даступная і якасная здымачная і мантажная тэхніка, прафесія рэжысёра стала масавай. У многіх адносінах — найперш я кажу пра дакументальнае кіно — трансфармаваўся выткворчы цыкл, адбыліся змены ў арганізацыі здымак: якой групай едуць, як працуюць з героем, якія тэмы бяруць, якія рэжысёрскія метады ўжываюць. Змяніліся суадносіны вербальнага і візуальнага, структура фільма, само паняцце дакументальнасці. Гэтыя змены ні да лепшага, ні да горшага — проста новы этап развіцця кіно, які ты мусіш прыняць. Я нават думаю напісаць на гэтую тэму дысертацыю, заснаваную на сучаснай беларускай дакументалістыцы.

— У кінасферы часта спрабуюць развянчаць міф аб тым, што дакументальнае кіно — праўдзівае і ў адрозненне ад ігравога нявыдуманае. Усё ж дакументалістыка — гэта дакумент ці выдумка?

— Да катэгорыі праўды яна мае такое ж дачыненне, як ігравое кіно. У дакументальным фільме ніякай абсалютнай «праўды» быць не можа — толькі прыдуманы і з рэальнага матэрыялу, з сапраўднымі людзьмі ў рэальных сітуацыях створаны рэжысёрам канструкт. У кіно больш важная мастацкая праўда, гэта значыць адпаведнасць строю фільма тыпу мастацкай умоўнасці, які выбірае рэжысёр. А парушэнні гэтай умоўнасці ўспрымаюцца як фальш.

— Ці ёсць на ваш погляд у Беларусі школа дакументальнага кіно?

— Цяпер у нас аніякай школы няма. Ёсць адзінкавыя рэжысёры, што нешта робяць, як могуць і разумеюць. Маладыя людзі калі нешта і здымаюць, то самастойна, за сімвалічныя грошы ці ўвогуле без бюджэту. У іх новыя, менш косныя і больш свабодныя, падыходы, часам яны бяруць нядрэнныя тэмы, і бывае, у іх удаецца фільм, але большасць застаецца аматарамі і не мае ўяўлення пра многія прафесійныя рэчы.

— Не магу не запытаць, як ваш бацька каментуе вашы карціны.

— Ну, зрэдку яго можа нешта ўразіць, як, напрыклад, маналог мастака Віктара Залаціліна, які я згадвала. Але звычайна ён лічыць, што калі ў маім фільме ёсць добры момант, то мне «проста пашанцавала». І што я многае раблю не так, як належыць, — бяру не тыя тэмы (хоць я не раз здымала па тэмах, падказаных ім самім), прапускаю нешта каштоўнае, што валяецца ледзь не пад нагамі, і арганізую справу не так, як трэба. Карацей, крытыкуе. А калі я, бывае, расказваю, у якіх умовах мы здымаем і якімі магчымасцямі валодаем, ён кажа: «Я ж у прафесіі быў шчаслівым чалавекам, але тады гэтага не ведаў».

Гутарыла
Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
Фота з архіва Вольгі ДАШУК.

На сцэне

Не выкруціцца

Мастацтва, якое не дае адысці ад гендарных стэрэатыпаў

Маскульт увасобіў адзін са сваіх сюжэтаў — фільм «Любоў-маркоў» — у новай тэатральнай пастаноўцы Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі «Гендарныя выкрунтасы». Прэм'ера камедыі Аляксандра Гарцуева па п'есе Андрэя Курэйчыка — суаўтара сцэнарыя той самай «Маркові» ды іншых папулярных расійскіх кінакарцін накшталт «Ёлак» і «Руху наперад» — адбылася 31 сакавіка. Хоць назва ўключае ў сябе моднае слова і прадугледжвае прэтэнзію на актуальнасць, бо гендар займае ўсё больш месца ў парадку дня, адносіны да надзённага самога спектакля аказаліся фіктыўнымі.

Гендарныя так званыя выкрунтасы, а ў значнай ступені і палавыя (бо пол і гендар — натуральна, розныя рэчы), у пастаноўцы базуюцца на прымітыўных скетчах, дрымучых гіпербалах і немагчымых ужо стэрэатыпах, якія, праўда, больш падыходзілі да кантэксту 2006 года, калі на экраны выйшла «Любоў-маркоў».

Матыў небезвядомы, бо некалі разыгрываўся на ўсіх даступных тэлеканалах суседняй краіны: у «Гендарных выкрунтасах» сужэнцы Артур і Таццяна сварацца і апантаныя кідаюць адно аднаму пажаданне аказацца на іх месцы і зразумець, як цяжка імі быць. Тут з'яўляецца прадстаўнік амерыканскай кампаніі ў касцюме а-ля супергерой і выконвае гэтыя жаданні.

Героі развіваюцца з ім і вяртаюцца ўжо новымі людзьмі — яны памяняліся не толькі сваімі сутнасцямі, але і адзеннем (нелагічна, але трэба было неяк маркіраваць пераход). То-бок жанчына аказалася ў целе свайго валасатага мужа, а мужчына атрымаў тонкія далікатныя ногі. Але што іх больш за ўсё жахнула — чужыя палавыя органы, на што камедыйны складнік спектакля робіць асаблівы акцэнт і паказвае тып гумару ўвогуле. (А скажыце, было б весялей памяняцца целамі, але захаваць свае галоўныя палавыя прызнакі — і для гераю не так страшна, і больш сімвалічна для сучаснага кантэксту.)

З гэтага пачынаюцца амаль дзвюхгадзінныя прыгоды, падчас якіх персанажы павінны зразумець і прыняць адно аднаго, каб у канцы муж пайшоў гатаваць галубцы і першы раз за ўвесь спектакль даць сімвалічны намёк на актуаліі. Маўляў, сацыяльныя ролі мужчын і жанчын насуперак забабонам і стэрэатым — роўныя, і гэта ёсць знак сённяшняга дня. Хоць да апошняга моманту знакамі сённяшняга дня альбо «надзённасцю», як сказана ў анатацыі, «Выкрунтасы» цікавяцца фармальна, павярхоўна і вымушана.

А можа, не цікавяцца ўвогуле: кур'ёзная камедыя, заснаваная на простых і зразумелых патэрнах, прызначаных для непатрабавальнай публікі, функцыяй бяздумнай камедыі хай і абмяжоўваецца, а «гендар» у назве і «надзённасць» у анатацыі, магчыма, з'яўляюцца выпадковасцю.

Што дзіўна, разам з целам супрацьлеглага полу, Артур і Таццяна атрымліваюць столькі гіпербалізаваных адзнак маскуліннасці і фемініннасці, колькі ў нармальнага чалавека цяжка ўявіць. «Гэта мастацкая ўмоўнасць, патрэбы жанру!» — могуць парыраваць мне, ну і натуральна, бо трэба ж прымусіць гледача смяяцца з таго, як Андрэй Новік у ружовым халаціку манернічае і назойліва папраўляе банцік на галаве, а Людміла Сідаркевіч, выканальніца ролі Таццяны, уроскідку ходзіць з падбітым вокам.

Што, згодна з «Гендарнымі выкрунтасамі», непазбежна ўяўляе сабой мужчына? — ён зарабляе грошы і выхваляецца гэтым перад жонкай, татальна няўважлівы, схільны да алкаголю, раскідвае шкарпэткі, глядзіць футбол, брутальна штурхае сябра ў плячо ў знак прывітання (настолькі брутальна, каб ніхто не падумаў, што ён гомасексуаліст), б'ецца ў барах, ненавідзіць цешчу і так далей.

Што іх больш за ўсё жахнула — чужыя палавыя органы, на што камедыйны складнік спектакля робіць асаблівы акцэнт і паказвае тып гумару ўвогуле.

Жанчына ж пакутуе ад недахопу ўвагі з боку мужа і плямы на канапе, любіць шопінг, з калегамі па рабоце разводзіць плёткі, скардзіцца сяброўцы на сваё прыватнае жыццё, інстынктыўна рэагуе на згадку якой-небудзь рамантычнай гісторыі, гатуе, у падарунак заслугоўвае пыласос, пральную машыну і мультыварку, раўнуе і скандаліць, мае платанічнае каханне з бібліятэкарам, прадумвае варыянты найбольш выгаднага для яе разводу.

Стэрэатыпы і міфы перавіліся паміж сабой у характарах галоўных герояў, каб тэатральнай камедыі было лягчэй смяшыць гледача. Чухаць ногі ў калготах, шаптаць за спінай у цешчы праклёны, ісці з сякерай на палюбоўніка жонкі — гэта ж так зразумела і блізка. І трывіяльна — як у 2006-м, так і асабліва сёння.

Аўтары, здаецца, палічылі, што бесперапынная пераацэнка гендарных роляў і распаўсюджанне свабоды на палавыя трансфармацыі за дванаццаць гадоў (а ў гэтым кірунку ў грамадскай думцы адбываюцца, напэўна, адны з самых інтэнсіўных змен) на ўспрыманне сюжэта ніяк не паўплываюць. Таму выкрунтасы «Маркові» замест сэнсаўтваральных, прынцыповых рэчаў падналівалі хіба што адсылкамі да фільмаў, у якіх быў задзейнічаны Курэйчык, і пусцілі ў абарот, зноў.

Альбо падумалі, што гэтыя абмены паміж мужчынам і жанчынай так ці інакш адсылаюць да гендарных роляў у сучасным свеце. Яны ж зразумелі адно аднаго! Ён жа пайшоў гатаваць галубцы!

У выніку «Выкрунтасы» бачацца прымітыўнай камедыяй, якая тым больш прайграе, што выходзіць у 2019 годзе і не ўлічвае яго рэалій. Здаецца нават, фантастычны абмен душамі, які адсылае да таго, што ва ўсіх на вуснах, стаў толькі нагодай узяць на сцэну ўжо вядомую па кіно і ад таго больш прывабную камедыю.

Затое безумоўнай вартасцю спектакля застаецца прыемны мінімалістычны антураж з фатаграфіяй сужэнцаў, якая на час перасялення душ кладзецца выявай на стол, Давідам і Венерай. Ён добра балансуе з неабходнымі тут манернічаннем і перабольшваннем акцёраў, што ў рамках сваіх задач нядрэнна разышліся. Колерамузыка з музычнымі паўзамі ў сваю чаргу аблягчаюць вэрхал, які адбываецца на сцэне.

Трэба сказаць, мы зноў безнадзейна адстаём: нават знакавая кінакарціна «Тутсі», таксама камедыя, з пераўвасабленнем Дасціна Хофмана ў жанчыну, што выйшла на экраны ў 1982 годзе, кажа пра гендар больш, чым «надзённая» пастаноўка РТБД 2019 года па прымітыўных ідэях Андрэя Курэйчыка.

Мужчыны раскідваюць шкарпэткі і п'юць гарэлку, жанчыны плятказ ць і скандаляць — і нікуды нам ад гэтага не дзецца.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
Фота з архіва РТБД.

Культасвета

Дарослыя дзеці і «Маленькі прынц»

Інклюзіўны спектакль прадставяць на сцэне Тэатра-студыі кінаакцёра

Відушчае толькі сэрца... Гэтыя словы з казкі Антуана дэ Сент-Экзюперы ўвасабляюць ідэю і дух пастаноўкі інклюзіўнага тэатра «Радасць». Яго мастацкі кіраўнік — акцёр Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага Аляксандр Ждановіч, больш вядомы дарослым і дзецям як Маляваныч з «Калыханкі». Дарэчы, ён выступае і рэжысёрам спектакля «Маленькі прынц».

Казка ва ўвасабленні «асаблівых» акцёраў мае ўжо сямігадовую гісторыю. За гэты час «Маленькага прынца» паказалі на сцэнах не толькі Беларусі, але і Расіі, Германіі. У ролях галоўных герояў пастаноўкі — восем выхаванцаў псіханеўралагічнага дыспансера ў Мінску.

Тэатральным мастацтвам з «сонечнымі людзьмі» Аляксандр Ждановіч займаецца ўжо 15 гадоў. Таленавітыя, незвычайныя акцёры з вялікай радасцю ўдзельнічаюць у спектаклях, а некаторыя нават жывуць тэатрам.

Па словах рэжысёра, спектакль тэатра «Радасць» — не чарговая інтэрпрэтацыя вядомай казкі, а магчымасць паглядзець на свет іначай. «Маленькі прынц» — кранальная, пранікнёная гісторыя, не пазбаўленая самаіроніі і тонкіх сэнсаў.

— Часам «Маленькага прынца» прадстаўляюць дзіцем. А ў нашым спектаклі абсалютна іншая ідэя, блізкая да задумы Экзюперы: «Маленькі прынц» — гэта нейкая блажэнная істота, якая назаўсёды захоўвае ў сабе рысы дзіцяці. Гэта можна прымяніць і да нашых акцёраў — яны ніколі не сталеюць, а зберагаюць у сабе такія рысы, як незласлівасць, прастата, дабрыня. Менавіта таму на нашай афішы напісана «Дзеці, якія ніколі не стануць дарослымі іграюць спектакль для дарослых, якія калісьці былі дзецьмі», — расказаў Аляксандр Ждановіч.

7 красавіка спектакль «Маленькі прынц» прыме сцэна Тэатра-студыі кінаакцёра. А ўсе сродкі ад паказу пойдуць на падтрымку падапечных Дабрачыннага фонду ў гонар святога Іаана Рускага — дзяцей і дарослых з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця ў інтэрнатах.

— На мой погляд, наша грамадства недастаткова ведае аб такіх людзях. А насамрэч, яны асобы са сваімі талентамі (у тым ліку і тэатральнымі, акцёрскімі). Мастацтва мае вялікае значэнне для іх. Нашы артысты жывуць у інтэрнаце, і для іх вельмі каштоўная сама магчымасць кудысьці выехаць, паказаць сябе, паразмаўляць з іншымі, — падкрэсліў кіраўнік тэатра.

Марыя ДАДАЛКА.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2018 года

Организация	Страховой брокер «Максирента»
Учетный номер плательщика	806000750
Вид экономической деятельности	66220 Деятельность страховых агентов и брокеров
Организационно-правовая форма	Общество с ограниченной ответственностью
Орган управления	Общее собрание участников
Единица измерения	тыс. рублей
Адрес	г. Минск, ул. Кирилла и Мефодия, д. 6, пом. 32

АКТИВЫ	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	5	–
Нематериальные активы	120	16	–
Доходные вложения в материальные активы	130	–	–
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	–	–
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	–	–
прочие доходные вложения в материальные активы	133	–	–
Вложения в долгосрочные активы	140	–	–
Долгосрочные финансовые вложения	150	–	–
Отложенные налоговые активы	160	7	–
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	–	–
Прочие долгосрочные активы	180	–	–
ИТОГО по разделу I	**190**	**28**	**–**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	6	–
в том числе: материалы	211	6	–
животные на выращивании и откорме	212		
незавершенное производство	213	–	–
готовая продукция и товары	214		
товары отгруженные	215		
прочие запасы	216	–	–
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	–	–
Расходы будущих периодов	230	–	–
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	3	–
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	19	–
Краткосрочные финансовые вложения	260	–	–
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	65	–
Прочие краткосрочные активы	280	–	–
ИТОГО по разделу II	**290**	**93**	**–**
БАЛАНС	**300**	**121**	**–**

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	63	–
Неоплаченная часть уставного капитала	420	–	–
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	–	–
Резервный капитал	440	–	–
Добавочный капитал	450	–	–
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(31)	–
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	–	–
Целевое финансирование	480	–	–
ИТОГО по разделу III	**490**	**32**	**–**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	–	–
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	–	–
Отложенные налоговые обязательства	530	–	–
Доходы будущих периодов	540	–	–
Резервы предстоящих платежей	550	–	–
Прочие долгосрочные обязательства	560	–	–
ИТОГО по разделу IV	**590**	**–**	**–**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	70	–
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	19	–
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	2	–
по авансам полученным	632	–	–
по налогам и сборам	633	1	–
по социальному страхованию и обеспечению	634	3	–
по оплате труда	635	1	–
по лизинговым платежам	636	–	–
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	–	–
прочим кредиторам	638	12	–
Обязательства, предназначенные для реализации	640	–	–
Доходы будущих периодов	650	–	–
Резервы предстоящих платежей	660	–	–
Прочие краткосрочные обязательства	670	–	–
ИТОГО по разделу V	**690**	**89**	**–**
БАЛАНС	**700**	**121**	**–**

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	108	–
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(151)	–
Валовая прибыль	030	(43)	–
Управленческие расходы	040	–	–
Расходы на реализацию	050	–	–
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	(43)	–
Прочие доходы по текущей деятельности	070	–	–
Прочие расходы по текущей деятельности	080	–	–
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(43)	–
Доходы по инвестиционной деятельности	100	5	–
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	–	–
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102	–	–
проценты к получению	103	5	–
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	–	–
Расходы по инвестиционной деятельности	110	–	–
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	–	–
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	–	–
Доходы по финансовой деятельности	120	–	–
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	–	–
прочие доходы по финансовой деятельности	122	–	–
Расходы по финансовой деятельности	130	–	–
в том числе: проценты к уплате	131	–	–
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	–	–
прочие расходы по финансовой деятельности	133	–	–
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	5	–
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	(38)	–
Налог на прибыль	160	–	–
Изменение отложенных налоговых активов	170	7	–
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	–	–
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	–	–
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	–	–
Чистая прибыль (убыток)	210	(31)	–
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	–	–
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	–	–
Совокупная прибыль (убыток)	240	(31)	–
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	–	–
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	–	–

Руководитель В. Н. Громыко

Главный бухгалтер В. А. Малышев

11 марта 2019 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
по бухгалтерской отчетности ООО «Страховой брокер «Максирента» за период с 2 марта по 31 декабря 2018 года

Директору ООО «Страховой брокер «Максирента» Громыко Владимиру Николаевичу

Аудиторское мнение

Наименование аудируемого лица, в отношении отчетности которого проведен аудит: Общество с ограниченной ответственностью «Страховой брокер «Максирента».

Место нахождения аудируемого лица: 220030, Республика Беларусь, город Минск, улица Кирилла и Мефодия, дом 6, помещение 32.

Сведения о государственной регистрации аудируемого лица: 2 марта 2018 года, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 806000750.

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности общества с ограниченной ответственностью «Страховой брокер «Максирента», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2018 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская отчетность ООО «Страховой брокер «Максирента» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ООО «Страховой брокер «Максирента» на 31 декабря 2018 года, а также финансовые результаты ее деятельности и изменение ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения.

Нами соблюдался принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики.

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Мы определили, что ключевые вопросы аудита, о которых необходимо сообщить в нашем аудиторском заключении, отсутствуют.

Обязанности аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство ООО «Страховой брокер «Максирента» несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для составления бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок или недобросовестных действий.

Руководство ООО «Страховой брокер «Максирента» несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности при подготовке отчетности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности. Применение данного принципа непрерывности уместно, когда отсутствуют законные основания (предпосылки) к ликвидации аудируемого лица или прекращения его деятельности.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий или ошибок, и составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение.

Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, аудиторская организация применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

Описание аудита:

– мы оценили риски существенного искажения бухгалтерской отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий;

– мы разработали и выполнили аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками;

– мы получили аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения;

– мы обратили внимание на тот факт, что риск необнаружения существенных искажений бухгалтерской отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;

– мы получили понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы;

– мы оценили надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок в бухгалтерском учете и соответствующего раскрытия информации в бухгалтерской отчетности;

– мы оценили правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств сделали вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. При этом мы сделали выводы на основании аудиторских доказательств, полученных до даты подписания настоящего аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;

– мы оценили общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляли информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, и доводили до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объемах и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставили лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что нами были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и довели до их сведения информацию обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости.

Аудитор, проводивший аудит – Анисович Александр Владимирович, директор ОДО «ПРОМАУДИТ». Квалификационный аттестат аудитора № 0000001 от 1 октября 2002 года без ограничения срока действия, выдан Министерством финансов Республики Беларусь

Информация об аудиторской организации

Наименование: общество с дополнительной ответственностью «ПРОМАУДИТ».

Место нахождения: 220090, г. Минск, ул. Кольцова, д. 39, корп. 1, помещение 7Н.

Сведения о государственной регистрации: 31 октября 2000 года, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 100073476.

Дата подписания аудиторского заключения: 22 марта 2019 года.

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь.

Годовая отчетность и аудиторское заключение в полном объеме размещены на сайте – http://maxirenta.by/company/raskrytie-informatsii/

ОАО «ЭЛЕГАНТ» г. Жодино УНП 600039318
222161, г. Жодино пр. Ленина,22

Бухгалтерский баланс
на 31 декабря 2018 года (тыс. рублей).

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 20167года
1	2	3	4
1. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
основные средства	110	622	615
Нематериальные активы	120	-	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
В том числе: инвестиционная недвижимость	131	-	-
Предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
Прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	3 966	1 318
Долгосрочные финансовые вложения	150	1 097	1 802
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу 1	**190**	**5 685**	**3 735**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
запасы	210	185	80
В том числе: материалы	211	118	12
Животные на выращивании и откорме	212	-	-
Незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	67	68
товары отгруженные	215	-	-
Прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
расходы будущих периодов	230	2	1
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	446	80
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	283	129
Краткосрочные финансовые вложения	260	128	118
Денежные средства и их эквиваленты	270	55	306
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**1 099**	**714**
БАЛАНС	**300**	**6 784**	**4 449**
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
уставный капитал	410	8	8
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
резервный капитал	440	1	1
добавочный капитал	450	495	495
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	883	869
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**1 387**	**1 373**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	**510**	**4 426**	**-**
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	**520**	**-**	**-**
Отложенные налоговые обязательства	530	-	**-**
Доходы будущих периодов	540	-	**-**
Резервы предстоящих платежей	550	-	**-**
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	**-**
ИТОГО по разделу IV	**590**	**4 426**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
краткосрочные кредиты и займы	610	263	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	2 886
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	708	188
В том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	21	-
по авансам полученным	632	57	52
по налогам и сборам	633	75	6
по социальному страхованию и обеспечению	634	2	1
по оплате труда	635	79	17
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям)	637	-	-
прочим кредиторам	638	474	112
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	2
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**971**	**3 076**
БАЛАНС	**700**	**6 784**	**4 449**

Отчет о прибылях и убытках
за январь – декабрь 2018 г. (тыс. руб.)

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	**1 021**	**883**
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	**(85)**	**(65)**
Валовая прибыль (010-020)	030	**936**	**818**
Управленческие расходы	040	**(364)**	**(449)**
Расходы на реализацию	050	**-**	**-**
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, услуг (030-040-050)	060	**572**	**369**
Прочие доходы по текущей деятельности	070	**133**	**72**
Прочие расходы по текущей деятельности	080	**(257)**	**(199)**
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	**448**	**242**
Доходы по инвестиционной деятельности	100	**980**	**29**
В том числе: Доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	**16**	**-**
Доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	**939**	**-**
Проценты к получению	103	**25**	**27**
Прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	**-**	**2**
Расходы по инвестиционной деятельности	110	**(948)**	**(1)**
В том числе: Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	**(10)**	**-**
Прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	**(938)**	**(1)**
Доходы по финансовой деятельности	120	**306**	**-**
В том числе: курсовые разницы от перерасчета активов и обязательств	121	**303**	**-**
прочие доходы по финансовой деятельности	122	**3**	**-**
Расходы по финансовой деятельности	130	**(711)**	**(157)**
В том числе: проценты к уплате	131	**(368)**	**(157)**
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	**(341)**	**-**
прочие расходы по финансовой деятельности	133	**(2)**	**-**
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	**(373)**	**(129)**
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	**75**	**113**
Налог на прибыль	160	**(70)**	**(44)**
Изменение отложенных налоговых активов	170	**-**	**-**
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	**-**	**-**
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли	190	**-**	**-**
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли	200	**-**	**-**
Чистая прибыль (убыток)	210	**5**	**69**
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	**-**	**-**
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль	230	**-**	**-**
Совокупная прибыль (убыток)	240	**5**	**69**
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	**1**	**1**
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	**1**	**1**

Отчет о движении денежных средств
за январь – декабрь 2018 г. (тыс. руб.)

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
Движение денежных средств по текущей деятельности			
Поступило денежных средств – всего	020	**1 744**	**1 435**
В том числе: от покупателей продукции, товаров, заказчиков работ, услуг	021	**1 722**	**1 435**
от покупателей материалов и других запасов	022	**3**	**-**
роялти	023	**-**	**-**
Прочие поступления	024	**19**	**-**
Направлено денежных средств – всего	030	**(1 565)**	**(1 032)**
В том числе: на приобретение запасов, работ, услуг	031	**(1 086)**	**(540)**
на оплату труда	032	**(189)**	**(251)**
на уплату налогов сборов	033	**(133)**	**(162)**
на прочие выплаты	034	**(157)**	**(79)**
Результат движения денежных средств по текущей деятельности	040	**179**	**403**
Движение денежных средств по инвестиционной деятельности			
Поступило денежных средств – всего	050	**37**	**72**
В том числе: от покупателей основных средств, нематериальных активов и других	051	**17**	**-**
Возврат предоставленных займов	052	**-**	**58**
Доходы от участия в уставном фонде других организаций	053	**-**	**-**
Проценты	054	**20**	**14**
Прочие поступления	055	**-**	**-**
Направлено денежных средств – всего	060	**(2 992)**	**(1 883)**
В том числе: на приобретение и создание основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	061	**(2 759)**	**(1 230)**
на предоставление займов	062	**-**	**(1)**
на вклады в уставный капитал других организаций	063	**(233)**	**(652)**
прочие выплаты	064	**-**	**-**
Результат движения денежных средств по инвестиционной деятельности	070	**(2 955)**	**(1 811)**
Движение денежных средств по финансовой деятельности			
Поступило денежных средств – всего	080	**3 864**	**1 682**
В том числе: кредиты и займы	081	**2 925**	**1 682**
От выпуска акций	082	**-**	**-**
Вклады собственника имущества (учредителей, участников)	083	**-**	**-**
Прочие поступления	084	**939**	**-**
Направлено денежных средств – всего	090	**(1 339)**	**(46)**
В том числе: на погашение кредитов и займов	091	**(1 051)**	**-**
на выплаты дивидендов и других доходов от участия в уставном фонде	092	**-**	**-**
на выплаты процентов	093	**(270)**	**(46)**
На лизинговые платежи	094	**(18)**	**-**
Прочие выплаты	095	**-**	**-**
Результат движения денежных средств по финансовой деятельности	100	**2 525**	**1 636**
Результат движения денежных средств по текущей, инвестиционной и финансовой деятельности	110	**(251)**	**228**
Остаток денежных средств и эквивалентов денежных средств на 31.12.2017 г.	120	**306**	**78**
Остаток денежных средств и эквивалентов денежных средств на 31.12.2018 г.	130	**55**	**306**
Влияние изменений курсов иностранных валют	140	**-**	**-**

Отчет об изменении собственного капитала
за январь – декабрь 2018 г. (тыс. руб.)

Наименование показателей	Код строки	Уставный капитал	Неоплаченная часть уставного капитала	Собственные акции (доли в уставном капитале)	Резервный капитал	Добавочный капитал	Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	Чистая прибыль (убыток)	Итого
Остаток на **31.12.2016 г.**	010	**8**	-	-	**1**	**495**	**800**	-	**1 304**
Корректировки в связи с изменением учетной политики	020	-	-	-	-	-	-	-	-
Корректировки в связи с исправлением ошибок	030	-	-	-	-	-	-	-	-
Скорректированный остаток на **31.12.2016 г.**	040	**8**	-	-	**1**	**495**	**800**	-	**1 304**
За январь – декабрь 2017 года увеличение собственного капитала – всего	050	-	-	--	-	-	**69**	-	**69**
В том числе: чистая прибыль	051	-	-	-	-	-	**69**	-	**69**
Переоценка долгосрочных активов	052	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходы от прочих операций, не включаемые в чистую прибыль (убыток)	053	-	-	-	-	-	-	-	-
Выпуск дополнительных акций	054	-	-	-	-	-	-	-	-
Увеличение номинальной стоимости акций	055	-	-	-	-	-	-	-	-
Вклады собственника имущества (учредителей, участников)	056	-	-	-	-	-	-	-	-
реорганизация	057	-	-	-	-	-	-	-	-
Уменьшение собственного капитала – всего	060	-	-	-	-	-	-	-	-
В том числе: убыток	061	-	-	-	-	-	-	-	-
Переоценка долгосрочных активов	062	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходы от прочих операций, не включаемые в чистую прибыль (убыток)	063	-	-	-	-	-	-	-	-
Уменьшение номинальной стоимости акций	064	-	-	-	-	-	-	-	-
Выкуп акций (долей в уставном капитале)	063	-	-	--	-	-	-	-	-
Дивиденды и другие доходы от участия в уставном капитале	066	-	-	-	-	-	-	-	-
реорганизация	067	-	-	-	-	-	-	-	-
Изменение уставного капитала	070	-	-	-	-	-	-	-	-
Изменение резервного капитала	080	-	-	-	-	-	-	-	-
Изменение добавочного капитала	090	-	-	-	-	-	-	-	-
Остаток на **31.12.2017 г.**	100	**8**	-	-	**1**	**495**	**869**	-	**1 373**
Остаток на **31.12.2017 г.**	110	**8**	-	-	**1**	**495**	**869**	-	**1 373**
Корректировки в связи с изменением учетной политики	120	-	-	-	-	-	-	-	-
Корректировки в связи с исправлением ошибок	130	-	-	-	-	-	-	-	-
Корректировки на сумму разниц от пересчета активов и обязательств в эквиваленте на 31.12.2017 г.	131	-	-	-	-	-	-	-	
Скорректированный остаток на **31.12.2017 г.**	140	**8**	-	-	**1**	**495**	**869**	-	**1 373**
За январь – декабрь 2018 года Увеличение собственного капитала – всего	150	-	-	-	-	-	**42**	-	**42**
В том числе: чистая прибыль	151	-	-	-	-	-	**5**	-	**5**
Переоценка долгосрочных активов	152	-	-	-	-	-	-	-	-
Доходы от прочих операций, не включаемые в чистую прибыль (убыток)	153	-	-	-	-	-	-	-	-
Выпуск дополнительных акций	154	-	-	-	-	-	-	-	-
Увеличение номинальной стоимости акций	155	-	-	-	-	-	-	-	-
Вклады собственника имущества (учредителей, участников)	156	-	-	-	-	-	-	-	-
реорганизация	157	-	-	-	-	-	-	-	-
Переоценка задолженности по аренде и займам, выраженная в валюте	158	-	-	-	-	-	**37**	-	**37**
Уменьшение собственного капитала – всего	160	-	-	-	-	-	**(28)**	-	**(28)**
В том числе: убыток	161	-	-	-	-	-	-	-	-
Переоценка долгосрочных активов	162	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходы от прочих операций, не включаемые в чистую прибыль (убыток)	163	-	-	-	-	-	-	-	-
Уменьшение номинальной стоимости акций	164	-	-	-	-	-	-	-	-
Выкуп акций (долей в уставном капитале)	165	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденды и другие доходы от участия в уставном капитале организации	166	-	-	-	-	-	-	-	-
реорганизация	167	-	-	-	-	--	-	-	-
Переоценка задолженности по аренде и займам, выраженная в валюте	168	-	-	-	-	-	**(28)**	-	**(28)**
Изменение уставного капитала	170	-	-	-	-	-	-	-	-
Изменение резервного капитала	180	-	-	-	-	-	-	-	-
Изменение добавочного капитала	190	-	-	-	-	-	-	-	-
Остаток **на 31.12.2018 г.**	200	**8**	-	-	1	**495**	**883**	-	**1 387**

Информация об открытом акционерном обществе и его деятельности
по состоянию на 01.01.2019 года

Доля государства в уставном фонде – нет			
Количество акционеров, всего 42, в том числе юридических лиц – 7, из них нерезидентов Республики Беларусь – 1, физических лиц – 35, из них нерезидентов Республики Беларусь – нет			
Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения: применяется Регламент работы Общества с реестром владельцев ценных бумаг, Положение об аффилированных лицах Общества			
Показатель	**Единица измерения**	**За отчетный период**	**За аналогичный период прошлого года**
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	**0**	**0**
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	**0**	**0**
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	**0**	**0**
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа__	рублей	**0**	**0**
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа__	рублей	**0**	**0**
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	**0**	**0**
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа_	рублей	**0**	**0**
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа_	рублей	**0**	**0**
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	**-**	**-**
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	**-**	**-**
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	-	-
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	**16,76**	**16,59**
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	**0**	**0**
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	**1021**	**883**
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы, расходы на реализацию	тысяч рублей	**449**	**514**
Прибыль (убыток) до налогообложения, всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	**75**	**113**
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	**572**	**369**
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	**(124)**	**(127)**
прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	тысяч рублей	**(373)**	**(129)**
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода), прочие платежи, исчисляемые из прибыли(дохода)	тысяч рублей	**70**	**44**
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	**5**	**69**
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	**883**	**869**
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	**0**	**0**
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	**0**	**0**
Среднесписочная численность работающих	человек	**9**	**10**

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: **сдача внаем собственного недвижимого имущества –100 %.**

Дата проведения годового общего собрания акционеров – **20 марта 2019 года**.

Управляющий ОАО «Элегант» М. Г. Самусевич

Главный бухгалтер И. С. Филиппович

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

ОАО «Элегант», Жодино
Управляющему –
индивидуальному
предпринимателю
Самусевич М. Г.

Аудиторское мнение

Информация об аудируемом лице:
Дата и номер регистрации: 20.01.2001, № 36.
Адрес: 222161 Минская область, г. Жодино, пр-т Ленина, 22.
УНП 600039318.
E-mail: Elegant_Zhodino@tut.by.
Info4elegant@gmail.com.
Почтовый адрес: 222161 Минская область, г. Жодино, пр-т Ленина, 22.
Тел./факс 8 (01775) 9 43 74.

Мы провели аудит годовой бухгалтерской отчетности организации ОАО «Элегант», состоящей из бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2018 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, примечаний к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение организации ОАО «Элегант» по состоянию на 31 декабря 2018 года, финансовые результаты ее деятельности и изменение ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и Национальных правил аудиторской деятельности. Наши

К@нтыненты

ЗАЛАТЫ БІЗУН

Што адбываецца ў Брунеі?

У султанаце Бруней днямі ўступілі ў сілу папраўкі ў заканадаўства, заснаваныя на правілах шарыяту. Цяпер за шлюбную здраду або аднаполыя адносіны належыць смяротнае пакаранне праз збіццё камянямі або бізуном. Крадзеж караецца адсячэннем рукі, паўторнае адпаведнае правапарушэнне — нагі. Пры гэтым для таго, каб абвінаваціць чалавека ў злачынстве, дастаткова паказанняў чацвярых мусульман. Аднаполыя адносіны і раней былі па-за законам у пераважна ісламскай краіне, але гэта дасюль каралася турэмным тэрмінам. Акрамя таго, за розныя правапарушэнні будзе прымяняцца публічная лупцоўка. Выкананне пакаранняў плануецца праводзіць публічна — у прысутнасці ўсіх ахвотных. Мяркуецца, што дзейнічаць законы шарыяту будуць толькі ў дачыненні да мусульман, якія складаюць дзве трэці з амаль 450 тысяч грамадзян султаната. З уступленнем у сілу радыкальных паправак Бруней стаў першай краінай у Паўднёва-Усходняй Азіі, дзе законы шарыяту пачалі дзейнічаць на нацыянальным узроўні. Назіральнікі кажуць, што гэтая дзяржава паступова ператвараецца ў «азіяцкую Саудаўскую Аравію». Куды ж рушыць адна з найбагацейшых краін свету?

КАМБІНАЦЫЯ СУЛТАНА АМАРА

Калісьці на астравах Малайскага архіпелага існавала больш за сотню каралеўстваў, султанатаў і іншых васальных дзяржаў. Сёння застаўся толькі султанат Бруней. Цяпер ён лічыцца адной з самых невялікіх дзяржаў свету, а ў XIV стагоддзі быў магутнай марской дзяржавай. Рэзідэнцыя султана знаходзілася ў Ката-Бату на рацэ Бруней. У пачатку XV стагоддзя сюды прыбыў Шарыф Алі — нашчадак прарока Мухамеда. Менавіта тады тут прынялі мусульманства. А ў XVI стагоддзі ўлада султана распаўсюдзілася на шырокую тэрыторыю, уключаючы паўночна-заходняе ўзбярэжжа вострава Калімантан, які сёння называецца Барнэа, і многія з астравоў у паўднёвай частцы Філіпінскага архіпелага. Першымі еўрапейцамі, якія наведалі Бруней, сталі ўдзельнікі экспедыцыі Фернана Магелана, якія ў 1521 годзе кінулі якары сваіх караблёў у мясцовай гавані. Захаваліся і пісьмовыя сведчанні тых часоў. У іх, у прыватнасці, апісваюцца моц і багацце султана, а таксама яго прыкметны ўплыў на ўвесь рэгіён.

Як незалежная дзяржава Бруней існуе не так даўно — усяго 35 гадоў. Пратэктарат Вялікабрытаніі афіцыйна быў адменены толькі 1 студзеня 1984-га. Тады на карце свету і з'явілася Негара Бруней Дарусалам. Ад «каралевы мораў» султанат адкалоўся ледзь не пазней за ўсе іншыя часткі некалі велізарнай Брытанскай імперыі. Заслуга манархаў — захаванне Брунея як незалежнай дзяржавы.

— Гэта была шматходовая камбінацыя султана Амара Алі (бацькі цяперашняга султана. — **Рэд.**) і яго сына: адцягванне як мага даўжэй абвяшчэння незалежнасці, — растлумачыў mk.ru Сяргей Пляханаў, аўтар шэрагу кніг, прысвечаных сусветным лідарам, які

асабіста сустракаўся з брунейскім манархам. — Тут мы бачым адзін з рэдкіх выпадкаў у гісторыі, калі пратэктарат прымусіў дзяржаву-пратэктар (у дадзеным выпадку Вялікабрытанію) служыць сваім інтарэсам. Гэта значыць, Брытанію выкарыстоўвалі як парасон палітычны, ваенны, які не дазволіў суседзям «зжэрці» Бруней. І зацяжка з абвяшчэннем незалежнасці была выкліканая тым, што краіне трэба было падрыхтаваць кадры — ваенныя, кіраўніцкія, дыпламатычныя. Калі б Бруней выйшаў з брытанскай арбіты яшчэ ў 1963 годзе, то ён, вядома, не быў бы гатовы і яго «праглынулі» б суседзі.

БАГАТАЯ ЖЫЛА

У 1963 годзе каля берагоў Брунея выявілі першыя шэльфавыя радовішчы нафты. Адбылося насамрэч казачнае ўзбагачэнне: за дзесяцігоддзе даход дзяржавы ад продажу вуглевадароднай сыравіны вырас з 277 млн да 9,7 млрд долараў. У 2012 годзе часопіс Forbes паведаміў, што багаты на нафту і газ Бруней, які ўтульна размясціўся на паўночным захадзе вострава Барнэа, увайшоў у пяцёрку самых багатых краін свету. Дзяржава экспартуе нафту з 1970-х гадоў (сёння каля 90 працэнтаў бюджэту забяспечваюць даходы ад продажу чорнага золата). Менавіта тады сюды прыйшла сусветна вядомая кампанія Shell. Бруней нават жартам празвалі Shellfare state («дзяржава ўсеагульнага дабрабыту за кошт Shell», па аналогіі з welfare state — «дзяржава ўсеагульнага дабрабыту»).

Ад нафтавага буму выйгралі мясцовыя жыхары, якія атрымалі шмат прэферэнцый, што з'явіліся з невычэрпным патокам грошай, якія лінулі ў краіну. Гадавы даход на душу насельніцтва ў гэтай краіне перавышае 20 тысяч долараў. Султанат не звяртаецца да знешніх пазык, мае шматмільярдную «падушку бяспекі» — фінансавыя рэзервы. Дарэчы, Бруней стаў першай краінай у Паўднёва-Усходняй Азіі, дзе з'явілася каляровае тэлебачанне. Цяперашні ўзровень дабрабыту кожнай брунейскім сям'і даволі высокі — яно і зразумела, бо нафтагазавыя даходы невялікага султаната прывялі да росквіту сацыяльнай сферы, дазволілі ўкараніць бясплатную адукацыю (у тым ліку права на навучанне за мяжой) і ахову здароўя. Брунейцы не плацяць падаходны падатак, актыўна карыстаюцца беспрацэнтнымі пазыкамі. Акрамя таго (спецыфіка ісламскай манархіі), дзяржава аплачвае традыцыйнае штогадовае паломніцтва (хадж) у Мекку. Так што адно з самых суровых пакаранняў для падданых султана — пазбаўленне грамадзянства.

Кажучы аб невялікім Брунеі, можна звярнуцца да формулы «памер не мае значэння»: краіна вядзе актыўную знешнюю палітыку, перш за ўсё на рэгіянальным узроўні. Брунейскае багацце канвертуецца ў палітычны ўплыў, сцвярджае Сяргей Пляханаў. Султанат — член ААН, Асацыяцыі дзяржаў Паўднёва-Усходняй Азіі (АСЕАН), Арганізацыі ісламскага супрацоўніцтва і Руху недалучэння. Бруней вельмі актыўна наладжвае адносіны з Кітаем — за апошнія гады султан неаднаразова сустракаўся з кіраўнікамі КНР. У манарха выдатныя адносіны з Японіяй. І наогул, як адзначаюць эксперты, султан праводзіць па-сапраўднаму шматвектарную палітыку.

МАДЭЛЬ ДЛЯ ЗБОРКІ

72-гадовы Хасанал Болкіях кіруе краінай больш чым паўстагоддзя. Ён скончыў інстытут «Вікторыя» ў Куала-Лумпуры (Малайзія) і Каралеўскую ваенную акадэмію ў Сандхёрсце (Вялікабрытанія). З 1964 года — наследны прынц, султанам абвешчаны 5 кастрычніка 1967-га. З 1984 года — таксама прэм'ер-міністр, міністр фінансаў і міністр абароны Брунея. Лічыцца самым багатым манархам у свеце: у 2010 годзе яго асабісты капітал ацэньваўся ў $20 млрд. Пабудаваны ў 1984-м для султана палац Нурул Іман мае плошчу 200 тысяч кв. метраў, налічвае 1788 пакояў, 257 ванных, у ім ёсць парадная зала на 5000 чалавек, мячэць умяшчальнасцю 1500 чалавек, гараж на 110 машын.

Сёння Хасанал Болкіях па-ранейшаму адчувае сябе на троне ўпэўнена, а вось казаць пра стабільнасць у дзяржаве цяпер, на жаль, не выпадае. Перад султанам цяпер стаіць задача замены старой мадэлі развіцця краіны на новую. Зрабіць гэта будзе няпроста, таму што ў Брунеі хапае праціўнікаў рэформаў. Яны прапануюць пацярпець да наступнага нафтавага буму, пасля якога ўсё вернецца на кругі свая і ў Брунеі зноў наступіць залаты век.

«Цэны на нафту абудзілі брунейцаў, — адзначыў kommersant.ru Мустафа Ізудзін, супрацоўнік сінгапурскага Інстытута Юсофа Ісхака, — і парушылі іх глыбокі сон. З'явіліся сур'ёзныя праблемы, якія неабходна вырашаць. Ніхто не прадракае брунейскай манархіі хуткую гібель, але прыродныя рэсурсы султаната моцна скарачыліся». У пэўнай меры такі песімізм апраўданы. Некалькі гадоў таму, падчас імклівага змяншэння цэн на вуглевадароды Брунею, як і шэрагу іншых нафтаздабываючых краін, прадракалі ледзь не банкруцтва. Вядома ж, у султанаце разумеюць, што неабходна злезці з «нафтагазавай іголкі». І як мага хутчэй стварацца дынамічную і самадастатковую эканоміку. Паводле прагнозных даследаванняў BP World Energy Outlook, нафта ў краіне скончыцца да 2035 года.

Брунейскія ўлады, вядома, спрабуюць адэкватна рэагаваць на пагаршэнне сітуацыі ў эканоміцы. Яны ўвялі субсідыі для здыму жылля, субсідавалі ахову здароўя і шэраг спажывецкіх тавараў. Аднак маладое пакаленне брунейцаў выдатна разумее, што ўжо ніколі не будзе, як іх бацькі, атрымліваць пенсіі памерам 5 тыс. брунейскіх долараў ($3650) у месяц. Урад за апошнія гады неаднаразова скарачаў выдаткі і, напэўна, працягне гэта рабіць. На пытанне журналістаў, ці не перашкодзілі нафтадолары развіццю брунейскай эканомікі і прадпрымальнасці брунейцаў, міністр энергетыкі Брунея Махамад Ясмін Бін Умар адказаў: «Вядома, перашкодзілі. Гэта вынік стадоларавых цэн на нафту».

Урад спрабуе дыверсіфікаваць эканоміку і заахвочвае развіццё прыватнага бізнесу, спрабуе зрабіць Бруней прывабным для Токіа і іншых фінансавых сталіц, а таксама завабіць у краіну турыстаў. Зрэшты, пакуль ні адна з гэтых спроб асабліваму поспехам не ўвянчалася. Асабліва дрэнна ідуць справы з замежнымі турыстамі. Адсутнасць начных клубаў і забарона на алкаголь адпужваюць падарожнікаў. Яшчэ ў канцы 1990-х аўстралійскі пісьменнік Чарлз Джэймс так ахарактарызаваў султанат: «Больш сумным месцам, чым Бруней, можа быць хіба што глухая брытанская вёска ў самы разгар зімы».

ШЧЫТ СУПРАЦЬ ГЛАБАЛІЗАЦЫІ

На фоне праблем у эканоміцы краіна і ўзяла курс на ісламізацыю. Пра намер зрабіць больш жорсткім крымінальнае заканадаўства султан Болкіях упершыню абвясціў яшчэ ў 1996 годзе. А пра больш канкрэтныя тэрміны змяненняў у прававой сістэме дзяржавы стала вядома ў кастрычніку 2013 года. Найвышэйшым указам Хасанал Болкіях абвясціў аб тым, што з 1 мая 2014 года на ўсёй тэрыторыі султаната Бруней уступаюць у сілу законы шарыяту. Прычым меркавалася, што ўводзіцца яны будуць паступова, у тры фазы, паведаміла Brunei Times. Такое рашэнне султан растлумачыў тым, што законы шарыяту зыходзяць ад Алаха, з'яўляюцца найбольш правільнымі і «здольныя гарантаваць справядлівасць і дабрабыт для ўсіх». Ён адзначыў, што яго ўрад не чакае разумення з боку іншых людзей, будзе дастаткова, калі яны будуць паважаць яго нацыю. Дарэчы, самі падданыя да ўвядзення суровых законаў паставіліся з разуменнем, тым больш што манарх растлумачыў: «Іслам — гэта шчыт супраць глабалізацыі». «Рэжым усё больш імкнецца легітымізавацца як тэакратычны і апелюе да кансерватыўнай ісламскай ідэалогіі», — заўважыла «Бі-бі-сі» Брыджыт Уэлш, эксперт па Паўднёва-Усходняй Азіі з амерыканскага ўніверсітэта Джона Кэбата.

Афіцыйна пераход да шарыяцкага заканадаўства адбыўся сёлета ў красавіку і выклікаў вялікую крытыку па ўсім свеце. Аднак улады султаната працягваюць стаяць на сваім. У заяве ўрада адзначаецца, што «Бруней — гэта суверэнная, ісламская і цалкам незалежная краіна, якая мае права ўводзіць любыя законы». Паводле ацэнкі амерыканскага часопіса Oil and Gas Journal, Бруней знаходзіцца на чацвёртым месцы ў рэгіёне па запасах нафты. Асноўную частку энерганосьбітаў султанат экспартуе азіяцкім пакупнікам. Сёлета кітайская Zhejiang Hengyi Group плануе адкрыць у Брунеі НПЗ і нафтахімічны комплекс магутнасцю ў 148 тысяч бараляў у дзень. Як заўважаюць аналітыкі, патэнцыйна Бруней можа канчаткова разгарнуць сваю эканоміку ў бок Кітая, калі Захад працягне яго крытыкаваць ці вырашыць увесці санкцыі.

Захар БУРАК.

НАВІГАТАР

У свеце жывёл

РЭСЛІНГ З ВАСЬМІНОГАМ

Незвычайная і жорсткая забава існавала ў ЗША ў сярэдзіне XX стагоддзя

Спорт не заўсёды бывае разумным. Напрыклад, у Англіі ладзіліся чэмпіянаты па кіданні лісіц — жывёлы ўзнімаліся ўгору пад захопленыя крыкі натоўпу.

У Амерыцы забаўляліся па-свойму. Папулярны спорт сярэдзіны XX стагоддзя — барацьба з васьміногам. Спаборніцтвы нават транслявалі па тэлебачанні. На ўзбярэжжы ўсталёвалі трыбуны для гледачоў. Не рады былі толькі васьміногі, якія часцей за ўсё гінулі.

Дзіўны від спорту

Упершыню свет даведаўся пра гэткі «спорт» у 1949 годзе: у амерыканскім часопісе з'явілася нататка, у якой аўтар расказваў аб сваім незвычайным хобі. Ён таксама адзначаў, што тэхніку пераняў у сапраўдных паляўнічых на васьміногаў на востраве Таіці. Артыкул Вільмона Менарда прагрымеў на ўсю краіну, і людзі ўсур'ёз зацікавіліся жорсткай забавай. Простыя правілы і азарт імкліва павялічвалі папулярнасць спаборніцтва, прычым да такой ступені, што аднойчы быў праведзены сусветны чэмпіянат.

Асаблівы від адзінаборства

Пік папулярнасці забавы прыйшоўся на 1960 год. Асабліва спорт палюбіўся на заходнім узбярэжжы ЗША. Правілаў у змаганні было няшмат. Дайверы апускаліся ў прыбярэжныя зоны і выцягвалі на бераг васьміногаў. Перамагала тая каманда ці ўдзельнік, чый «працаўнік» быў большы. Пасля нападзення чалавека жывёла, што натуральна, праяўляла агрэсію. Але супраціўленне малюска толькі дадавала відовішчнасці гэтаму дзейству.

З 1960 года ў ЗША праводзіліся штогадовыя чэмпіянаты па барацьбе з васьміногамі. Кожны год каля пяці тысяч фанатаў прыбывала паназіраць за воднымі баталіямі. Акрамя таго, спаборніцтвы транслявалі па тэлебачанні. Арганізатары зарабілі на жорсткай забаве велізарныя грошы.

У 1963 годзе адбыўся чэмпіянат, які ўвайшоў у гісторыю як самы буйны. Колькасць удзельнікаў склала 111 чалавек. У той дзень на бераг выцягнулі 25 васьміногаў, самы вялікі важыў 26 кілаграмаў. Аднак такія істоты — далёка не мяжа.

На заходнім узбярэжжы сустракаліся васьміногі вагой і звыш 50 кілаграмаў.

Тэхніка барацьбы

На міжнародных чэмпіянатах усе дайверы насілі маскі. «Дзікія» спаборніцтвы праводзіліся без выкарыстання абсталявання. Гэта падкрэслівала ступень рызыкі, якую адчуваў нырэц. У 1973 годзе мужчына па імені О'Рурк вынайшаў незвычайны спосаб лоўлі васьміногаў. На справу ён адпраўляўся разам з партнёрам. Пры гэтым сам Рурк гуляў ролю прынады. Ён апускаўся ў ваду і «прывабліваў» васьмінога. Пасля гэтага жывёла шчыльна яго абхапляла. О'Рурк падаваў сігнал і партнёр выцягваў яго, натуральна разам з васьміногам. Такі падыход таксама цалкам падыходзіў для «дзікіх» спаборніцтваў. Аднак афіцыйныя праводзіліся па замацаваным рэгламенце.

Што чакала васьміногаў?

Афіцыйныя спаборніцтвы праходзілі без ахвяр на сушы. Удзельнікі лавілі жывёлу, пазбаўлялі яе магчымасці рухацца і ўзважвалі. Затым васьміног адпраўляўся назад у ваду. Аднак жывёла ўсё адно гінула з-за стрэсу і атрыманых траўмаў. Сабратам з «дзікіх» спаборніцтваў шанцавала яшчэ менш.

На неафіцыйных спаборніцтвах васьміногі гінулі на сушы. Часцей за ўсё пасля лоўлі іх з'ядалі. Часам жывёл перадавалі заапаркам. Таксама пераможца меў права забраць васьміногa сабе для акварыума.

Вядома, забаву забаранілі. У 1976 годзе выйшаў закон, які накладаў табу на такую «барацьбу». Спыніць цкаванне васьміногаў улады прымусіла грамадскасць. Прыкладна ў сямідзясятых гадах XX стагоддзя пачаў набіраць сілу рух «зялёных». Дадаткова дакументальныя фільмы Кусто раскрылі сапраўдную прыроду васьміногаў. Жывёлы, якіх раней лічылі небяспечнымі і неразумнымі, аказаліся вельмі кемлівымі прадстаўнікамі марской фаўны.

Чалавек

СТАРАСЦЬ З ГАЛАВЫ

Да якога ўзросту мозг вырабляе новыя нейроны?

Група навукоўцаў з некалькіх інстытутаў Іспаніі знайшла доказы нейрагенезу (з'яўлення новых нейронаў) у мозгу людзей аж да глыбокай старасці. У сваім артыкуле, апублікаваным у часопісе Nature Medicine, група апісвае даследаванні мозга нядаўна памерлых людзей і свае знаходкі. Пра тое, да якога ўзросту мозг нараджае новыя нейроны, навукоўцы спрачаліся на працягу некалькіх апошніх гадоў — як і пра тое, у якіх частках мозга гэта адбываецца.

Шматлікія даследаванні ў гэтай галіне былі сканцэнтраваныя на гіпакампе, таму што гэтая частка мозга больш за ўсё ўцягнутая ў захоўванне ўспамінаў — логіка падказвае, што новыя ўспаміны без новых нейронаў не змогуць абысціся, іх трэба будзе дзесьці захоўваць. Акрамя таго, гіпакамп з'яўляецца адной са структур галаўнога мозга, якая пашкоджваецца з прычыны хвароб, якія «рабуюць памяць», накшталт Альцгеймера. У мінулым годзе міжнародная група навукоўцаў прыйшла да высновы, што нейрагенез спыняецца ў гіпакампа пасля дзяцінства. У сваёй новай працы навукоўцы паведамляюць пра тое, што даказалі адваротнае: на самай справе нейрагенез працягваецца аж да глыбокай старасці.

Папярэднія даследаванні паказалі, што на ранніх этапах развіцця нейроны змяшчаюць бялок даблкарцін, які можна ўбачыць пад мікраскопам. Даследаванні ў Іспаніі ў значнай меры абапіраліся на гэтую інфармацыю. Навукоўцы вывучылі трупы нядаўна памерлых людзей (на працягу 10 гадоў пасля смерці) і вывучылі іх пад мікраскопам на наяўнасць прыкмет даблкарціну.

Яны паведамляюць, што знайшлі шматлікія прыклады клетак з даблкарцінам, якія паказалі, што рост новых нейронаў адбываўся ў мозгу людзей, якія памерлі ва ўзросце ад 43 да 87 гадоў. Што характэрна, гэтыя ж выпрабаванні праводзіліся і на людзях, у якіх была хвароба Альцгеймера, і прыкладаў нейрагенезу было вельмі мала. Гэта дазваляе выказаць здагадку, што хвароба не толькі пазбаўляе людзей старых успамінаў, але і перашкаджае ім фарміраваць новыя.

Даследчыкі таксама адзначаюць, што выкарысталі больш строгі падыход да захавання трупаў, чым у папярэдніх работах, і гэта магло б растлумачыць розніцу ў выніках. Аднак пакуль канчатковага адказу на пытанне, да якога ўзросту мозг застаецца здольным фарміраваць новыя нейроны, няма — гэта толькі першы крок да ўдакладнення.

Тэхналогіі

ВАС ПАЗНАЮЦЬ У ТВАР

У Кітаі ў метро можна ездзіць без праязнога

Але гаворка зусім не пра бясплатны праезд. А пра ідэнтыфікацыю асобы па сістэме распазнання твару, якая сёння становіцца ўсё больш папулярнай.

Навукоўцы задумаліся: што, калі ўсталяваць такую сістэму ў месцы з вялікім патокам людзей, — напрыклад, у метро? Гэтую задумку рэалізавалі ў Кітаі, дзе жыхарам больш не прыйдзецца насіць з сабой праязны або грошы, каб праехаць у падземным транспарце. Зрэшты, у будучыні.

Тэсціраванне тэхналогіі пачалося ў горадзе Шэньчжэнь, дзе на адной са станцый з'явілася магчымасць аплаціць праезд... па адным толькі твары. Каб трапіць у метро, пасажырам дастаткова падысці да спецыяльных турнікетаў. На экране з'явіцца не толькі здымак твару, які пацвярджае асобу, але і таксама аналітыка паездак, у тым ліку працягласць знаходжання ў метро. Перад выкарыстаннем сістэмы неабходна зарэгістравацца і прывязаць спосаб аплаты, пасля чаго грошы будуць спісвацца аўтаматычна. Такі від «куплі праязнога» можа значна паскорыць пасажырапаток у метро, паколькі на аплату праезду будзе ісці значна менш часу.

У аснове сістэмы распазнання асоб ляжыць 5G-сетка ад Huawei, а таксама алгарытмы, з дапамогай якіх штучны інтэлект распазнае твары пасажыраў. Чаму выкарыстоўваюцца менавіта сеткі апошняга пакалення? Паводле слоў кіраўніцтва метрапалітэна, 5G робіць такі спосаб аплаты праезду значна больш эканамічным для горада. Вядома, пакуль сістэма працуе толькі на адной станцыі ў тэставым рэжыме, але ў будучыні плануецца ўкараніць распазнаванне твараў і на іншых пасажырскіх аб'ектах. Што будзе, калі сістэма памыліцца і замест аднаго чалавека распазнае іншага, не ўдакладняецца.

Кітай — адзін з наватараў у галіне распазнання твараў. Так, кожныя 30 секундаў сістэма фіксуе твары вучняў, якія знаходзяцца ў класных пакоях старшай школы № 11 у Ханчжоу. Задача тэхналогіі — вызначыць настрой кожнага навучэнца. Яна класіфікуе стан як шчаслівы, сярдзіты, напалоханы, збянтэжаны або засмучаны. Акрамя таго, сістэма фіксуе дзеянні навучэнцаў і разумее, калі яны пішуць, чытаюць, адказваюць выкладчыку, а калі спяць падчас заняткаў.

А вы ведалі, што?..

- Група студэнтаў Масачусецкага тэхналагічнага інстытута прыдумала тактыку, якая дазволіла ім атрымліваць даход у памеры 10—15 %, укладваючы па 600 тысяч долараў у білеты мясцовай латарэі WinAll. За пяць гадоў прадпрымальныя маладыя людзі здолелі зарабіць на гэтай латарэі восем мільёнаў.

- **Апельсін атрымаўся ў выніку скрыжавання памела і мандарына. Так што гэты самы папулярны цытрусавы фрукт з'яўляецца гібрыдам.**

- Смак, які асацыіруецца ў нас з колай, не мае амаль нічога агульнага са смакам арэха колы. У асноўным гэта змешванне смакаў ванілі, цытрусавых, карыцы і мускату.

- **Сутэнёры (напрыклад, у ЗША) звычайна начапляюць на сябе вялікую колькасць залатых упрыгажэнняў, набытых у ламбардзе, каб перазакласці іх у выпадку арышту, паколькі грошы падлягаюць канфіскацыі, а каштоўнасці — не.**

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблстрой» (продавец), в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве Колеснева Н. М. извещает о проведении 23 апреля 2019 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 10 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20 %), бел. руб.	Шаг аукциона – 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20 %), бел. руб.
	Условие продажи: 1. Претендент на покупку (победитель) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств, а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. **3.** Земельный участок под объект продажи **(лот № 1, 2, 3, 5)** будет выделен по заявке нового собственника, согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продаж прилагается). Возмещение затрат по выделению земельного участка под объект недвижимости возлагается на Покупателя (победителя аукционных торгов). **Примечание:** в соответствии с действующим Законодательством РБ (в части изменения подпункта 2.30 пункта 2 статьи 115 в Налоговом кодексе РБ с 1 января 2019 года) **реализация имущества осуществляется без учета НДС 20 %**			
	Местонахождение лотов №№ 1–13, 15–65: Гомельская обл., Чечерский р-н, г. Чечерск, ул. Советская, д. 42. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **325650100001000070** общей площадью **3,2777 га (право постоянного пользования). Целевое назначение земельного участка:** для содержания и обслуживания производственной базы			
1	**Капитальное строение с инв. № 324/С-5035** общей площадью **1 402,4** кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **административное здание. Капитальное строение с инв. № 324/С-8673** общей площадью **29,0** кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – **сторожка. Капитальное строение с инв. № 324/С-5037** общей площадью **322,6** кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание бытового помещения с двумя пристройками. Адрес:** Гомельская обл., Чечерский р-н, г. Чечерск, ул. Советская, д. 42. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 1 опубликован в газете «Звязда» от 20.02.2019 г. № 34 (28901)	**575 164,80**	28 758,24	57 516,48
2	**Капитальное строение с инв. № 324/С-5039** общей площадью **803,5** кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание мастерской с пристройками. Капитальное строение с инв. № 324/С-5045** общей площадью **614,6** кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное здание материального склада № 1 с пристройками. Капитальное строение с инв. № 324/С-5041** общей площадью **357,2** кв. м, назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, наименование – **одноэтажное кирпичное здание для ремонта и технического обслуживания автомобилей. Капитальное строение с инв. № 324/С-9410** общей площадью **44,7** кв. м, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – **здание гаража. Капитальное строение с инв. № 324/С-5040** общей площадью **557,0** кв. м, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – **одноэтажное кирпичное здание гаража. Капитальное строение с инв. № 324/С-9430** общей площадью **0,0** кв. м, назначение – сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства, наименование – **эстакада для автомашин.** Благоустройство базы (покрытие из ж/бетон., покрытие бетонное) (инв. №227). **Адрес:** Гомельская обл., Чечерский р-н, г. Чечерск, ул. Советская, д. 42	**399 690,00**	19 984,50	39 969,00
3	**Капитальное строение с инв. № 324/С-5038** общей площадью **392,4** кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание материального склада № 2 с навесом. Капитальное строение с инв. № 324/С-5044** общей площадью **40,7** кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции. Капитальное строение с инв. № 324/С-5042** общей площадью **423,1** кв. м, назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – **здание лесопильного цеха с пристройкой. Капитальное строение с инв. № 324/С-8791** общей площадью **0,0** кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – **навес к лесопильному цеху. Капитальное строение с инв. № 324/С-5043** общей площадью **415,7** кв. м, назначение – здание специализированное для производства строительных материалов, наименование – **одноэтажное кирпичное здание столярного цеха с пристройкой. Капитальное строение с инв. № 324/С-8671** общей площадью **65,0** кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – **компрессорная. Капитальное строение с инв. № 324/С-8790** общей площадью **33,0** кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – **сушилка с навесом. Капитальное строение с инв. № 324/С-8670** общей площадью **230,0** кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – **склад заполнителей РБУ. Капитальное строение с инв. № 324/С-5036** общей площадью **335,5** кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – **двухэтажное кирпичное здание растворобетонного узла с пристройкой.** Трансформатор ТМ 250 (инв. № 1049). Лесопильная рама вертикальная Р63-4Б-01 (инв. № 2138). Станок СР-4-20 рейсмусовый (инв. № 229). Универсальный круглопильный станок Ц6-2 (инв. № 401). Забор стройдвора бетонный сплошной (инв. № 53/2). **Адрес:** Гомельская обл., Чечерский р-н, г. Чечерск, ул. Советская, д. 42	**238 608,00**	11 930,40	23 860,80
4	**Грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 6303А5 СМБ 372 20**, кузов (рама) №Y3M6303A590001219, Y3BCMБ37290000153, 2009 года выпуска, рег. знак **АК 5505-3.** Генератор сварочный SDMO VX220/7.5 (инв. № 2068). Керносверлильная установка DR.SCHULZE BDK3 (инв. № 2108). Установка алмазного бурения HILTI DD-200 (инв. № 2135). Установка алмазного сверления V-Dril 255N (инв. № 916). Станок токарный 1А 616 (инв. № 1016)	**21 699,00**	1 084,95	2 169,90
5	**Автоматизированная РБУ АРМАТ 30К инв. № 2122.** Виброплита SPLITER HRC-60, инв. № 2121. Машина заглаживающая СО-170М, инв. № 2123. Виброрейка QGH 25/45, инв. № 2124. Компрессор с пневмоцилиндром СБ4/С100, инв. № 2145. Инженерные сети водоснабжения к АРБУ с инв. №2133. Инженерные сети электроснабжения к АРБУ с инв. № 2134. Виброрейка TSS MCD-1.2, инв. № 2146. Виброплита FVP122B, инв. № 2152. Генератор сварочный EP200X-HS, инв. № 2156. Виброплита FVP-20, инв. № 2190. Вибратор ВИ-1-16, инв. № 2192. Компрессор Super Tiger, инв. № 743. Установка для выдачи и перемешивания раствора У-324М, инв. № 876. Заглаживающая машина MASALTA MT36-4, инв. № 918а. Виброрейка QGH, инв. № 869. Виброрейка QGH, инв. № 873. Металлическая опалубка инв. № 8. **Капитальное строение с инв. №324/С-9431**, общей площадью **0,0** кв. м, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – **емкости для хранения цемента** (объем 43 куб. м инв. № 2083 (кол-во – 5 шт.))	**44 382,60**	2 219,13	4 438,26
6	Установка компрессорная К-25М (инв. № 2140)	**225,00**	11,25	22,50
7	**Линия производства тротуарной плитки инв. № 2167.** Пресс вибрационный М32-002, инв. № 2160. Пресс-форма ФВ-01Х, инв. № 2161. Пресс-форма ФВ-02Х, инв. № 2162. Пресс-форма ФВ-03Х, инв. № 2163. Площадка с тележкой для освобождения контейнера, инв. № 2164. Влагомер МГ-4, инв. № 2060. Кассетный контейнер инв. № 2169. Кассетный контейнер, инв. № 2170. Кассетный контейнер, инв. № 2171. Кассетный контейнер, инв. № 2172. Кассетный контейнер, инв. № 2173. Кассетный контейнер, инв. № 2174. Кассетный контейнер, инв. № 2175. Кассетный контейнер инв. № 2176. Кассетный контейнер инв. № 2177. Кассетный контейнер инв. № 2178. Кассетный контейнер, инв. № 2179. Кассетный контейнер, инв. № 2180. Кассетный контейнер, инв. № 2181. Кассетный контейнер, инв. № 2182	**33 998,40**	1 699,92	3 399,84
9	Агрегат сварочный передвижной АДД-4002М2 03.00 (инв. № 999)	**666,00**	33,30	66,60
11	Домик КДМ (инв. № 945)	**2 790,00**	139,50	279,00
12	**Бетоносмеситель FIORI DB350S**, заводской (серийный, идентификационный) № BF06L0313, 2008 года выпуска, рег. знак **ЕК-3 2880.** Нагреватель воздуха дизель MASTER инв. № 2118. Нагреватель воздуха дизельный JUMBO инв. № 2118/1. Кусторез SHINDAIWA B530EC1 инв. № 848. Нагреватель дизельный JUMBO-50 инв. № 851. Нагреватель дизельный JUMBO-50 инв. № 852. Нагреватель дизельный JUMBO-50 инв. № 853. Склад цемента инв. № 847	**55 089,00**	2 754,45	5 508,90
13	Станция компрессорная передвижная ПКСД-5.25 11.10 (инв. № 2129)	**2 520,00**	126,00	252,00
14	**Трактор колесный Беларус 82.1**, заводской (серийный, идентификационный) № 80851092, 2007 года выпуска, рег. знак **ЕА-3 7237**. Генератор сварочный EUROPOWER EP200X-HS инв. № 811. **Прицеп тракторный 2ПТС-5**, заводской №1329, 2008 года выпуска, рег. знак **МЖ 5406,** находящийся по адресу: **г. Буда-Кошелева, ул. Луговая, 1**	**18 945,00**	947,25	1 894,50
15	**Трактор колесный Беларус 82.1**, заводской (серийный, идентификационный) №80883493, 2008 года выпуска, рег. знак **ЕВ-3 1562.** Генератор сварочный EUROPOWER EP200X-HS инв. № 815. **Прицеп самосвальный тракторный 2ПТС-6**, заводской (серийный, идентификационный) № 276, 2010 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 2882**	**15 435,00**	771,75	1 543,50
16	**Трактор колесный Беларус 82.1**, заводской (серийный, идентификационный) №80851688, 2007 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 2876.** Мотопомпа грязевая бензиновая KIPOR KGP30T инв. № 832. **Прицеп самосвальный тракторный 2ПТС-6**, заводской (серийный, идентификационный) № 273, 2010 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 2881**	**16 248,60**	812,43	1 624,86
17	**Экскаватор ЕК 14-20**, заводской (серийный, идентификационный) № 4061(643), 2008 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 2879**	**14 220,00**	711,00	1 422,00
18	**Бульдозер-погрузчик БЛ-750**, заводской (серийный, идентификационный) № 096, 2008 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 1625.** Фронтально-навесное оборудование Погрузчик А-310П. Вилы грузовые БЛ-750	**13 437,00**	671,85	1 343,70
20	**Автобус вагон МАЗ 256270**, кузов (рама) № Y3M25627080001161, 2008 года выпуска, **рег. знак АВ 6369-3**	**17 550,00**	877,50	1 755,00
21	**Бульдозер Б-10М 0111-1Е**, заводской (серийный, идентификационный) № 42157, 2008 года выпуска, **рег. знак ЕВ-3 1144**	**33 120,00**	1 656,00	3 312,00
22	**Погрузчик фронтальный АМКОДОР 333А**, заводской №10080431, 2008 года выпуска, **рег. знак ЕВ-3 1145. Прицеп тракторный саморазгружающийся ПТС-4,5**, заводской (серийный, идентификационный)№090034, 2009 года выпуска, **рег. знак ФШ 2425.** Станция компрессорная передвижная ммз-03-пв 6/0.7 р2 инв. № 822	**27 090,00**	1 354,50	2 709,00
23	**Экскаватор пневмоколесный гидравлический EW-1400**, заводской (серийный, идентификационный)№Y39W14000710067, 2010 года выпуска, **рег. знак ЕВ-3 3173**	**61 740,00**	3 087,00	6 174,00
25	**Автопогрузчик вилочный АМКОДОР 451А**, заводской (серийный, идентификационный) № Y451A0000100447, 2010 года выпуска, **рег. знак ЕК-3 1605.** Подмости инв. № 879. Подмости инв. № 880	**19 260,00**	963,00	1 926,00
26	**Грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 630303 АБС-7ДА**, кузов (рама) № Y3M630303090003099, Y3969361FA1041066, 2010 года выпуска, **рег. знак АЕ 5565-3.** Агрегат ZPS 12000 BJKEO инв. № 867	**26 334,00**	1 316,70	2 633,40
28	**Полуприцеп специальный цистерна NPC-22 DK**, кузов (рама) № Y69AC22228PA48067, 2008 года выпуска, **рег. знак А 7143 А-3. Грузовой седельный тягач МАЗ 6430А8**, кузов(рама) №Y3M6430A890000869, 2009 года выпуска, **рег. знак АК 8638-3**	**48 780,00**	2 439,00	4 878,00
31	**Автокран 5337А2 КС-45729А-4-(02),** кузов (рама) № Y3M5337A280001289, Y3M4572A480000242, 2008 года выпуска**, рег. знак АК 8649-3.** Металлоконструкции вышки (подмости) инв. № 2074. Аппарат сварочный Noidion инв. № 744-1	**29 772,00**	1 488,60	2 977,20
32	**Грузовой самосвал МАЗ 5516 А5 371**, кузов (рама) № Y3M5516A580002383, 2008 года выпуска, **рег. знак АВ 8153-3**	**28 080,00**	1 404,00	2 808,00
33	**Автомашина SKODA OCTAVIA**, кузов (рама) № TMBCA11Z372113789, 2007 года выпуска, **рег. знак 1022 АІ-3**	**8 010,00**	400,50	801,00
34	**Полуприцеп специальный платформа-панелевоз МАЗ 998500 010-01**, кузов(рама)№Y3M9985009000241, 2009 года выпуска, **рег. знак А 3358 А-3**. Пирамиды для складирования полурам инв. № 2075.	**11 970,00**	598,50	1 197,00
36	**Автомобиль грузовой бортовой МАЗ 5336 А3**, кузов (рама) № Y3M5336A390000811, 2009 года выпуска, **рег. знак АВ 9085-3. Прицеп бортовой МАЗ 837810 042**, кузов(рама)№Y3M83781080012096, 2008 года выпуска, **рег. знак А8085 А-3**	**24 930,00**	1 246,50	2 493,00
37	**Автомобиль КИА MAGENTIS**, кузов (рама) № KNEGE226285179346, 2007 года выпуска, **рег. знак 1222 ВК-3**	**9 180,00**	459,00	918,00
38	**Автомобиль грузовой бортовой МАЗ 5336 А3**, кузов (рама) № Y3M5336A380000561, 2008 года выпуска, **рег. знак АВ 6517-3. Прицеп бортовой МАЗ 837810**, кузов(рама)№Y3M83781080011730, 2008 года выпуска, **рег. знак А2349 А-3. Автобус вагон ПАЗ 32053**, кузов (рама) № X1M3205E070008334, 2007 года выпуска, **рег. знак АК 8651-3.**	**28 440,00**	1 422,00	2 844,00
39	**Грузовой самосвал ГАЗ-САЗ-35071**, кузов (рама) № 33090070926468, X3E35071070003914, 2007 года выпуска, **рег. знак АК 8639-3**	**6 750,00**	337,50	675,00
40	**Автомобиль грузовой бортовой МАЗ-533603-220**, кузов (рама) № Y3M5336370005915, 2007 года выпуска, **рег. знак АК 8652-3. Прицеп бортовой МАZ 837810**, кузов (рама) № Y3M83781070010846, 2007 года выпуска, **рег. знак А 1389 В-3**	**18 270,00**	913,50	1 827,00
43	**Грузовой седельный тягач МАЗ 6422 А5**, кузов (рама) № Y3M6422A580000572, 2008 года выпуска, **рег. знак АК 8653-3. Полуприцеп бортовой МАЗ 975800**, кузов (рама) № Y3M97580080011167, 2008 года выпуска, **рег. знак А 1387 В-3.** Кассета для перевозки камня силикатного, инв. № 2055. Кассета для перевозки камня силикатного инв. № 2056	**35 100,00**	1 755,00	3 510,00
44	**Прицеп МАЗ-857100 010**, кузов (рама) № Y3M857100800004765, 2008 года выпуска, **рег. знак А 1386 В-3. Грузовой самосвал МАЗ-5551А2**, кузов (рама) № Y3M5551A290001753, 2008 года выпуска, **рег. знак АК8637-3**	**21 330,00**	1 066,50	2 133,00
45	**Грузовой самосвал МАЗ 555102 220**, кузов (рама) №Y3M55510260009609, 2006 года выпуска**, рег. знак АА 6140-3**	**9 360,00**	468,00	936,00
46	**Грузовой седельный тягач МАЗ 6430 А8 360 010**, кузов(рама) №Y3M6430A8A0001019, 2010 года выпуска, **рег. знак АК 8636-3. Полуприцеп бортовой МАЗ 975800 2010**,кузов(рама)№Y3M975800A0012150, 2010 года выпуска, **рег. знак А 1388 В-3**	**42 030,00**	2 101,50	4 203,00
47	**Грузовой самосвал МАЗ-5551А2,** кузов (рама) № Y3M5551A280001004, 2008 года выпуска**, рег. знак АВ 6358-3**	**15 210,00**	760,50	1 521,00
48	**Грузовой самосвал МАЗ-5551А2,** кузов (рама) № Y3M5551A280001064, 2008 года выпуска**, рег. знак АК 1181-3**	**15 210,00**	760,50	1 521,00
49	**Полуприцеп бортовой МАЗ 975800 2010,** кузов (рама) № Y3M97580080011105, 2008 года выпуска**, рег. знак 2014 АА-3**	**8 820,00**	441,00	882,00
50	**Полуприцеп самосвал МАЗ 953000011,** кузов (рама) № Y3M95300090000790, 2009 года выпуска**, рег. знак А 3352 А-3**	**11 790,00**	589,50	1 179,00
51	**Полуприцеп бортовой МАЗ 975800 2010,** кузов (рама) № Y3M97580090011603, 2009 года выпуска**, рег. знак А 3368 А-3**	**9 180,00**	459,00	918,00
52	**Полуприцеп платформа МАЗ 9379 00 010,** кузов (рама) № Y3M93790090000386, 2009 года выпуска**, рег. знак А 3388 А-3**	**12 330,00**	616,50	1 233,00
53	Инвентарное здание, инв. № 974	**1 080,00**	54,00	108,00
55	Квасовозка, инв. № 1023	**459,00**	22,95	45,90
56	Квасовозка, инв. № 1023а	**459,00**	22,95	45,90
57	Штукатурная станция, ШС-4/6 (СО-50А1Л) инв. № 2103	**1 620,00**	81,00	162,00
58	Подкатные, КБ-405 инв. № 24700623	**1 980,00**	99,00	198,00
59	Вагон п/прицеп, инв. № 44	**2 790,00**	139,50	279,00
60	Дом-вагон, инв. № 55	**1 350,00**	67,50	135,00
61	Вагон-общежитие, инв. № 58-1	**2 700,00**	135,00	270,00
62	Вагон-общежитие, инв. № 59-1	**2 700,00**	135,00	270,00
63	Дом-вагон, инв. № 65	**2 520,00**	126,00	252,00
64	Вагон-бытовка, инв. № 894	**2 340,00**	117,00	234,00
65	Станция штукатурная ШС-4/6 (СО-49С), инв. № 916а. Камера для сушки одежды, инв. № 138	**3 960,00**	198,00	396,00
66	Станок вертикально-сверлильный настольный мод. 2М112 (станок сверлильный ручным управлением), инв. № 910. Местонахождение: **г. Добруш, пер. Крылова, 4**	**495,00**	24,75	49,50

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука,12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.** 8 (029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве – Колеснев Николай Михайлович; 8 (044) 700-40-60 – по спецтехнике и оборудованию Кучинский Владимир Александрович; 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по недвижимости – Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1**. Оплатить задаток на расчётный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 6 апреля 2019 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 19 апреля 2019 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за **5 (пять) дней** до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, **увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента его подписания и возместить затраты и расходы на организацию и проведение аукциона в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-З (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст. 127–129. Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 20.02.2019 г. № 34 (28901). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by. Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.**

Торговое частное унитарное предприятие «БИЛИНИ» Тарасевича Александра Анатольевича Минский район уведомляет об утрате свидетельства о государственной регистрации (690014298)

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЗА 2018 год

Организация: открытое акционерное общество «Чернавчицкий завод железобетонных изделий».
Учетный номер налогоплательщика: 200034706. Адрес: 225030, ул. Трудовая, 1Г, д. Чернавчицы, Брестский район, Брестская область

Информация об ОАО

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):	**0**
5-6. Информация о дивидендах и акциях	

Показатель	Ед. изм.	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	**114**	**114**
в том числе: юридических лиц	лиц	**0**	**0**
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	**0**	**0**
в том числе: физических лиц	лиц	**114**	**114**
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	**0**	**0**
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	**0**	**0**
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. руб.	**0**	**0**
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	руб.	**0**	**0**
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	руб.	**0**	**0**
Обеспеченность акцию имуществом общества	руб.	**56,4**	**51,2**
Количество простых акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	**0**	**0**
7. Отдельные финансовые результаты деятельности			
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тыс. руб.	**1 939**	**1 350**
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тыс. руб.	**1 860**	**1 350**
Прибыль(убыток) до налогообложения – всего	тыс. руб.	**53**	**-11**
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тыс. руб.	**79**	**0**
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тыс. руб.	**-33**	**-19**
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тыс. руб.	**7**	**8**
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тыс. руб.	**17**	**3**
Чистая прибыль (убыток)	тыс. руб.	**36**	**-14**
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тыс. руб.	**99**	**63**
Долгосрочная дебиторская задолженность	тыс. руб.	**0**	**0**
Долгосрочные обязательства	тыс. руб.	**0**	**0**
8.Среднесписочная численность работающих	человек	**64**	**67**
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг	Производство сборных железобетонных и бетонных конструкций и изделий – 97,9 %		

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: **22 марта 2019 г.**

Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности: **14 февраля 2019 г.**

Аудиторская организация:

Индивидуальный предприниматель Климович Майя Михайловна, 224025, ул. Юбилейная, д. 66, г. Брест, дата регистрации – 20.02.2008 г., № 290658484.

Период, за который проводился аудит: **01.01.2018 – 31.12.2018.**

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности:

По мнению аудитора, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение открытого акционерного общества «Чернавчицкий завод железобетонных изделий» по состоянию на 31 декабря 2018 года, финансовые результаты ее деятельности и изменение ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь

13. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения:

Регламент работы ОАО с реестром владельцев ценных бумаг – утвержден общим собранием акционеров (протокол № 15 от 24.03.2010). Положение об аффелированных лицах – утверждено наблюдательным советом общества (протокол № 104 от 02.03.2011).

14. Адрес официального сайта ОАО в глобальной компьютерной сети Интернет: www.cpzjbi.brest.by

Директор ОАО С. В. Мороз

Главный бухгалтер Д. Ф. Мануйлович

ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «СЛОДЫЧ» осуществляет реализацию следующей техники:

✓ ТРАКТОР МТЗ 82.1,
1992 года выпуска, по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.

✓ АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6,
2004 года выпуска, по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.

Телефоны для справок:
8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.

Место расположения объектов:
г. Минск, ул. Радиальная, 54/2. УНП 100129695

Повторный открытый аукцион № 62/19 по продаже служебно-бытового корпуса по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Краснознаменная, 2

Организатор аукциона	ООО «Реалконсалтинг», адрес: ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, Республика Беларусь, телефон/факс: + 375 (17) 256-61-35
Аукцион состоится 22.04.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701. Продавец – ОАО «Ивацевичдрев»	

№ лота	Предмет аукциона	Местонахождение	Площадь, кв. м	Начальная цена продажи, руб. с НДС	Сумма задатка по лоту, руб.
1	Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-1278, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – служебно-бытовой корпус, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 140100000001008606 площадью 0,1282 га	Брестская обл., г. Брест, ул. Краснознаменная, 2	4095,2	**1 392 000**	70 000 руб.
Порядок проведения и выбора победителя	Открытый аукцион на повышение начальной цены проводится с шагом аукциона в размере **5 процентов** от начальной стоимости предмета аукциона. Победителем объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае когда в аукционе примет участие один участник либо на аукцион явится один участник (далее единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, с его согласия				
Прием заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8. **Последний день приема заявлений: 19.04.2019 до 17.00**				
Задаток	Для участия в аукционе необходимо внести задаток (задатки) в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких лотов – задаток вносится для каждого из предметов аукциона). Банковские реквизиты: – для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях Организатору аукциона на расчетный счет BY70SLAN30124358100130000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22; – для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на следующие счета: в долларах США (USD) – расчетный счет BY28SLAN30124358150210000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22. Получатель платежа: ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068. Назначение платежа: «Задаток согласно Извещению о проведении повторного аукциона № 62/19»				
Затраты	Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением о порядке организации и проведения повторного аукциона № 62/19. Победитель аукциона (единственный участник) обязан перечислить на текущий (расчетный) счет Организатора сумму затрат на организацию и проведение аукциона в белорусских рублях в течение 3 рабочих дней со дня его проведения				

1. Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику сумма внесенного задатка учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключенному по результатам аукциона.
Участникам, не выигравшим аукцион, единственному участнику, не согласившемуся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
2. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона.
3. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона – в течение 10 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи – в течение 20 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке

КОНТАКТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАТОРА АУКЦИОНА: + 375 (17) 256-61-35 I + 375 (25) 549-86-22, Игорь Садливский auction@expertiza.by
Более подробную информацию и фото по объекту возможно увидеть, посетив страницу http://www.expertiza.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ 20 МАЯ 2019 ГОДА АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА В ДЕРЕВНЕ БЕРЕЗОВИЧИ БОБРУЙСКОГО РАЙОНА

Номер лота по порядку	Местоположение земельного участка	Начальная цена (руб.)	Размер задатка (руб.)	Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения	Условие проведение аукциона	Характеристика земельного участка	Кадастровый номер	Инженерная и транспортная инфраструктура	Дата проведения аукциона	Последний день приема заявлений
1	Бобруйский район, Слободковский сельсовет, д. Березовичи, ул. Луговая, 4	1545,60	154,56	1718,14 (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1400 га	№ 720883600601000263	Имеются ограничения в использовании – зона санитарной охраны в местах водозабора, охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 Вт, водоохранная зона пруда. Имеется возможность подключения к централизованному электроснабжению, водоснабжению	20.05.2019	14.05.2019 до 17.00

ПРИМЕЧАНИЕ: Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, каб. 60, в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1 дня после публикации извещения в СМИ. Контактные телефоны в Бобруйске: **(8 0225) 71 74 30, 74 82 94, 72 05 40.**

1. Условия аукциона:

– для участия в аукционе гражданин, негосударственное юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении срок подают заявление об участии в аукционе с указан

МЭЙД БАЙ АНДРЭЙ КІБІНЬ

Рэпартаж з адзінай у Беларусі майстэрні прафесійных гітар

Хто б мог падумаць, што любоў да гітары прывядзе да такога? Уявіце, што вы скончылі санкт-пецярбургскі ўніверсітэт і спецыяльнасць ваша — тэхналогія карабельнага машынабудавання. На свае вочы вы бачылі, як на вялікую ваду спускаюць ледакол, і вам бы судны праектаваць, але... Аднойчы вы прачынаецеся з ідэяй: «Я буду рабіць гітары па-сапраўднаму цэлы дзень, каб гэта была мая прафесія». Так, у ліхія дзевяностыя захапленне Андрэя Кібіня рокерскай музыкай не прайшло дарма — лёс прывёў у майстэрню.
Сёння стваральнік гітар жыве ў Гродне. Ён мае адзіную на ўсю Беларусь дробнасерыйную вытворчасць гітар экстракласа, вартых міжнароднай арэны. Карэспандэнт «Звязды» наведала цуда-майстэрню і падгледзела, як над шасціструннымі варожаць залатыя рукі.

ІДЭАЛЬНАЯ ЕЛКА

У прасторным памяшканні з вялікімі вокнамі пахне лесам, свежай драўнянай стружкай. Тут робяць грыфы і карпусы гітар. Тут жа іх паліруюць, фарбуюць, сушаць і збіраюць. Андрэй Кібінь кажа, што вытворчая магутнасць дазваляе рабіць ледзь не 240 гітар за год, але за аб'ёмамі ён не гоніцца: за месяц 20 інструментаў пакуль яшчэ не выпускае. Кошты вагаюцца ад 500 доларaў, цана асобных мадэляў узнімаецца ў некалькі разоў.

«Цана залежыць ад фурнітуры, пароды дрэва і таго, як доўга матэрыял сушыўся натуральным чынам. Знайсці ідэальнае дрэва — місія выканальная, але складаная. Напрыклад, елку шукаю менавіта каўказскую, і то далёка не кожны кавалак падыдзе для гітары. Важны сур'ёзны адбор», — тлумачыць Андрэй Кібінь.

І адбор сапраўды сур'ёзны. Якая парода, дзе расло дрэва, якія там былі глеба, вільготнасць, перапады тэмператур, колькі гадоў яно расло і якую таўшчыню назапашвала — усё мае значэнне. Калісьці савецкая вытворчасць рабіла танныя гітары з бярозы, але апошняя давала бедны гук. А вось клён, кедр, палісандр, арэх, чырвонае дрэва з гітарамі сябруюць.

Па кутах у майстэрні адлеживаюцца запасы драўніны. Некаторым дошкам ляжаць яшчэ пару-тройку гадоў. Матэрыял для будучых гітар павінен прасохнуць. А вось і шасціструнныя, што чакаюць сваёй законнай чаргі на зборку.

Ад малявання эскізаў каркаса да знешняга аздаблення аднаго інструмента можа прайсці больш за месяц. Тут працуюць не толькі рукамі, але і галавой, асабліва вушамі. Бо кожны музыкант хоча што? Ідэальны гук — глыбокі, густы і пявучы, дастаткова магутны, моцны, інтымны. Струны ў майстэрні ставяць альбо з маніі авіяпоштай даставілі, а везлі з самой Патагоніі на паруснай шхуне. У Беларусі Андрэй Кібінь адзіны стварае інструменты належнай якасці і ў стабільнай колькасці.

Работа ў майстэрні не спыняецца, кіпіць.

«Бачыце, — клеячы ніжнюю дэку, кажа Канстанцін Бандурын, калега Андрэя Кібіня, — форма гэтай гітары будзе крыху выпуклая, — паказвае ён, прыкладаючы лінейку. — Гэта робіцца, каб па-

нейлону, альбо з жалеза. Першыя даюць мажорнае гучанне, аксаміт. Другія — больш брутальнае.

БЕЛАРУСКАЯ ІСПАНКА І НЕ ТОЛЬКІ

«Кожная гітара — вынік матэматычных разлікаў па распрацаванай іспанцамі методыцы, дзе база — прынцыпы залатога сячэння, — кажа Андрэй Кібінь. — Інструмент — гэта хістальны контур, што мае струны, дзве апоры і дрэва. Ведаючы прапорцыі залатога сячэння, можна не толькі спрагназаваць размеркаванне гукавых хваль, але нават кіраваць імі».

Кожная гітара гродзенца па форме абсалютна іспанская. Гэта класічны акадэмічны інструмент. Таму музычныя школы і ансамблі заказваюць гітары Андрэя Кібіня партыямі, часта іх купляюць бацькі для сваіх юных гітарыстаў-навічкоў. Канешне, мінулі тыя часы, калі імпартную гітару мянялі на аўтамабіль, а гітара ГДРаўскай вытворчасці была апагеем мар любога савецкага музыканта. Але нават на сённяшні дзень з яго прынцыпам «калі ласка, усё за вашы грошы» мець, скажам, еўрапейскую гітару праблематычна. Цэны такія, быццам яе не з Германіі авіяпоштай даставілі, а везлі з самой Патагоніі на паруснай шхуне. У Беларусі Андрэй Кібінь адзіны стварае інструменты належнай якасці і ў стабільнай колькасці.

Работа ў майстэрні не спыняецца, кіпіць.

«Бачыце, — клеячы ніжнюю дэку, кажа Канстанцін Бандурын, калега Андрэя Кібіня, — форма гэтай гітары будзе крыху выпуклая, — паказвае ён, прыкладаючы лінейку. — Гэта робіцца, каб па-

высіць яе трываласць. Тут працуе фізічны закон, паводле якога прамыя паверхні праламаць прасцей за купалападобныя. Напэўна, у школе вам прыводзілі класічны прыклад: куранё лёгка разбівае шкарлупу яйка, звонку ж яе разбіць больш цяжка».

«Гэта светлая гітара з елкі?» — пытаю.

«Так! — чую ў адказ. — А вось тыя, — ён паказвае дзясятак іншых, — цямнейшыя — з кедру. Пасля пакрыцця лакам некаторыя з іх набудуць колер шакалада з малаком. Каму як пашанцуе», — усміхаецца.

У камандзе Андрэя Кібіня тры чалавекі, такія ж улюбёныя ў творчасць, музыку, гітары. Разам яны маюць сакрэты, якія старанна захоўваюцца ў таямніцы ад іншых вытворцаў. Усё ж такі ўніверсітэтаў па гэтай справе не існуе. І напрацаваны ўласнымі рукамі і ўласнай інжынернай думкай вопыт занадта каштоўны, каб дзяліцца ім на «Ютубе».

У атачэнні класічных іспанскіх гітар заўважаю... цымбалы! Аказваецца, геаграфія гэтага інструмента шырокая: не толькі Беларусь, Польшча, Літва, але і Грэцыя, Турцыя, нават — уяўляеце! — Дзікі Захад. Беларускія ж цымбалы аформіліся за савецкім часам.

«Сёння ў Беларусі няма вытворчасці беларускіх цымбалаў. Бо завод быў, але ён даўно закрыўся, а музыканты засталіся. І перыядычна яны да мяне падыходзілі, пытаючы: «Дзе ж нашы цымбалы? Дзе?» Попыт нарадзіў прапанаванне, — кажа Андрэй Кібінь. — Выявілася, што гэта не якая-небудзь скрыня са струнамі, а сур'ёзны інструмент. Ужо восем гадоў раблю беларускія цымбалы».

ТЭСТ НА ЯКАСЦЬ

На інструментах Андрэя Кібіня іграюць такія віртуозы, як Валерый Дзідзюля і Павел Кухта. З яго гітарамі музыканты перамагаюць на конкурсе імя Фраўчы. Апрабаваў гітару беларуса і Томі Эмануэль, майстар унікальнай імправізацыйнай тэхнікі ігры, двойчы намінант на «Грэмі». Тады падчас сваіх мінскіх гастроляў аўстраліец вельмі высока ацаніў інструмент. І амерыканскі гітарыст-віртуоз Адам Раферці таксама палюбіў іспанскую гітару ад беларуса Андрэя Кібіня. З замежных мэтраў на чарзе засталіся хіба што Эліс Купер ці Джон Пацітучы, але яшчэ не вечар.

Удзельнічае гродзенец у замежных выстаўках музычных інструментаў. Напрыклад, на франкфурцкім кірмашы Musikmesse Frankfurt — важнай падзеі для культурнага кола Германіі, куды з'язджаюцца выдатныя музычныя майстры з усяго свету, а таксама блогеры, журналісты і, канешне, музыканты. Там Андрэй Кібінь прадстаўляў Беларусь. І яго гітары суседнічалі з інструментамі вытворцаў з гучнымі імёнамі Марціна і Тэйлара.

«Адважыцца на ўдзел у такой выстаўцы вялікі азарт, заўсёды рызыка. Калі твае гітары не спадабаюцца, пра гэта сумленна напішуць на ўвесь свет — і адмоўныя моманты гарантаваны», — упэўнены ў майстэрні. Але дагэтуль гітары родам з Гродна атрымлівалі добрую ацэнку.

«Без сучка і задзірынкі, нават з лупай трэба пастарацца знайсці сляды ручной паліроўкі. У чалавека залатыя рукі, факт. Альбо гэты майстар геній, альбо ён на іспанца сваю наклейку прыклеіў», — ацаніў гітару Андрэя Кібіня стваральнік Lorance Міхаіл Стральцоў.

Цяпер шліфуюць дрэва. І сярод усяго гэтага грукання, бразгання, шоргання адчуваецца асаблівая атмасфера, якая толькі і можа быць у майстэрні, дзе залатыя рукі месяцамі варожаць над іспанскай гітарай ці беларускімі цымбаламі. Зразумела і тое, што інструменты, створаныя на механізаваным канвееры, не могуць быць, як гэтыя, жывымі.

«Крутыя брутальныя рокеры маюць традыцыю. Пасля канцэрта яны разбіваюць гітару аб сцэну. Ці не варварства гэта? Што вы ім скажаце?» — пытаю.

«Бачыце, якая справа... Крутыя рокеры разбіваюць заменныя танныя гітары. І вось гэта ўжо варварства, падман. Трэба разбіваць тыя, на якіх іграюць, любімыя, — смяецца Андрэй Кібінь, а пасля дадае: — Я скажу: разбівайце, спальвайце, знішчайце — і прыходзьце па новыя гітары!»

Маргарыта САДОЎСКАЯ.
Фота БелТА.

СКАНВОРД

Склаў **Юрый ФАЛІНСКІ,** *г. Мінск.*

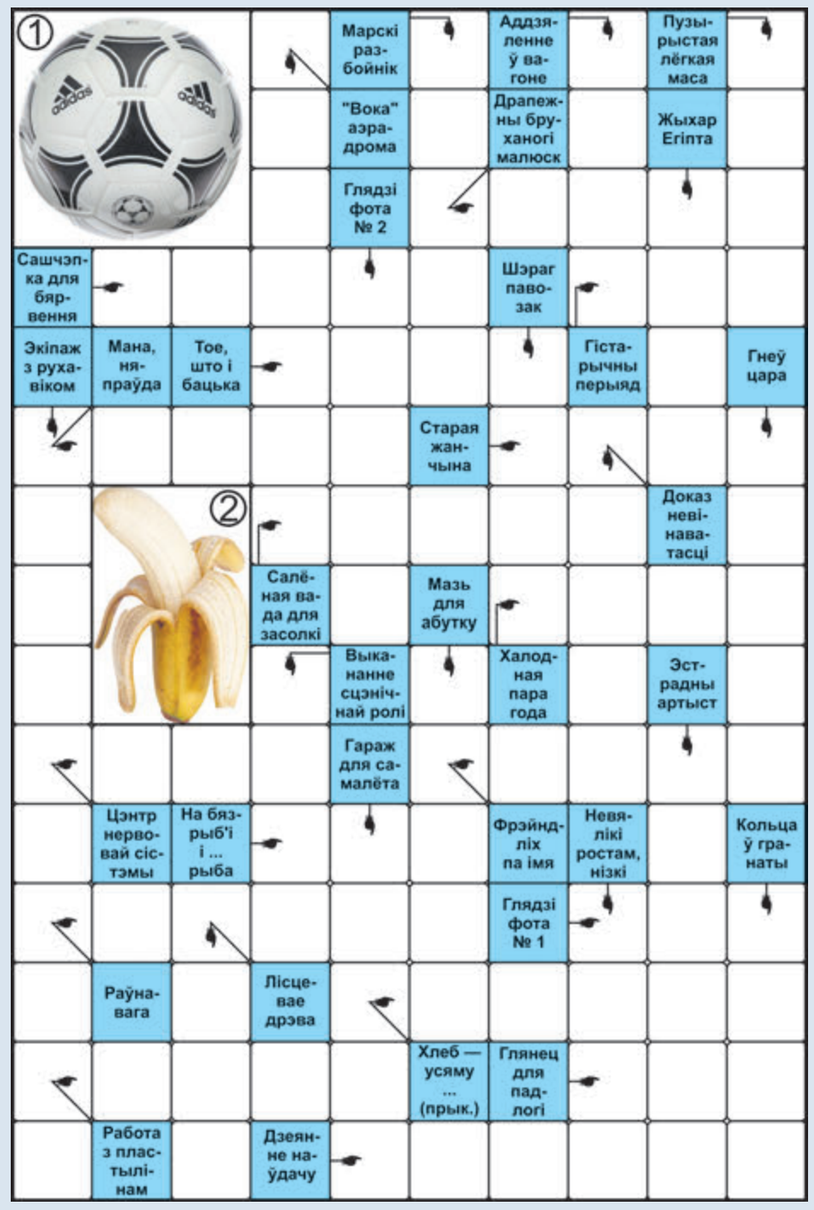

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
Па гарызанталі: Рагач. Скаба. Эра. Тата. Абман. Баба. Расол. Зіма. Мост. Алоэ. Рак. Багач. Мяч. Гагава. Лемка. Лак. Рысь. **Па вертыкалі:** Пакатар. Прат. Куна. Пена. Арда. Банан. Абоз. Аўтамабіль. Алігі. Агата. Ігра. Вакса. Сняжок. Антар. Ліпа. Мальт. Чака.

Сардэчна віншую сястру-гаспадыню медыка-санітарнай часці ААТ «МАЗ» **Надзею САДОЎСКУЮ** з юбілеем.
Ад усёй душы зычу шчасця, дабрабыту, моцнага здароўя і добрага настрою і дома, і на працы.
Валянціна Касінская, *г. Мінск.*

Даты | Падзеі | Людзі

6 КРАСАВІКА

У краіне

1904 год — нарадзіўся (г. Капыль) Мікола Хведаровіч (Мікалай Фёдаравіч Чарнушэвіч), беларускі пісьменнік, перакладчык. Працаваў у рэспубліканскіх перыядычных часопісах. Быў членам літаратурнага аб'яднання «Маладняк», Беларускай асацыяцыі пралетарскіх пісьменнікаў. У 1938 і 1949 гадах быў рэпрэсаваны. Рэабілітаваны ў 1955 годзе. Аўтар зборнікаў паэзіі «Настроі», «Вайна за мір», «Усім сэрцам», аўтабіяграфічнай аповесці «Споведзь перад будучыняй», кніг нарысаў і ўспамінаў пра беларускіх пісьменнікаў «Памятныя сустрэчы», «Незабыўнае». Пісаў для дзяцей. Пераклаў на беларускую мову паэму Ш. Руставелі «Віцязь у тыгравай шкуры». На вершы Хведаровіча пісалі музыку вядомыя беларускія кампазітары. Памёр у 1981 годзе.

1936 год — нарадзіўся (в. Казлякевічы, цяпер у Баранавіцкім раёне) Фёдар Пятровіч Сянько, дзяржаўны дзеяч Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. З 1979 года міністр сельскай гаспадаркі, намеснік старшыні Савета Міністраў БССР. У 1991-м прызначаны намеснікам прэм'ер-міністра СССР.

1959 год — нарадзіўся (г. Мінск) Аляксандр Уладзіміравіч Каршакевіч, беларускі спартсмен (гандбол), майстар спорту СССР міжнароднага класа, заслужаны майстар спорту СССР. Чэмпіён XXIV Алімпійскіх гульняў, сярэбраны прызёр XXII Алімпійскіх гульняў. Чэмпіён і сярэбраны прызёр чэмпіянатаў свету. Уладальнік Кубка свету, Кубка кубкаў Еўропы, Суперкубка. Двухразовы ўладальнік Кубка СССР. Шматразовы чэмпіён СССР. З 1996-га старшы трэнер маладзёжных зборных камандаў Беларусі, з 1998-га — галоўны трэнер, а з 2001-га — старшы трэнер нацыянальнай зборнай каманды Беларусі. Адзін з найлепшых, а на думку некаторых спецыялістаў, самы лепшы крайні гулец сусветнага гандбола.

У свеце

1812 год — нарадзіўся Аляксандр Іванавіч Герцэн, рускі пісьменнік, філосаф і грамадскі дзеяч. З 1847 года ў эміграцыі. У 1853 г. заснаваў у Лондане Вольную рускую друкарню, выдаваў альманах «Полярная звезда», газету «Колокол» і іншую агітацыйную літаратуру. У 1861 годзе садзейнічаў стварэнню таемнага таварыства «Зямля і воля». Аўтар рамана «Хто вінаваты?», аповесцяў «Доктар Крупаў», «Сарока-злодзейка», аўтабіяграфічнай кнігі «Былое і думы».

1904 год — нарадзіўся Васіль Васілевіч Меркур'еў, савецкі акцёр, педагог, народны артыст СССР. З 1937 года працаваў у Ленінградскім тэатры драмы. Здымаўся ў фільмах: «Верныя сябры», «Глінка», «Аповесць пра сапраўднага чалавека», «Ляцяць журавы» і інш. Тройчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР і Дзяржаўнай прэміі РСФСР.

1909 год — палярная экспедыцыя на чале з амерыканскім даследчыкам Арктыкі Робертам Піры дасягнула Паўночнага полюса. Па іншай версіі, адкрыццё Паўночнага полюса належыць амерыканскаму падарожніку Фрэдэрыку Куку.

1930 год — пастановай ЦВК СССР заснаваны ордэн Леніна і ордэн «Чырвоная Зорка».

Чулі?

Вучоны стварыў беспахмельны алкаголь

Алкаголь, які не выклікае пахмелле, з'явіцца ў продажы ў найбліжэйшыя пяць гадоў. Пра гэта газеце Guardian расказаў распрацоўшчык прадукту, прафесар Імперскага каледжа Лондана і навуковы супрацоўнік Хамерсмітскай бальніцы Дэвід Нат.

Яго вынаходніцтва, сінтэтычны спірт Alcarelle, дазваляе адчуць ап'яненне, але не выклікае такіх наступстваў, як інтаксікацыя. Цяпер Нат спрабуе ўдасканаліць формулу, каб пазбавіцца ад «не вельмі прыемнага» смаку.

Нат вынайшаў сінтэтычны спірт яшчэ ў 1983 годзе, працуючы над вывучэннем уплыву алкаголю на рэцэптары для лячэння хвароб цэнтральнай нервовай сістэмы. Alcarelle, верагодна, будзе рэгулявацца як харчовы дадатак або інгрэдыент, таму праводзяцца не клінічныя выпрабаванні, а тэставанне на бяспеку. Прадукт яшчэ не прайшоў гэтую працэдуру, так што, наракае навуковец, пакуль прадэгуставаць яго можна толькі ў лабараторыі Ната. Таксама, каб атрымаць адабрэнне ад рэгулюючых органаў, вытворцу трэба прадставіць гатовы напой. Аўтар формулы аб'яднаўся з навукоўцамі-дыетолагамі для вырашэння гэтай задачы, якая звычайна займае каля трох гадоў, але з-за ўнікальнасці Alcarelle гэта можа заняць больш часу.

У Францыі пабудавалі першы шакаладны дом

Для ўсіх аматараў шакаладу ў Францыі з'явілася дзіўная прапанова — шакаладны дом, які ўбачыў свет дзякуючы намаганням скульптара Жана Люка-Дэклузо.

Для стварэння гэтага кандытарскага шэдэўра выкарысталі велізарную колькасць шакаладу. Усе госці і жыхары Францыі могуць не толькі паглядзець на гэты дом,

але і правесці ў ім цэлую ноч. Тут можна як адпачыць у адзіноце, так і прыхапіць з сабой сяброў. Шакаладны дом не толькі выдатна выглядае, але і пахне ўзрушальна. Можна толькі прыкладна ўявіць, які водар какавы лунае ўнутры кожнага пакоя гэтай хаткі. Напрыклад, тумбачка з ракавінай выраблена з некалькіх відаў шакаладу.

Унутры дома ёсць усё неабходнае, каб правесці сяброўскі вечар у прыемнай кампаніі. Калі начлег у шакаладным доме не ўваходзіць у вашы планы, вы можаце проста прагуляцца па тэрыторыі вакол яго. Побач з домам знаходзіцца невялікая сажалка, у якой плаваюць шакаладныя качкі. Не ўяўляем сабе, як аматары шакаладу змогуць утрымацца, каб не адкусіць кавалачак ад гэтага цуда-домік. Таксама цікава, як уся пабудова не растае ад цяпла.

Іван КУПАРВАС.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.31	19.54	13.23
Віцебск	6.19	19.46	13.27
Магілёў	6.21	19.44	13.23
Гомель	6.20	19.39	13.19
Гродна	6.47	20.09	13.22
Брэст	6.49	20.07	13.18

Месяц

Маладзік 5 красавіка.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Імяніны

Пр. *Арцёма, Захара, Пятра, Сцяпана, Уладзіміра, Якава.*
К. *Ады, Ізольды, Вільгельма, Пятра, Часлава.*

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

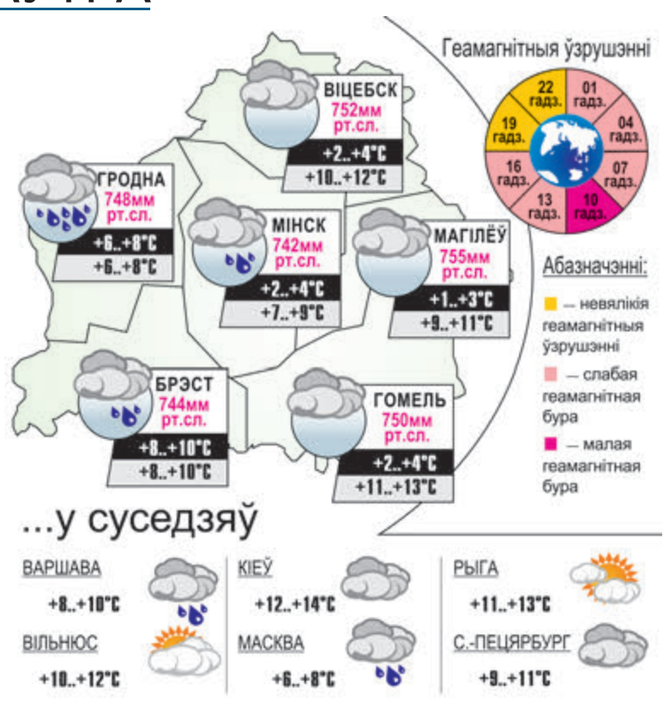

УСМІХНЕМСЯ

Хлопцы, якія сутыкнуліся з нестандартнай зашпількай бюстгальтара, так і целуюцца да світання.

— Кажуць, ты кінуў піць?
— Я табе больш скажу: не.

Калі на рыбалцы не бярэцца, але затое наліваюць, такая рыбалка па азначэнні лічыцца паспяховай.

Дзве сяброўкі:
— Уяўві сабе, мой мне ўчора новы «айфон» падарыў!
— Ды ты што? А якая мадэль?
— «Ленова»!

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1256.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 5 красавіка 2019 года.